

Jaarstukken 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. 2020: een bijzonder jaar voor de VNOG	4
2. Het resultaat 2020: "COVID-19 en de rest"	6
<i>I. Jaarverslag</i>	
3. Programmaverantwoording	9
Programma 1. Risicobeheersing	
Programma 2. Incidentbestrijding	
Programma 3. Brandweerondersteuning	
Programma 4. Crisisbeheersing	
Programma 5. GHOR	
Programma 6. MON	
Programma 7. Bedrijfsvoering	
Programma 8. Directie, Control en Staf	
Programma 9. Algemene Dekkingsmiddelen	
Programma 10. Brandweerkazernes in eigendom, etc.	
4. Paragrafen	28
4.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	
4.2. Onderhoud kapitaalgoederen	
4.3. Financiering	
4.4. COVID-19 paragraaf	
4.5. Bedrijfsvoering	
4.6. Verbonden partijen	
4.7. Toekomstparagraaf	
<i>II. Jaarrekening</i>	
5. Balans per 31 december 2020	50
6. Overzicht van baten en lasten	52
6.1. Verklaring resultaat 2020 op hoofdlijnen	
6.2. Specificatie per programma	
7. Waarderingsgrondslagen	70
8. Toelichting op de balans	72
9. Incidentele baten en lasten	80
10. Single Information Single Audit (SISA) 2020	82
11. Wet Normering Topinkomens (WNT)	83
12. Overzicht taakvelden en beleidsindicatoren	85
13. Overzicht af te sluiten en over te hevelen kredieten	86
Bijlagen – niet behorende tot de gecontroleerde jaarrekening	88
Bijlage 1. Kerngegevens	
Bijlage 2. Stand Toekomstvisie-Opdrachten	

Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2020 van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland.

2020 kan zonder al te veel overdrijving de boeken in als een crisisjaar. De coronacrisis is er één van de lange adem, voelbaar in de hele samenleving. We zagen drie crisissen ineens: een gezondheidscrisis met het virus, een economische crisis en een sociaal maatschappelijke crisis. De impact was op vele vlakken groot.

Voor de VNOG betekende de crisis een enorme inzet van capaciteit. In alle geledingen van de organisatie was dat voelbaar: bij de GHOR, de brandweer, de afdelingen Risico en Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering. Thuiswerken, niet oefenen, geen opleidingen, het inrichten van een crisisstructuur, investeren in extra toezichthouders als aanvulling op de boa's bij 22 VNOG gemeenten; corona bracht een realiteit waarop we ons met elkaar zo goed mogelijk aanpasten, ook in onze eigen organisatie. Ook op bestuurlijk niveau werd dit zichtbaar: het AB kwam tweewekelijks bijeen; het RBT vergaderde hoogfrequent en er was afstemming tussen burgemeesters en de voorzitter van de veiligheidsregio, ondersteund met advies op inhoudelijke, juridische en communicatieve aspecten van de VNOG, gemeenten en GGD. Diverse keren zijn de raden geïnformeerd en is verantwoording afgelegd.

En dat alles in een jaar waarin we aan de slag gingen met het uitvoeren van de opdrachten van de in januari 2020 vastgestelde Toekomstvisie. Ondanks de beperkingen en uitdagingen door de coronacrisis zijn diverse opdrachten uitgevoerd of opgestart. Ook is met succes een cultuurveranderingstraject gestart.

Vanwege corona werden diverse (reguliere) activiteiten noodgedwongen uitgesteld of op een andere manier vormgegeven. Niet alle beschikbare middelen konden worden besteed zoals in de begroting 2020 was voorzien. Dit was een belangrijke oorzaak van de lagere uitgaven, die leidden tot een overschot over het jaar 2020. Hierop leest u in deze jaarstukken een toelichting.

In september van dit jaar werd de VNOG getroffen door gijzelsoftware, waarbij interne systemen werden geraakt. Dit veroorzaakte een crisis in een crisis. Desondanks is de veiligheid nooit in het geding geweest. Herstel van onze informatiepositie ging onmiddellijk gepaard met het treffen van verdere preventieve maatregelen.

Het hele jaar is de hulpverlening en alle daarvoor ondersteunende werkzaamheden altijd doorgegaan. Er waren verschillende kleine en grotere incidenten, ongevallen, branden en protestacties. Daarbij lieten de collega's van de brandweer, de crisisorganisatie en GHOR zich altijd van hun professionele kant zien.

De VNOG toonde zich als verbindende en grensoverschrijdende schakel in de coronacrisis. Samenwerking met vele partijen is geïntensiveerd. Niet alleen met onze 22 gemeenten en de GGD Noord- en Oost-Gelderland, ook met de Politie, het Openbaar Ministerie, Defensie, de Provincie Gelderland en de Duitse Kreisen Borken en Kleve.

Uit deze jaarstukken blijkt, dat de reguliere uitgaven steeds meer in lijn komen met de begroting en de inhoudelijke plannen. Dit gaat gepaard met een strakke sturing op de uitgaven: de VNOG werkt met geld van de gemeenten. De VNOG komt financieel in control. Ook dat draagt bij aan het vertrouwen in de organisatie.

Namens het dagelijks bestuur VNOG

H.J. van Schaik
portefeuillehouder Middelen

1. 2020: een bijzonder jaar voor de VNOG

Er waren voor 2020 zeven opgaven geformuleerd in de begroting:

1. Het voorkomen en beperken van incidenten, rampen en crises.
2. Het bestrijden van incidenten, rampen en crises.
3. Herstel na een ontwrichte situatie.
4. Risicogericht werken.
5. Informatiegestuurd werken.
6. Zelforganiserend vermogen stimuleren.
7. Doelmatige en mensgerichte bedrijfsvoering voeren.

In deze jaarstukken wordt per programma gerapporteerd welke doelstellingen op deze opgaven zijn behaald en welke acties daarvoor zijn uitgevoerd. Het jaar 2020 was echter geen normaal jaar. De coronacrisis heeft iedereen zwaar getroffen en ook voor de VNOG heeft deze crisis grote gevolgen gehad.

Allereerst is de VNOG zeer actief betrokken geweest bij de bestrijding van deze crisis en heeft daarvoor een veelvoud aan taken uitgevoerd en activiteiten ontplooid. Zo heeft de VNOG het Regionaal Beleidsteam (RBT) en het Regionaal Operationeel Team (ROT) georganiseerd alsmede extra (vaak tweewekelijkse) AB-vergaderingen, coördineerde de VNOG de informatievoorziening in het LCMS-systeem en maakte (in nauw overleg met de stakeholders) communicatieboodschappen voor het publiek, zorgde voor een coronaloket voor de gemeenten, werkte scenario's uit, ondersteunde de GGD en verzorgde de informatievoorziening richting AB en raden. Diverse keren zijn de raden geïnformeerd en is verantwoording afgelegd. De VNOG coördineerde voorts het proces van de noodverordeningen en alle daaruit voortvloeiende taken (zoals gesloten gebieden, waarschuwingen, last onder dwangsom, etc.). Vanwege het Grip-4 crisisniveau, dat een groot deel van 2020 van kracht was, lagen namelijk diverse crisisbevoegdheden lange tijd bij de voorzitter van de veiligheidsregio. De VNOG heeft bij al deze taken en activiteiten nauw opgetrokken met de gemeenten en de GGD; de samenwerking was hecht en werd gewaardeerd.

Naast de GHOR en afdeling Crisisbeheersing zijn VNOG medewerkers vanuit alle afdelingen, al dan niet tijdelijk, voor taken in de crisisorganisatie ingezet. Medewerkers zijn over hun afdelingsgrenzen heen ingezet voor deze taken of ter vervanging van collega's die hun gebruikelijke taken moesten laten vallen voor de crisisorganisatie. De VNOG was verder, naast de directe inzet voor de crisisorganisatie, ook betrokken bij het opzetten (en bemannen) van de zorghotels, het opzetten van de teststraten, maar ook voor uitlopende praktische hand- en spandiensten, zoals vervoer van testresultaten.

Al met al hebben de VNOG medewerkers getoond flexibel, creatief en gemotiveerd te zijn om samen met alle partners deze crisis te bestrijden.

De crisis heeft ook z'n impact gehad op de reguliere taken van de VNOG. Fysieke bijeenkomsten konden een tijd lang niet doorgaan, waaronder oefeningen en opleidingen. Op veel begrotingsposten zijn de uitgaven achtergebleven bij de begroting; er is fors minder uitgegeven dan begroot. Veel reguliere activiteiten, maar ook plannen en initiatieven moesten (tijdelijk) worden getemporeerd. Waar mogelijk zijn zaken op een alternatieve manier opgepakt, of is gezocht naar mogelijkheden om ze later uit te voeren.

Bepaalde reguliere taken van de VNOG zijn echter niet op een alternatieve manier in te vullen of later "in te halen"; denk bijvoorbeeld aan opleidingen. Het is niet mogelijk om, zodra corona het toestaat, een "dubbel" programma te draaien om de verloren maanden in te halen. De betreffende medewerkers zullen later moeten worden opgeleid.

Ondanks het coronavirus en de maatregelen, beperkingen en (persoonlijke) onzekerheden die het virus met zich meebracht, is de uitruk altijd doorgegaan. Dit verdient een compliment.

Corona heeft ook impact gehad op de implementatie van de Toekomstvisie. Op 15 januari 2020 is deze Toekomstvisie (met bijbehorende Opdrachten) na een uitgebreid voortraject, met onder andere de raden, door het algemeen bestuur vastgesteld. Dit was een belangrijke mijlpaal voor de VNOG na het moeilijke jaar 2018 en het hersteljaar 2019. In 2020 zou de opbouwende lijn volledig tot bloei gaan komen.

De activiteiten voor de Toekomstvisie zijn na 15 januari direct opgestart en de specifiek vrijgemaakte budgetten kenden een geleidelijke opbouw, omdat plannen immers niet van de ene op de andere dag geregeld zijn, zoals bijvoorbeeld het vervangen van onderdelen van het wagenpark. Maar corona leidde ook hier in bepaalde gevallen tot vertraging of uitstel.

Voor diverse Opdrachten is een oplossing gevonden om de voortgang toch te borgen, zoals het digitaal invullen van bijeenkomsten. Op die manier kon aan de activiteiten uit de Toekomstvisie in het kader van de organisatieontwikkeling (de 'Expeditie') invulling worden gegeven. Het zogenaamde organisch veranderen is volop bezig: er is een leiderschapstraject uitgevoerd, de nieuwe leidinggevenden, organisatiestructuur en brandweer gebiedsindeling zijn bekend geworden, ontwikkelgesprekken met alle medewerkers zijn opgestart en de route en vervolgstappen zijn ingepland.

Op 12 september 2020 werd de VNOG door gijzelsoftware getroffen, waardoor systemen en bestanden niet konden worden geraadpleegd. Dit heeft voor de meeste medewerkers zo'n 3½ tot 4 weken geduurd. Medewerkers bedachten creatieve oplossingen, zodat het meest essentiële werk toch door kon gaan. Alle hardware en systemen zijn in die periode schoon gemaakt en opnieuw uitgeleverd. In nauw overleg met landelijke specialisten en de politie is deze hack door de VNOG aangepakt en afgewikkeld; er was veel waardering voor de snelheid van handelen en de flexibiliteit van alle betrokkenen. De operationele systemen bleven de hele herstelperiode functioneren en ook de crisisorganisatie kon doorwerken. De hack kreeg landelijke aandacht van zowel de Minister als de Kamer.

Ondanks de coronacrisis was het jaar 2020 een jaar van bestendiging en opbouw. Met de vaststelling van de Toekomstvisie en bijbehorende Opdrachten op 15 januari, de begroting 2021 op 25 juni, de Kadernota 2022 op 10 december en het Regionaal Risicoprofiel, Regionaal Beleidsplan en Dekkingsplan op 10 december, zijn de inhoudelijke en financiële kaders voor de komende jaren bekrachtigd. De duidelijkheid over de organisatiestructuur, de nieuwe leidinggevenden en de start van de organisatieontwikkeling dragen bij aan deze bestendiging.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een samenvattend overzicht van het resultaat 2020. De nadere onderbouwing van het resultaat, alsook de bereikte doelstellingen ten opzichte van de begroting 2020 vindt u terug in hoofdstuk 3. Daar wordt per programma ingegaan op de bereikte doelstellingen en met welk resultaat het programma is afgesloten. Daarna volgen de verplichte paragrafen in hoofdstuk 4. Het tweede deel van de jaarstukken bevat de jaarrekening 2020. Dit deel is vooral financieel van aard. Eerst volgt de balans. In hoofdstuk 6 staat een totaaloverzicht met daarin het resultaat, gesplitst in 'resultaat voor inzet reserves' en 'resultaat na inzet reserves', zoals de wetgeving voorschrijft. Ook is hier een detailtoelichting op de resultaten per programma opgenomen. Tot slot volgen de waarderinggrondslagen, een onderbouwing van de balans, diverse verantwoordingen en enkele bijlagen. De jaarstukken bevatten afrondingsverschillen.

2. Het resultaat 2020: "COVID-19 en de rest"

Hieronder zijn de resultaten van de diverse programma's opgenomen, na mutaties in de reserves. Een voorstel tot bestemming van het resultaat wordt, zoals gebruikelijk in een afzonderlijk voorstel, voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Volstrekt helder moge zijn dat ook het jaar 2020 voor de VNOG een bijzonder verloop heeft gekend – en dat toont zich in het financiële resultaat.

Programma	Resultaat
Programma 1. Risicobeheersing	37.770
Programma 2. Incidentbestrijding	2.410.913
Programma 3. Brandweerondersteuning	1.022.463
Programma 4. Crisisbeheersing	127.697
Programma 5. GHOR	202.494
Programma 6. MON	-39.675
Programma 7. Bestuur en Bedrijfsvoering	-278.033
Programma 8. Directie, Control en Staf	175.765
Programma 9. Algemene Dekkingsmiddelen	1.269.986
Programma 10. Kazernes in eigendom, etc.	0
Totaal	4.929.380

Het resultaat is nader toegelicht bij de betreffende programma's (zie hoofdstuk 3 en 6).

Van de **minder-uitgaven**-dan begroot is circa € 3,5 tot 4 miljoen direct toe te schrijven aan COVID-19. Een half miljoen euro hiervan wordt veroorzaakt door de tweede golf, die bij de Tweede Financiële Verkenning nog niet in beeld was. De onderschrijding valt uiteen in twee grote brokken: het vrijwilligersbudget oefenen voor € 1.950.000 en de exploitatiekosten voor de brandweer (vakbekwaam worden & blijven, materieel & logistiek) voor € 1.850.000. Bij de andere afdelingen zijn er wat kleinere effecten.

De COVID-19 crisis heeft uiteraard óók tot directe **meer-uitgaven** geleid. Dit leidt tot een nadeel van per saldo ruim € 617.000. De kosten voor de VNOG als crisisorganisatie (€ 390.000) worden verantwoord richting het Ministerie van VWS, maar vanuit het voorzichtigheidsbeginsel wordt hiervoor géén baat in de jaarrekening opgenomen. Ambtelijk is vanuit VWS aangegeven dat de kosten voor de crisisorganisatie niet door het Rijk worden vergoed. Immers, de minder-uitgaven als gevolg van de crisis zijn veel groter dan de kosten. Wel zijn als baten opgenomen de declaraties voor zorghotels en teststraten (284.651; bij zorgverzekeraars / zorgaanbieders, hierin is opgenomen 115.000 voor reguliere personeelskosten) en kosten voor handhaving & toezicht (196.931; bij VWS). Deze declaraties zijn als baat verantwoord, omdat de uitgaven en werkzaamheden "wezensvreemd zijn aan veiligheidsregio's". De kosten voor de aanpassingen van onze normale bedrijfsvoering aan de 1,5-meter samenleving (€ 342.745), moet de VNOG als iedere andere organisatie zelf dragen.

Zonder het directe effect van COVID-19 zou het resultaat van de jaarrekening 2020 dus zo'n € 4,9 mln. minus ± € 3,75 mln. plus € 0,6 mln. = € 1,75 miljoen bedragen. Er is echter voor ca. € 0,55 mln. aan incidentele lasten opgenomen voor een de personele afwikkeling van enkele organisatieaanpassingen. De hack zit voor een nadeel van € 56.000 in de cijfers (€ 290.000 ten laste van de jaarrekening 2020, begroot per wijziging € 234.000).

Gecorrigeerd voor dit incidentele nadeel zou dan een resultaat van € 1,75 plus € 0,6 = € 2,35 miljoen zijn ontstaan. Dat komt overeen met 3,8% van de begroting.

Dit voor de directe financiële effecten van COVID-19 en incidenteel gecorrigeerde overschot van € 2,35 miljoen is belangrijk lager dan het reële resultaat over het jaar 2019 van € 3,6 miljoen (zie jaarstukken 2019). Met een blijvend accent op budgetdiscipline

wordt de begroting steeds strakker uitgevoerd. De werkelijke taakuitvoering en uitgaven komen steeds meer in lijn met de begroting. De VNOG komt financieel in control.

Belangrijk is echter te onderkennen dat de financiën van VNOG als crisisorganisatie ook op een andere, indirecte manier door COVID-19 zijn beïnvloed. "Als je een crisis bestrijdt, heb je geen tijd voor andere projecten." Daarbij komt uiteraard dat de crisis ook bij onze netwerkpartners en bij leveranciers tot vertraging leidde. "Je kan wel iets bestellen, maar je krijgt het niet geleverd."

Het beeld is dus tweekantig. De VNOG komt met de uitvoering van de plannen én in financiële zin op stoom. De begroting kon echter nog niet volledig worden uitgevoerd. Dit werd in hoge mate veroorzaakt doordat de pandemie direct leidde tot (per saldo) lagere uitgaven en indirect tot een verdringing van het reguliere werk.

In de uitgaven op de projectkredieten is dit eveneens zichtbaar; de projectuitvoering schuift op. Aanbestedingen vinden later plaats (2021 of later) dan was voorzien. In 2020 heeft voorts een heroriëntatie op de kredieten plaatsgevonden, in lijn met de Toekomstvisie, waardoor een groot aantal kredieten is afgeraamd.

Wat heeft de VNOG niet kunnen leveren? De inhoudelijke gevolgen...

De veiligheid is niet in het geding gekomen; de VNOG was operationeel en paraat. Uiteraard is het wel zo dat minder-uitgaven van € 4,9 miljoen samenhangen met minder activiteiten en/of uitgestelde activiteiten. In de verschillenanalyse wordt dit gedetailleerd toegelicht. De belangrijkste punten:

- De uitgaven voor bewustwording/educatie/zelf- en samenredzaamheid voor risicobeheersing en preventie bleven in 2020 nog achter bij de raming; wel ligt er inmiddels een concreet (uitgaven)plan.
- Er is significant minder geoefend; grootschalig oefenen is uitgesteld.
- Vakbekwaam worden: opleidingen uitgesteld.
- Uitstel Innovaties, brandonderzoek en opleidingen operationele voorbereiding.
- Onderhoud materieel is uitgesteld.
- Ademlucht onderhoud meevaller i.r.t. komst nieuwe apparatuur.
- Opleidingen; ARBO; RI&E, Tweede loopbaanbeleid; zorg voor personeel: de activiteiten blijven nog achter bij de plannen.

De vergelijking met de Tweede Financiële Verkenning 2020 (TFV 2020)

In de TFV 2020 (opgemaakt in augustus 2020) is een overschot van circa € 5,9 miljoen voorspeld. Het resultaat van deze jaarrekening is één miljoen lager: € 4,9 miljoen. In de 2e helft van 2020 is op grond van bestuurlijke afwegingen en informatie *meer uitgaven* dan opgenomen in de TFV 2020:

- Het reserveren uit de VNOG-begroting van € 400.000 voor de *nul- en conditiemeting van het vastgoed*.
- Bij met name de afdeling Bedrijfsvoering moest toch meer *inhuur* plaatsvinden voor HRM en Communicatie.
- De *hack*, ca. € 370.000, waarvan € 290.000 exploitatie-uitgaven en € 80.000 in een krediet. Over een periode van 5 jaar kost de hack de VNOG € 653.000 (zie overzicht in de paragraaf 4.5. Bedrijfsvoering). Onmiddellijke maatregelen ter herstel van onze informatiepositie gingen hand in hand met preventieve maatregelen.
- *COVID-19 uitgaven* in de tweede helft van het jaar, die uiteraard niet voorspeld konden worden.
- De personele afwikkeling van enkele organisatieaanpassingen, waarmee langjarige verplichtingen zijn voorkomen.
- Hier staan tegenover *minder uitgaven* van ca. € 500.000 als gevolg van de *tweede golf COVID-19*. Deze waren bij de TFV 2020 uiteraard niet te voorzien.

I. Jaarverslag

3. Programmaverantwoording

Programma: 1. Risicobeheersing

Programmahouder: mevr. A.H. Bronsvoot

Waar gaat het over (opgaven)?

4. Risicogericht werken
5. Informatiegestuurd werken
6. Zelforganiserend vermogen stimuleren
7. Doelmatige en mensgerichte bedrijfsvoering voeren

Wat hebben we bereikt?

4. *Risicogericht*: Adviezen worden steeds meer risicogericht opgesteld, waardoor ontvangers meer genegen zijn om daadwerkelijk maatregelen te treffen, omdat zij meer risicobewust zijn en op basis van risico's handelen, vanuit eigen verantwoordelijkheid.
5. *Informatiegestuurd*: Bekend is waar risico's het grootst en meest beïnvloedbaar zijn, hierdoor is daar geacteerd waar de meeste veiligheidswinst te behalen viel.
6. *Zelforganiserend vermogen*: Afdeling Risicobeheersing (RB) heeft een bijdrage geleverd aan het vergroten van het zelforganiserend vermogen van de samenleving (Burgerkracht), zodat die goed is voorbereid op incidenten, rampen en crises.
7. *Doelmatig en mensgericht*: Er is onder andere gewerkt aan de doorontwikkeling van risicobeheersing in het kader van de Omgevingswet: de basis is gelegd voor de integrale veiligheidsadviesing (gezondheid-, water-, milieu- en brandveiligheid) aan gemeenten met het doel gemeenten vroegtijdig te kunnen ondersteunen bij ontwikkelingen in het fysieke domein.

Wat hebben we ervoor gedaan?

4. *Risicogericht*

- De afdeling RB bracht gevraagd en ongevraagd advies uit op basis van het periodiek herijkte risicoprofiel brandweer.
- RB stelde het strategisch opleidingsplan 'vakbekwaam worden en blijven binnen RB' op. Door het traject 'eerder verworven competenties' heeft RB de kwaliteit van de medewerkers gemeten.
- Per natuurgebied brengt RB een gebiedsgericht advies uit (binnen het project 'gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing'). Het project is in 2020 opgestart en wordt momenteel verder vormgegeven om tot een concreet eindresultaat te komen.
- RB werkt vanuit een activiteitenjaarplan en implementeert hiermee de taakopvatting binnen de gemeenten. In verband met corona is niet zoals bedacht volledig uitvoering gegeven aan het jaarplan. Zo kon een groot deel van de geplande bedrijfsbezoeken niet doorgaan. Wél heeft RB een forse bijdrage geleverd aan de organisatie en uitvoering van teststraten, zorghotels en de crisisorganisatie (loket bevolkingszorg).

5. *Informatiegestuurd*

- RB heeft gegevens verzameld, gekoppeld, geanalyseerd en gebruikt gegevens t.b.v. het risicoprofiel brandweer.
- RB heeft gewerkt aan (en met) een dynamisch, periodiek herijkt risicoprofiel 'brandweer' dat gekoppeld is aan het slagkrachtmodel en de operationele prestaties.
- De voorbereiding op de vervanging van het objectregistratiesysteem door Squit 20/20 van Roxit is volledig voorbereid. De implementatie volgt in 1e kwartaal 2021.
- RB heeft gewerkt aan de doorontwikkeling van het MRI team.
- Onderzoek heeft plaatsgevonden naar het efficiënter/effectiever tekenen van bereikbaarheidskaarten, het werkproces is hierop aangepast in is geïmplementeerd.
- RB heeft door de gevolgen van corona en de hack nog niet gerealiseerd dat object- en omgevingsinformatie vanuit verschillende databronnen eenduidig en tijdig bij operationele eenheden gebruikt kan worden.

6. Zelforganiserend vermogen

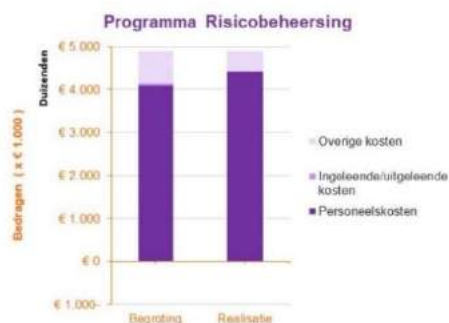
- RB heeft uitvoering gegeven aan een aantal 'Brandveilig leven'-activiteiten o.b.v. een ontwikkelde gedragsbeïnvloedingsstrategie vanuit een risicogestuurde en doelgroepgerichte benadering. Vanwege corona konden bepaalde activiteiten niet doorgaan.
- RB heeft nog geen regionale faciliteit voor scholen en organisaties/instellingen voor brandveiligheid georganiseerd. In het programmaplan wordt ruimte gecreëerd voor regionale interventies die bijdragen aan zelfredzaamheid en risicobewustwording. In 2020 zijn deze interventies vormgegeven en getest in Harderwijk.
- RB analyseerde risico- en doelgroepen en maakt de effecten van gedragsbeïnvloeding en publiekscampagnes meetbaar (onderdeel van de pilot campagne Harderwijk).
- Het netwerk 'achter de voordeur bij kwetsbaren' is verstevigd o.a. door samenwerking met woningbouwcorporaties door de slimme rookmeldertrajecten aan te gaan.

7. Doelmatig en mensgericht

- RB stelde een eenduidig regionaal uitvoeringsplan op met bijbehorende regionale procesbeschrijving in het kader van terugdringen van onnodige en onechte meldingen.
- RB heeft een bijdrage geleverd aan het risicocommunicatieplan.
- RB heeft verder gebouwd aan een goede samenwerkingsrelatie met onze 22 gemeenten, de omgevingsdiensten en Oost-5 en werkt aan nieuwe allianties om daarmee een basis te leggen voor integrale veiligheidsadvisering (gezondheid-, water-, milieu- en brandveiligheid) aan gemeenten.
- RB heeft ingezet op samenwerking tussen VNOG, gemeenten en andere veiligheidspartners om het voorkomen en bestrijden van brand zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Wat heeft het gekost?

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Totaal lasten	4.704.700	4.475.700	4.608.107
Totaal baten	295.746	113.526	283.703
Saldo voor bestemming	4.408.954	4.362.174	4.324.404
Mutaties reserves Risicobeheersing	0	535.000	535.000
Totaal lasten	0	535.000	535.000
Mutaties reserves Risicobeheersing	0	0	0
Totaal baten	0	0	0
Mutaties reserves	0	535.000	535.000
Saldo na bestemming	4.408.954	4.897.174	4.859.404
Saldo programma resultaat			37.770

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

Programma: 2. Incidentbestrijding

Programmahouder: dhr. M. Boumans

Waar gaat het over (opgaven)?

2. Bestrijden van incidenten, rampen en crises
5. Informatiegestuurd werken
7. Doelmatige en mensgerichte bedrijfsvoering voeren

De afdeling Incidentbestrijding (IB) doet dit door het primaire proces van de brandweer – het bestrijden van incidenten – uit te voeren. Om dit mogelijk te maken:

- Wordt de basis van de brandweezorg bepaald door risicogericht te werken.
- Wordt in 22 gemeenten – 24-uur per dag – paraatheid geleverd.
- Wordt gewerkt met processen: repressie, paraatheid, nazorg, operationele voorbereiding.
- Zijn de medewerkers bekwaam om hun taak veilig en doeltreffend uit te voeren.

De kaders voor opgave 2 liggen vast in het beleid '*posten zijn de basis*' en '*slagkracht*'. Opgave 7 zorgt ervoor dat de activiteiten van de afdeling in evenwicht zijn gebracht met de financiële mogelijkheden van de organisatie:

- Repressieve medewerkers slechts geworven zijn bij operationele behoefte:
 - Uitgangspunt is het beleid '*posten zijn de basis*'.
 - Randvoorwaarde is opleidingscapaciteit van de afdeling Brandweerondersteuning, in relatie tot de beschikbare financiën.
- Er maxima zijn gesteld aan het aantal activiteiten per jaar en de vergoeding daarvoor (bijvoorbeeld aan het aantal wedstrijdplougen per jaar).
- De planning voor oefening en training was afgestemd op opgave 2 en 7:
 - Oefeningen worden slechts georganiseerd indien ze in de jaarplanning zijn opgenomen (uitzonderingen nemen de plaats in van geplande oefeningen).
 - Oefeningen passen bij een acceptabele belasting van de medewerker.
- Budgetten zijn afgestemd op de activiteiten van de afdeling.

Wat hebben we bereikt?

2. *Bestrijden en 7. Doelmatig en mensgericht*: IB heeft tijdige (zo snel mogelijke), effectieve, professionele en kwalitatieve brandweezorg geleverd aan burgers, bedrijven en instellingen, die was afgestemd op de risico's in de VNOG.
5. *Informatiegestuurd*: IB heeft gezorgd voor operationele voorbereiding: de voorbereiding op incidenten die door de brandweer worden bestreden.
7. *Mensgericht*: IB heeft adequate nazorg geleverd aan de repressieve medewerkers.

Wat hebben we ervoor gedaan?

2. *Bestrijden en 7. Doelmatig en mensgericht*: voorzien in parate organisatie en repressie
 - IB heeft brandweezorg geleverd vanuit een fijnmazig netwerk van brandweerposten:
 - Het optimum wordt gevonden aan de hand van het slagkrachtmodel en de spreiding (risicogericht werken).
 - De brandweereenheid die als eerste op de incidentlocatie aanwezig kon zijn, werd gealarmeerd en begon met de bestrijding van het incident.
 - Repressieve medewerkers hebben veilig en doeltreffend (bekwaam) gewerkt.
 - Grootschalig optreden van de brandweer is geleverd vanuit de basis van de brandweer en de Regeling Operationeel Functionarissen (ROF).
 - In operationele leiding werd in 2020 afdoende voorzien binnen de kaders van de ROF. Dat de VNOG een groot deel van het jaar in Grip 4 heeft gefunctioneerd maakte dat de inzet groter was dan in andere jaren.
 - Er was aandacht voor arbeidsveiligheid tijdens én na het repressief optreden.
 - Ook voor IB heeft de corona-epidemie grote consequenties gehad (met name minder oefenen). Ten aanzien van repressie en paraatheid waren dit niet alleen negatieve consequenties. Want door de oproep om vooral thuis te werken, of om andere rede-

nen, waren veel van onze brandweerlieden vaker thuis, wat een positief effect had op onze paraatheid.

- De brandweer van de VNOG is in april van 2020 ingezet bij de grote natuurbranden in De Meinweg (Limburg) en de Deurnese Peel (Brabant).

5. Informatiegestuurd

- IB heeft actuele informatie beschikbaar gehad (de inzetprocedures op de brandweereenheden zijn actueel).
- IB heeft beschikt over actuele planvorming en sloot aan op het brandrisicoprofiel.
- IB heeft gewerkt aan (door)ontwikkeling van de wijze van incidentbestrijding:
 - o Vanuit 'posten zijn de basis' heeft IB zorggedragen voor kaders voor opleiden en oefenen en voor kaders voor beheer en aanbesteding van materieel.
 - o In 2020 is de eerste versie opgeleverd voor het handboek voor vrijwilligers. Hiermee zorgt de afdeling voor kwalitatieve en uniforme procedures.

7. Mensgericht: nazorg

- IB heeft evaluaties geïnitieerd over de rol van de brandweer bij de bestrijding.
- Daar waar nodig heeft de VNOG nazorg verleend, door personeel te ondersteunen dat traumatische ervaringen heeft opgedaan tijdens het bestrijden van incidenten.
- IB heeft regie gevoerd over de arbeidshygiëne bij de brandweer. In 2020 is het voorkomen van een COVID-besmetting nadrukkelijk aan de orde geweest.
- Maatregelen vanwege corona ten aanzien van vervoer naar oefeningen of verblijf in kazernes zijn in 2020, analoog aan de landelijke maatregelen, in samenwerking met medewerkers van team Huisvesting uitgewerkt en gecommuniceerd.

Wat heeft het gekost?

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Totaal lasten	11.948.507	13.521.908	11.634.929
Totaal baten	14.640	85.640	600.388
Saldo voor bestemming	11.933.867	13.436.268	11.034.541
Mutaties reserves Incidentbestrijding	0	0	3.203
Totaal lasten	0	0	3.203
Mutaties reserves Incidentbestrijding	0	0	12.390
Totaal baten	0	0	12.390
Mutaties reserves	0	0	9.187-
Saldo na bestemming	11.933.867	13.436.268	11.025.355
Saldo programma resultaat			2.410.913

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

Programma: 3. Brandweerondersteuning

Programmahouder: dhr. M. Boumans

Waar gaat het over (opgaven)?

1. Voorkomen en beperken van incidenten, rampen en crises
2. Bestrijden van incidenten, rampen en crises
4. Risicogericht werken
5. Informatiegestuurd werken
6. Zelforganiserend vermogen stimuleren
7. Doelmatige en mensgerichte bedrijfsvoering

De afdeling Brandweerondersteuning (BO) doet dit door de primaire processen te ondersteunen, in het bijzonder de 56 brandweerposten en twee logistieke posten voor: Materieel & Logistiek, Services, beheer Regionaal Brandmeldsysteem, Facilitaire Zaken, Huisvesting, Vakbekwaamheid en Kennis & Ontwikkeling. De afdeling wilde een betrouwbare, veilige, professionele en klantgerichte ondersteuning van de primaire processen bieden.

Wat hebben we bereikt?

De behaalde beleidsdoelen van BO hebben telkens aan meerdere opgaven bijgedragen:

- *1. Voorkomen, 2. Bestrijden, 4. Risicogericht, 5. Informatiegestuurd, 7. Doelmatig en mensgericht:*
BO heeft ervoor gezorgd dat er voldoende materieel was: 24/7 voor uitruk of beschikbaar voor oefenen/opleiden.
- *2. Bestrijden, 4. Risicogericht, 5. Informatiegestuurd, 6. Zelforganiserend vermogen, 7. Doelmatig en mensgericht:*
BO heeft ervoor gezorgd dat er voldoende bevoegd personeel was t.b.v. operationeel optreden.
- *1. Voorkomen, 2. Bestrijden, 4. Risicogericht, 5. Informatiegestuurd, 6. Zelforganiserend vermogen 7. Doelmatig en mensgericht:*
BO heeft geprobeerd dat, binnen de grenzen van de coronacrisis, brandweertaken (zo goed en kwaad als het kon) voldoende / op verantwoord niveau vakbekwaam werden gehouden.
- *1. Voorkomen, 2. Bestrijden, 5. Informatiegestuurd, 6. Zelforganiserend vermogen 7. Doelmatig en mensgericht:*
BO heeft het lerend vermogen bevorderd, als voorwaarde om te leren.
- *1. Voorkomen en beperken, 2. Bestrijden, 4. Risicogericht, 5. Informatiegestuurd, 6. Zelforganiserend vermogen 7. Doelmatig en mensgericht:*
BO heeft gezorgd voor adequate huisvesting (doelmatige, efficiënte en effectieve huisvesting voor alle medewerkers en werkprocessen).

Wat hebben we ervoor gedaan (activiteiten verdeeld over de beleidsdoelen):

Voldoende materieel 24/7 op uitruk of beschikbaar voor oefenen/opleiden

- BO heeft als gevolg van de coronacrisis andere inspanningen moeten leveren dan bij het opstellen van de begroting werd gedacht.
- Door de epidemie zijn veel activiteiten stil komen te liggen, vooral op het gebied van oefenen en opleiden. Dit betekent dat veel materieel niet gebruikt hoefde te worden en dat reparatie en onderhoud daardoor ook minder nodig was.
- BO heeft voor het beheer en onderhoud van het wagenpark vooral in het tweede kwartaal 2020 het preventief onderhoud naar achteren verschoven, om zo min mogelijk contacten op de kazernes noodzakelijk te maken.
- BO heeft binnen de afgekondigde maatregelen zoveel mogelijk doorgewerkt opdat het primair onderhoud en de eventuele reparaties doorgang konden vinden. Hierdoor is de paraatheid niet in het geding geweest.
- BO heeft in 2020 het 'programma Blusvoertuigen' gestart. Dit is een aantal aan elkaar gelieerde projecten ten aanzien van de vervanging van materieel en materiaal zoals vastgelegd en besloten in het aangepaste dekkings- spreidingsplan, uitgewerkt

in de Toekomstvisie. Ook al hebben de voorbereidingen door de coronamaatregelen wat vertraging opgelopen, en moest inspraak vooral via een videoverbinding gebeuren, toch zijn er goede stappen gezet in het verzamelen van informatie die nodig is voor het schrijven van een goed en compleet programma van eisen.

- BO heeft gewerkt aan de implementatie van nieuwe ademluchtapparatuur. Eind 2020 is de afronding gestart. Deze investering is de eerste van vele waarin als gevolg van schaalvergroting efficiënter kon worden ingekocht.

Voldoende bevoegd personeel ten behoeve van operationeel optreden

- Ondanks dat de opleidingen tijdens de eerste golf van de Corona-epidemie volledig stil zijn komen te liggen, is de paraatheid niet in het geding gekomen. Tegenover manschappen die ineens hun examen gecancelld zagen, waren er ook manschappen die door de epidemie (meer) thuis bleven waardoor de paraatheid op peil bleef.
- Na beëindiging van de eerste lockdown heeft opleidingsinstituut BOGO als eerste de inhaalslag gemaakt t.b.v. de afronding van lopende opleidingen. Vanaf september zijn nieuwe opleidingen ook weer gestart, zolang dat kon. Voor de VNOG moest één opleiding voor bevelvoerders worden doorgeschoven naar 2021.

Voldoende vakbekwaam houden van brandweerlieden

- Op het gebied van 'vakbekwaam blijven' waren de gevolgen van de lockdown het meest voelbaar. Want zowel tijdens de eerste als de tweede golf is het oefenen volledig stil komen te liggen en tussentijds is het hooguit beperkt weer opgestart. Het realistisch oefenen is feitelijk al sinds april 2020 gestaakt en niet meer opgestart.
- BO (en (samen met) landelijke partners) heeft digitale leervormen opgezet. Maar dit kan het fysiek oefenen niet vervangen.
- Er is nog geen reden of bewijs dat de vakbekwaamheid onder een benedengrens is gezakt, maar zorgen zijn er wel als de huidige situatie nog veel langer voortduurt. In dat geval zijn er scenario's beschikbaar om het oefenen, binnen de beperkingen, weer meer te gaan oppakken. Tijdens het opstellen van dit jaarverslag wordt onderzocht of hiertoe in 2021 extra uitgaven nodig zijn.
- BO heeft (landelijk) samengewerkt om de vakbekwaamheid op peil te houden.
- BO heeft gewerkt aan de toekomst van vakbekwaamheid; met name het uitbouwen van vakbekwaamheidspleinen is in 2020 in volle vaart doorgedaan. Dit is nodig voor de kwaliteitsimpuls voor het realistisch oefenen, conform vastgestelde Toekomstvisie.

Bevorderen lerend vermogen als voorwaarde om te leren

- BO heeft verschillende leeractiviteiten n.a.v. incidenten georganiseerd. In de eerste helft van 2020 zijn wederom veel incidenten geëvalueerd, o.a. middels leertafels.
- BO is, op verzoek van het MT, gestart met het beter stroomlijnen van dit leerproces en gaat hiertoe beleid opstellen. In 2021 wordt vaststelling van dit beleid verwacht.

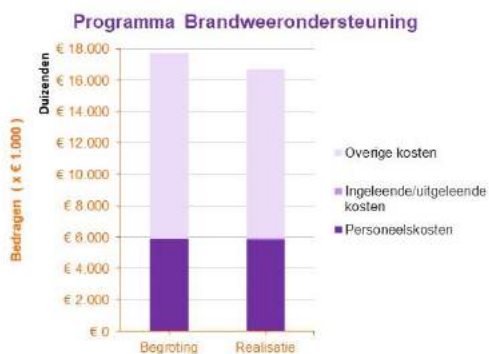
Adequate huisvesting: doelmatige, efficiënte en effectieve huisvesting

- BO heeft in 2020 grote stappen gezet voor deze taak: de verschillende opgaven binnen Vastgoed en Facilitaire Zaken zijn geïnventariseerd en er is een ambtelijke visie opgesteld hoe deze opgaven moeten worden uitgewerkt.
- BO heeft zowel op het gebied van demarcatie als facilitaire zaken belangrijke stappen gezet om de lang geleden uitgesproken opdracht tot uniformering te kunnen vervullen. Er is gestart met het verzamelen van informatie om de ambtelijke visie tot een bestuurlijke visie om te zetten, dit volgt naar verwachting in 2de helft van 2021.
- BO is in samenwerking met de gemeente Apeldoorn een onderzoek gestart naar de samenvoeging van een aantal posten binnen Apeldoorn. Het nieuwe hoofdkantoor van de VNOG maakt hiervan ook onderdeel uit. In de loop van 2021 zal duidelijk worden of deze inspanningen zullen leiden tot een definitief plan voor '1 post voor Apeldoorn'.
- BO heeft in 2020 een quick scan op de gebouwen uitgevoerd en er is een opdracht gegund voor de nul- en conditiemeting op gebouwen die in gebruik zijn van de VNOG (maar grotendeels in bezit van de gemeenten).

- De capaciteit voor Vastgoed en Facilitaire zaken is samengebundeld en (tijdelijk) uitgebreid en zal in 2021 als een zelfstandig team in de nieuwe organisatie-opzet terugkomen.

Wat heeft het gekost?

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Totaal lasten	18.170.691	19.301.822	17.105.616
Totaal baten	1.307.288	1.739.388	2.072.626
Saldo voor bestemming	16.863.403	17.562.434	15.032.990
Mutaties reserves Brandweerondersteuning	0	673.000	2.007.587
Totaal lasten	0	673.000	2.007.587
Mutaties reserves Brandweerondersteuning	0	501.000	328.605
Totaal baten	0	501.000	328.605
Mutaties reserves	0	172.000	1.678.981
Saldo na bestemming	16.863.403	17.734.434	16.711.971
Saldo programma resultaat			1.022.463

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

Programma: 4. Crisisbeheersing

Programmahouder: mevr. A.H. Bronsvoot

Waar gaat het over (opgaven)?

4. Risicogericht werken
5. Informatiegestuurd werken
6. Zelforganiserend vermogen stimuleren

De afdeling Crisisbeheersing (CB) doet dit door: het in stand houden van de regionale crisisorganisatie conform de uitgangspunten in het regionaal crisisplan. Voorbereiden crisisorganisatie op bestrijding van incidenten, rampen en crises, specifiek op de geprioriteerde risico's uit het regionaal risicoprofiel. Initiëren, stimuleren en coördineren van verbeteringen in de crisisorganisatie. Verbinden van partijen waarmee tijdens incidenten, rampen en crises wordt samengewerkt.

Wat hebben we bereikt?

4. *Risicogericht*: In crisissituaties is de regionale crisisorganisatie in staat gebleken om flexibel, slagvaardig en outputgericht op te treden en specifiek te acteren op de risico's uit het regionaal risicoprofiel. Dat waren in 2020 de coronacrisis, droogte en de vogelgriep.
5. *Informatiegestuurd*: Informatievoorziening is tijdens deze crises gestuurd vanuit de regionale crisisorganisatie. Er is invulling gegeven aan de coördinerende rol op de informatie uitwisseling tussen de partners.
6. *Zelforganiserend vermogen*: De weerbaarheid en zelfredzaamheid van de inwoners, bedrijven / instellingen en crisispartners in de regio is vergroot.

Wat hebben we ervoor gedaan ?

4. Risicogericht

- CB heeft in samenwerking met gemeenten en crisispartners het regionaal risicoprofiel herzien en dit laten vaststellen.
- CB heeft het regionaal crisisplan geïmplementeerd en uitvoering gegeven aan het regionaal crisisplan dat in 2019 is vastgesteld.
- CB heeft i.v.m. de crises een deel van het jaarprogramma multidisciplinair opleiden, trainen, oefenen kunnen uitvoeren.
- CB heeft de contacten met crisispartners onderhouden.
- CB heeft gemeenten uitdrukkelijk ondersteund door middel van het bureau Bevolkingszorg in hun activiteiten als Oranje kolom.

5. Informatiegestuurd

- CB heeft ervoor gezorgd dat crisispartners zijn aangesloten op het netcentrisch systeem.
- CB heeft de operationele crisisinformatie digitaal beschikbaar gesteld aan alle crisisfunctionarissen.
- CB heeft de netcentrische werkwijze zowel in de crisisorganisatie als in de multidisciplinaire opleidingen, trainingen en oefeningen onderhouden.
- CB heeft bijgedragen aan regiobreed kennis- en informatiemanagement ter ondersteuning van de crises.
- CB heeft de regionale poules voor operationele informatievoorziening onderhouden (informatiemanagers, informatie coördinatoren en plotters) en de faciliteiten die hiervoor nodig zijn.

6. Zelforganiserend vermogen

- CB heeft crisispartners en partijen verbonden die nodig waren om de crises te bestrijden, hetgeen heeft bijgedragen aan het zelforganiserend vermogen van deze organisaties.

Wat heeft het gekost?

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Totaal lasten	1.293.900	1.381.800	1.238.776
Totaal baten	0	0	0
Saldo voor bestemming	1.293.900	1.381.800	1.238.776
Mutaties reserves Crisisbeheersing	0	68.000	83.326
Totaal lasten	0	68.000	83.326
Mutaties reserves Crisisbeheersing	0	0	0
Totaal baten	0	0	0
Mutaties reserves	0	68.000	83.326
Saldo na bestemming	1.293.900	1.449.800	1.322.103
Saldo programma resultaat			127.697

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

Programma: 5. Geneeskundige Hulpverlenings-Organisatie (GHOR)

Programmahouder: mevr. M. Besselink

Waar gaat het over (opgaven)?

1. Voorkomen en beperken van incidenten, rampen en crises
2. Bestrijden van incidenten, rampen en crises
3. Herstel na een ontwrichte situatie
4. Risicogericht werken
5. Informatiegestuurd werken
6. Zelforganiserend vermogen stimuleren

De COVID-19 crisis heeft in 2020 de werkzaamheden van de GHOR sterk bepaald.

Wat hebben wij bereikt?

1. *Voorkomen en beperken:* De GHOR heeft voorzien in (structurele) advisering over veiligheid en gezondheid.
2. *Bestrijden:* De GHOR heeft voorzien in een flexibele operationele organisatie (24/7).
3. *Herstel:* De GHOR heeft psychosociale hulpverlening na incidenten georganiseerd.
4. *Risicogericht:* De GHOR heeft zorgpartners ondersteund in hun crisisvoorbereiding en plannen voor zorgcontinuïteit.
5. *Informatiegestuurd:* De GHOR heeft invulling gegeven aan het informatiegestuurd werken in de witte kolom.
6. *Zelforganiserend vermogen:* De GHOR heeft de zelfredzaamheid en burgerparticipatie vanwege de coronacrisis niet kunnen stimuleren.

Wat hebben wij ervoor gedaan?

1. *Voorkomen en beperken*
 - Om partijen in de coronacrisis met elkaar te verbinden en ze accuraat te kunnen adviseren zijn de netwerkpositie en kennis van de geneeskundige keten- en zorgpartners essentieel. De GHOR heeft wekelijks aangesloten bij drie Regionaal Overleggen Acute Zorg en landelijke overlegvormen van GGD-GHOR-nl en het Landelijk Operationeel Team-Corona.
 - Vanaf 1 maart 2020 is het actiecentrum 'GHOR/GGD medisch' permanent operationeel. Dit actiecentrum houdt zich bezig met knelpunten in de zorg bij de bestrijding van COVID-19. Voor de continuïteit en het beperken van de kwetsbaarheid wordt gewerkt volgens een rooster. Het actiecentrum was aanvankelijk fysiek ondergebracht bij de GGD NOG in Warnsveld. Er waren steeds korte lijnen met de directeur publieke gezondheid (DPG) en de COVID-19 project organisatie van de GGD NOG.
 - Vanaf september is geleidelijk gestart met een virtueel actiecentrum. De inrichting van het actiecentrum blijft in ieder geval tot april 2021 operationeel.
2. *Bestrijden: voorzien in een flexibele operationele organisatie (24/7):*
 - Naast een dagelijkse kernbezetting van het actiecentrum (van Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg, Hoofd Informatie Geneeskundige zorg en Operationeel medewerkers) is gewerkt in meerdere projectteams; bijv. voor verdeling van persoonlijke beschermingsmiddelen, opzetten van zorghotels, stroomlijnen van informatievoorziening en voorbereiding van een vaccinatie organisatie. Voor uitvoering heeft de GHOR ondersteuning gekregen vanuit andere afdelingen binnen VNOG en GGD.
 - In 2020 zijn de geplande vakbekwaamheid activiteiten geannuleerd. Door middel van digitale contactmomenten en informatiebulletins is het contact met onze operationele functionarissen en teams onderhouden.
3. *Herstel: organiseren van psychosociale hulpverlening*
 - In 2020 heeft de GHOR met de GGD een nazorgplan COVID opgesteld, mogelijkheden om de lokale zorgnetwerken en gemeenten actief te betrekken zijn geïnventariseerd.
 - Enkele organisaties en individuele zorgmedewerkers hebben advies en hulpverlening ontvangen.

4. *Risicogericht: ondersteunen zorgpartners in hun crisisvoorbereiding, etc.*

- Er is een Taskforce Zorgcontinuïteit VNOG ingericht, deze ondersteunt de bestuurlijke overlegstructuur voor partners in de niet-acute zorg.
- De GGD en GHOR adviseren gezamenlijk over ontheffing op maatregelen, indien nodig wordt de inhoudelijke expertise bij ketenpartners ingewonnen.

5. *Informatiegestuurd: in de witte kolom*

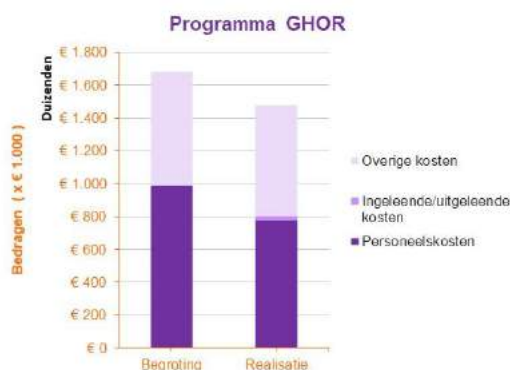
- Een belangrijke taak van het actiecentrum GHOR/GGD medisch is het dagelijks verzamelen, duiden en delen van informatie. Middels telefoonteams, digitale uitvraag, LCMS-gz en diverse landelijke- en regionale dashboards wordt informatie verzameld. Al de informatie wordt vervolgens geduid en beschikbaar gesteld aan partners in de zorg, multidisciplinaire partners en het openbaar bestuur.
- Op het terrein van de witte meldkamer(s) in de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) Oost Nederland hebben weinig GHOR activiteiten plaatsgevonden.
- In 2020 is met ingebruikname van nieuwe operationele voertuigen een vervolg gegeven aan het op incidentlocatie beschikbaar hebben van informatie uit de witte kolom.

6. *Zelforganiserend vermogen*

- Door personele beperkingen en COVID-19 heeft de GHOR geen uitvoering kunnen geven aan het beleidsplan (help uzelf en anderen) over zelfredzaamheid en burgerparticipatie.

Wat heeft het gekost?

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Totaal lasten	1.549.000	1.695.770	1.488.010
Totaal baten	61.500	48.000	42.734
Saldo voor bestemming	1.487.500	1.647.770	1.445.276
Mutaties reserves GHOR	0	33.630	33.630
Totaal lasten	0	33.630	33.630
Mutaties reserves GHOR	0	0	0
Totaal baten	0	0	0
Mutaties reserves	0	33.630	33.630
Saldo na bestemming	1.487.500	1.681.400	1.478.906
Saldo programma resultaat			202.494

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

Programma: 6. Meldkamer Oost-Nederland, kolom brandweer

Programmahouder: dhr. M. Boumans / dhr. J.N. Rozendaal

Waar gaat het over (opgaven)?

1. Voorkomen en beperken van incidenten, rampen en crises
2. Bestrijden van incidenten, rampen en crises
5. Informatiegestuurd werken

Wat hebben we bereikt?

1. *Voorkomen en beperken:* De MON heeft een bijdrage geleverd aan de instandhouding van het regionaal brandmeldsysteem (RBS) en terugdringing van het aantal nodeloze automatische alarmeringen.
2. *Bestrijden:* De MON heeft meldingen efficiënt uitgevraagd en heeft zo snel mogelijk voorzien in de opstart van een adequaat optreden.
2. *Bestrijden van incidenten en 5. Informatiegestuurd:* De MON heeft gezorgd voor alarmering van de juiste personen en eenheden; voor informatievoorziening aan de eenheden; voor juiste opschaling en regie gevoerd over de verbindingen.
5. *Informatiegestuurd:* De MON heeft gewerkt aan het vergroten van de kennis en vaardigheden van de centralisten.
- o. *Overig:* De MON heeft een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van de nieuwe meldkamer in Oost Nederland.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1. Voorkomen en beperken

- Bij een automatisch alarm heeft de MON (bij daarvoor van te voren bepaalde abonnees) eerst de melding geverifieerd door middel van contrabellen.
- De MON heeft nevenwerkzaamheden uitgevoerd voor het openbaar brandmeldsysteem (o.a. acteert de MON op storingen en behandelt verzoeken tot testen van een installatie).

2. Bestrijden

- De MON heeft alle (acute) hulpvragen van burgers aangenomen (brandweezorg en grootschalige incidenten) en de hulpvragen behandeld en gecoördineerd.
- Op basis van uitvraag heeft de MON een hulpvraag effectief geclassificeerd en gezorgd voor een vakkundige, snelle en juiste alarmering van brandweereenheden.

2. Bestrijden en 5. Informatiegestuurd

- De brandweereenheden zijn door de centralist van de MON begeleid bij de inzet.
- De centralist heeft gezorgd voor eerste beeldvorming op basis van de beschikbare informatie.
- De MON heeft een faciliterende functie uitgevoerd voor de eenheden op straat.
- De MON heeft daarbij een lifeline- en vraagbaakfunctie voor de hulpverleners, daarom is de MON altijd bereikbaar geweest en heeft mee- en vooruit gedacht.
- De MON heeft gefungeerd als knooppunt van informatiestromen.
- De centralist heeft bij opschaling gezorgd voor het alarmeren van grootschalig optreden, de hoofdstructuur en andere instanties.
- Een aantal van de centralisten van de MON heeft een extra taak als calamiteitencoördinator (CaCo) op de meldkamer. Bij grotere (GRIP) incidenten heeft de CaCO gecoördineerd tussen de drie disciplines en gezorgd voor het eerste meldkamerbeeld. Dit is aangeboden aan de sleutelfunctionarissen in de hoofdstructuur van crisisbeheersing en rampenbestrijding.

5. Informatiegestuurd: oefenen

- De MON heeft haar centralisten geoefend in hun vaardigheden als centralist.
- De MON heeft samen met de ketenpartners geoefend, waarbij de samenwerking tussen de meldkamer en het veld is beoefend.

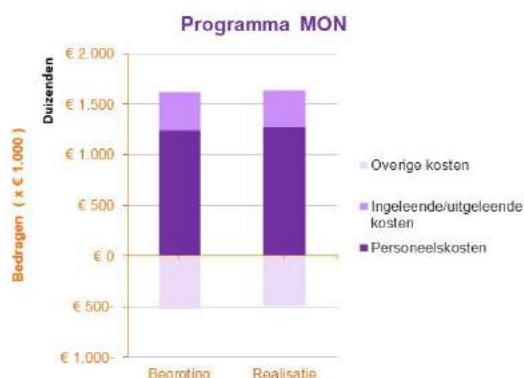
Overig: Goede totstandkoming Landelijke Meldkamer

- Er is gewerkt aan de vormgeving en inrichting van de nieuw te vormen meldkamer in Oost-Nederland voor vijf veiligheidsregio's, onderdeel van de Landelijke Meldkamer Samenwerking. Als één van de partners neemt de MON deel aan dit proces en brengt arbeidscapaciteit in. In de nieuwe meldkamer worden de huidige meldkamers in de provincies Gelderland en Overijssel samengevoegd tot één. Deze wordt gevestigd in Apeldoorn.
- Op 10 december 2020 heeft het algemeen bestuur van de VNOG besloten te voldoen aan het verzoek van de andere vier regio's om, onder voorwaarden en op basis van de geformuleerde uitgangspunten, op termijn, na verdere uitwerking en formele vastlegging van de afspraken, het centrale werkgeverschap op zich te nemen voor het meldkamerpersoneel dat de gezamenlijke meldkamerfunctie voor brandweer en multidisciplinaire samenwerking invult en ondersteunt.

Wat heeft het gekost?

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Totaal lasten	2.673.960¹	1.733.166¹	1.885.289
Totaal baten	1.282.756¹	639.366¹	751.815
Saldo voor bestemming	1.391.204	1.093.800	1.133.475
Mutaties reserves MON	0	0	0
Totaal lasten	0	0	0
Mutaties reserves MON	0	0	0
Totaal baten	0	0	0
Mutaties reserves	0	0	0
Saldo na bestemming	1.391.204	1.093.800	1.133.475
Saldo programma resultaat			39.675-

¹ Het totaal van de uitgaven (lasten) en inkomsten (baten) van de primitieve begroting en de begroting na wijziging verschilt fors. Dit wordt enerzijds veroorzaakt doordat het grootste deel van de activiteiten van de MON Meldkamer per 1 januari 2020 zijn overgegaan naar de Landelijke Meldkamersamenwerking (LMS). De inkomsten en uitgaven behorende bij deze activiteiten waren nog opgenomen in de primitieve begroting 2020 en zijn met een begrotingswijziging in 2020 afgeraamd. Anderzijds is er sprake van een andere administratieve wijze van verantwoording van de kosten die verbonden zijn aan de centralisten die bij de VR IJsselland in dienst zijn en waarvan de kosten in de verrekening van de exploitatie van de MON tussen VNOG en IJsselland worden meegenomen.

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

Programma: 7. Bedrijfsvoering

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik

Waar gaat het over (opgaven)?

5. Informatie gestuurd werken
7. Doelmatige en mensgerichte bedrijfsvoering

Wat hebben wij bereikt?

5. *Informatie gestuurd*: BV is de uitvoering gestart om de informatiepositie verder te versterken: er is een visie opgesteld en een programmamanager is gestart, maar zaken zijn vertraagd door corona, de hack en personele wisselingen.
7. *Doelmatig en mensgericht*: BV heeft gezorgd voor samenhang, kwaliteit en integraliteit van advisering/ producten/ diensten (eenduidigheid beleid).
7. *Doelmatig en mensgericht*: BV heeft bijgedragen aan een solide financiële positie en een rechtmatige en transparante financiële huishouding.
7. *Mensgericht*: BV heeft gewerkt aan een organisatie waarin de medewerkers de ruimte krijgen zich te ontwikkelen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

5. *Informatie gestuurd*
 - BV heeft het VNOG Domein/ (operationele) informatievoorziening beheerd.
 - BV heeft veiligheidsmaatregelen genomen en gezorgd voor continuïteit, onder andere ten tijde van de computer hack in september 2020.
 - BV heeft geadviseerd over actuele thema's en heeft het 'Informatiebeleidsplan 2018 – 2020' (IBP) uitgevoerd, waaronder invoering van Digitaal (samen) werken.
7. *Doelmatig en mensgericht: eenduidigheid beleid*
 - BV heeft de bestuurlijke overleggen voorbereid, waaronder de tweewekelijkse extra AB's vanwege corona.
 - BV heeft bijgedragen aan de integraliteit en kwaliteit van beleidsvoorstellen.
 - BV heeft gezorgd voor (juridische) advisering, onder andere ten behoeve van de noodverordeningen corona.
 - BV heeft communicatie-activiteiten uitgevoerd (o.a. vanwege corona, in samenspraak met gemeenten), de woordvoering namens de VNOG verzorgd en in het perspiket voorzien.
7. *Doelmatig en mensgericht: financiële positie*
 - BV heeft gezorgd voor de financiële-, contracten- en polis-administratie en heeft geadviseerd over financiën, verzekeringen, inkoop en een bijdrage geleverd aan het risicomangement door onder andere de risico-inventarisatie te completeren en op te nemen in de Kadernota. Kaders over beschikbaar & benodigd weerstandsvermogen, activeren & afschrijven en treasury zijn herijkt. Het vermogen is versterkt en op hoogte gebracht i.r.t. risico's.
 - BV heeft gezorgd voor bestuurlijke informatievoorziening op deze gebieden die transparant en tijdig was en de P&C producten conform planning opgeleverd.
 - BV heeft secretariële en administratieve diensten geleverd voor de lijnorganisatie, de crisis en een aantal projecten.
7. *Doelmatig en mensgericht: HRM en organisatieontwikkeling*
 - BV heeft geadviseerd omtrent registratie, verslaglegging, rapportage en stuurinformatie op HR-gebied.
 - BV heeft gewerkt aan vereenvoudiging en uniformering van processen en procedures rondom personeel, zoals de nieuwe regeling voor de personeelsverenigingen.
 - BV heeft de mobiliteit en ontwikkeling van medewerkers gestimuleerd. Hiervoor is het organisatie ontwikkeltraject ('De Expeditie') ontworpen en gestart, waaronder het

voeren van ontwikkelgesprekken met alle medewerkers (uitvoering loopt door in 2021), een leiderschapstraject en diverse webinars.

- BV is gestart met acties om Duurzame Inzetbaarheid van medewerkers aan de hand van Het Huis van Werkvermogen structureel te borgen.
- Vanwege de coronacrisis konden bepaalde geplande activiteiten omtrent scholing niet doorgaan.
- BV heeft het Arbobeleid gefaciliteerd.
- BV heeft eraan bijgedragen dat de werklocaties en posten conform de coronamaatregelen werden ingericht.

Wat heeft het gekost?

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Totaal lasten	10.967.900	12.559.620	12.464.064
Totaal baten	5.100	5.100	43.587
Saldo voor bestemming	10.962.800	12.554.520	12.420.477
Mutaties reserves Bedrijfsvoering	0	64.000	145.876
Totaal lasten	0	64.000	145.876
Mutaties reserves Bedrijfsvoering	0	657.500	327.300
Totaal baten	0	657.500	327.300
Mutaties reserves	0	593.500-	181.424-
Saldo na bestemming	10.962.800	11.961.020	12.239.053
Saldo programma resultaat			278.033-

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening. De overschrijding is geheel toe te schrijven aan de COVID-19 en het niet opnemen van een baat voor de crisisorganisatie.

Programma: 8. Directie, Control en Staf

Programmahouder: dhr. A.J.M. Heerts, voorzitter

Waar gaat het over (opgaven)?

De directeur is eindverantwoordelijk voor het bereiken, behouden en monitoren van het dienstverleningsniveau binnen de daarvoor beschikbaar gestelde middelen. Daarmee was de directeur betrokken bij alle zeven opgaven voor 2020 van de VNOG.

Wat hebben wij bereikt?

- *Het fundament voor de toekomst van de VNOG gelegd:* Het bestuur heeft op 15 januari 2020 de Toekomstvisie en bijbehorende Opdrachten vastgesteld, op 25 juni 2020 is het akkoord gegaan met de uitwerking hiervan en op 10 december 2020 heeft het de Kadernota 2022 – 2025 vastgesteld. Tevens heeft het bestuur op 10 december ingestemd met het Regionaal Risicoprofiel, Regionaal Beleidsplan en Dekkingsplan. Hiermee zijn de financiële en inhoudelijke kaders voor de komende jaren bekrachtigd.
- *De VNOG is in 2020 financieel meer in control gekomen:* de meerjarenbegroting is structureel sluitend en spoort met de Toekomstvisie en de daarin opgenomen bouwstenen. Op het gebied van administratieve organisatie en interne beheersing zijn er nog verbeteringen mogelijk en nodig.
- *Er is gestart met het organisch verandertraject:* Binnen dit traject is veel aandacht voor de ontwikkeling van leidinggevenden, medewerkers, postcommandanten en vrijwilligers.
- *Bestrijding coronacrisis en cyberaanval:* Naast reguliere taken heeft de VNOG een grote inspanning geleverd in de bestrijding van het coronavirus en de cyberaanval. Hierbij is de reguliere hulpverlening van de VNOG te allen tijde gecontinueerd.
- *Risicomangement verdiept:* Nadat in 2019 een doorstart met risicomangement is gemaakt, is in 2020 een verdieping op het onderwerp uitgevoerd. Dit heeft geresulteerd in een risico-inventarisatie in de Kadernota 2022-2025.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Organisch verandertraject / Bestrijding coronacrisis en cyberaanval

- Er is een organisch verandertraject gestart (de Expeditie) waarbij veel wordt geïnvesteerd in 'de juiste mens op de juiste plaats'. In 2020 zijn ontwikkel- en functieverkenningssprekken gevoerd met leidinggevenden.
- Tevens zijn er nieuwe leidinggevenden aangesteld of medewerkers op andere (leidinggevende) posities aangesteld.
- Er is gestart met een leiderschapsprogramma waarbinnen leidinggevenden hun leiderschap verder kunnen ontwikkelen.
- Er is een 'Expeditieraad' opgericht (bestaande uit betrokken medewerkers) die nauw betrokken is en actief meedenkt bij de inrichting van het organisch verandertraject.
- Wat betreft de posities is er een organisatievorm gekozen die de positie en de nabijheid van de posities centraal stelt.
- De beroepsmedewerkers, vrijwilligers en ondernemingsraad, maar ook het bestuur en gemeenteraden zijn tijdens diverse webinars en bijeenkomsten geïnformeerd over de stand van zaken rondom de organisatieontwikkeling, het financieel in control komen en de bestrijding van het coronavirus.
- Het bestuur is nauw betrokken bij de werkzaamheden van de VNOG.
- De bestrijding van het coronavirus is een treffend voorbeeld van nauwe samenwerking met gemeenten en bestuur.

Risicomangement

- In gesprekken met teams en afdelingen zijn problemen en knelpunten opgehaald. Deze zijn gecategoriseerd en geanalyseerd om te komen tot daadwerkelijke risico's.
- Ook is de vergelijking met andere veiligheidsregio's gemaakt om te kijken hoe zij met risico's omgaan.

- Op basis van die vergelijking en de eigen analyse is gekomen tot een eigen risico-inventarisatie.
- Op basis daarvan is ook de weerstandscapaciteit voor de VNOG berekend.
- De risico-inventarisatie stelt de VNOG in staat ernaar te handelen, door: het matigen (door maatregelen); het overdragen (door bijv. verzekeren); het vermijden (door het schrappen van doelstellingen) en het accepteren van risico's . Het in z'n geheel managen van risico's is geen eenmalige exercitie, maar een continu proces. Er kunnen zich immers telkens andere risico's voordoen, met andere maatregelen en (financiële) gevolgen.

Wat heeft het gekost?

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Totaal lasten	741.850	753.250	577.485
Totaal baten	0	0	0
Saldo voor bestemming	741.850	753.250	577.485
Mutaties reserves Directie	0	0	0
Totaal lasten	0	0	0
Mutaties reserves Directie	0	0	0
Totaal baten	0	0	0
Mutaties reserves	0	0	0
Saldo na bestemming	741.850	753.250	577.485
Saldo programma resultaat			175.765

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

Programma: 9. Algemene dekkingsmiddelen

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik

Waar gaat het over?

De algemene dekkingsmiddelen betreffen middelen die beschikbaar zijn ter dekking van de uitgaven op de andere programma's. Dit programma kent niet een op zichzelf staand doel. Voor de VNOG bestaan de algemene dekkingsmiddelen voornamelijk uit de gemeentelijke bijdragen en uit de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) middelen vanuit het Rijk.

In dit programma zijn de inkomsten verantwoord van de gemeentelijke bijdragen die zijn bepaald bij de vaststelling van de VNOG begroting 2020 en de rijksbijdrage met betrekking tot de BDUR.

Wat heeft het gekost?

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Totaal lasten	1.341.556	1.595.892	412.497
Totaal baten	50.112.034	54.290.038	54.376.629
Saldo voor bestemming	48.770.478-	52.694.146-	53.964.132-
Mutaties reserves Alg. dekkingsmiddelen	0	0	0
Totaal lasten	0	0	0
Mutaties reserves Alg. dekkingsmiddelen	313.000	313.000	313.000
Totaal baten	313.000	313.000	313.000
Mutaties reserves	313.000-	313.000-	313.000-
Saldo na bestemming	49.083.478-	53.007.146-	54.277.132-
Saldo programma resultaat			1.269.986

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

Programma: 10. Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik

Waar gaat het over?

Het programma 10 betreft de drie kazernes in eigendom van de VNOG (Apeldoorn-Saba, Doetinchem, Harderwijk), verrekening kazernes Epe en de afwikkeling van de financiële gevolgen van het FLO overgangsrecht met de gemeenten Apeldoorn en Doetinchem. Dit programma wordt één op één met alleen de desbetreffende gemeenten verrekend.

Wat hebben we bereikt?

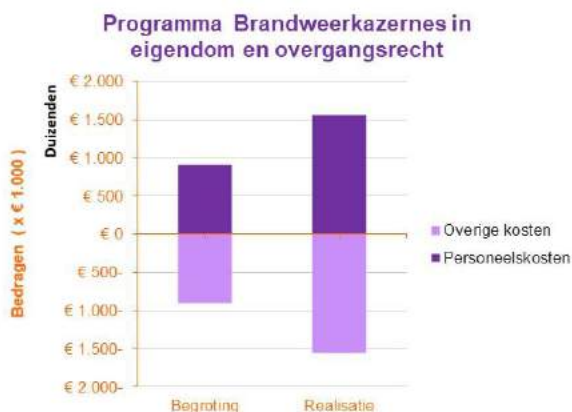
1. *Kazernes*: Goed uitgeruste en onderhouden kazernes, zodat de uitruk kan plaatsvinden en er werkzaamheden kunnen worden verricht.
2. *Overgangsrecht*: Een juiste uitvoering van het FLO overgangsrecht.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1. *Kazernes*
 - De afdeling Brandweerondersteuning heeft ervoor gezorgd / heeft gecoördineerd dat het onderhoud en de facilitaire diensten plaats hebben gevonden.
 - Tevens is gezorgd voor een juiste verrekening van de kosten met de betreffende gemeenten.
2. *Overgangsrecht*
 - De VNOG heeft gezorgd voor een juiste uitvoering van het FLO overgangsrecht en voor verrekening van de kosten met de betreffende gemeenten.

Wat heeft het gekost?

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Totaal lasten	3.093.403	3.233.403	4.108.448
Totaal baten	3.093.403	3.233.403	4.108.448
Saldo voor bestemming	0	0	0
Saldo na bestemming	0	0	0
Saldo programma resultaat			0

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

4. Paragrafen

4.1. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' worden de risico's in beeld gebracht en gerelateerd aan de weerstandscapaciteit.

In 2020 is het beleid over de risico's, reserves en het weerstandsvermogen geactualiseerd, conform de aanbevelingen van de gemeentelijke commissie Van der Jagt / Van Arkel. Hierbij was het niet alleen nodig om het bestaande beleid te herzien, maar ook wilde het bestuur bij de bestemming van het vastgestelde resultaat 2019 voldoende zicht hebben op de benodigde reserves, voorzieningen en het vereiste weerstandsvermogen. Voor het verkrijgen van dit inzicht is de risico-inventarisatie verder gecompleteerd in 2020 en gepresenteerd bij de Kadernota 2022-2025, vastgesteld op 10 december 2020.

Bij die gelegenheid zijn tevens herziene beleidsregels rond vermogen en risico's vastgesteld en van toepassing verklaard vanaf de jaarstukken 2020.

In deze paragraaf wordt het nieuwe beleid voor het risicomanagement en het benodigde weerstandsvermogen samengevat en wordt verder gebruik gemaakt van de in 2020 gecompleteerde risico-inventarisatie. Daarnaast komen de eerder in de begroting 2020 genoemde risico's en overige ontwikkelingen aan de orde.

Risicomanagement

De vastgestelde hoofdlijnen van het beleid t.a.v. het risicomanagement zijn:

- het wettelijk kader voor risicobeheersing uit artikel 9 en 13 van het BBV betreffende de vereiste paragrafen in de begroting en rekening;
- het treffen van beheersingsmaatregelen door de VNOG ter vermijding en vermindering van risico's en het voorbereid zijn op de mogelijke (financiële) gevolgen van risico's binnen de bedrijfsvoering, die het realiseren van de doelstellingen kunnen verstoren;
- naast het dragen van verantwoordelijkheid voor risico's door het MT en het treffen en uitvoeren van maatregelen; het managen ervan en het rapporteren erover in de P&C stukken;
- het kwantificeren van de risico's in een 5-tal kans percentages t.w.: 10%, 30%, 50%, 70% en 90%; waarbij bij een kans van 90% dat het risico zich kan voordoen, wordt overwogen om de begroting daarop aan te passen;
- het voor maximaal 3 jaar bepalen van de voor de maatregelen benodigde financiële middelen, zijnde de benodigde weerstandscapaciteit voor structurele risico's, door vermenigvuldiging met de genoemde percentages die de kans op het risico weergeven.

Risico-inventarisatie

Algemeen

In de Programmabegroting 2021-2024 is in de risicoparagraaf een tussenstand opgenomen van de vanaf begin 2020 voor de VNOG opnieuw verzamelde en geduide risico's. De inventarisatie is gecompleteerd in de Kadernota 2022-2025, met de daarbij gemaakte aantekening dat het inherent is aan risico's dat het onzeker is of deze plaats zullen vinden. Bij deze inventarisatie van risico's en de daarbij gemaakte doorrekeningen zijn de bestuurlijk vastgestelde beleidsdoelen (waaronder die uit de Toekomstvisie 2020-2026), uitgangspunt geweest.

De corona (COVID-19) uitbraak maakt meer in algemene bewoordingen onderdeel uit van de complete risico-inventarisatie. Gezien de impact van deze nog lopende pandemie wordt separaat stilgestaan bij dit risico.

Met twee aangrenzende veiligheidsregio's wordt contact onderhouden over zowel de aanpak als over de uitkomsten van de risico-inventarisatie. Verder zijn de uitkomsten van onze inventarisatie getoetst aan die van alle andere 24 veiligheidsregio's. De onderkende risico's van de VNOG komen in behoorlijke mate overeen met die van de andere regio's, zowel naar thema, oorzaak, voorgenomen beheersingsmaatregelen, als kansen en bedragen.

Corona

De wereldwijde corona uitbraak vanaf eind februari 2020 heeft voor 2020 grote gevolgen gehad voor de VNOG en deze crisis duurt nog steeds voort. Een toelichting op hoofdlijnen staat in de Inleiding van deze jaarstukken; meer details zijn te vinden bij de toelichting op de programma's (hoofdstuk 3) en in de zogenaamde 'COVID-19 paragraaf' (paragraaf 4.4.).

In financieel opzicht brengt de coronacrisis zowel meer- als minderkosten met zich mee. Zo zijn er hogere kosten door inzet van extra mensen en middelen voor de crisisorganisatie. Hierbij gaat het zowel om ondersteuning bij de zorg aan mensen die ziek worden door het virus als ook het beperken van de verspreiding ervan.

De minderkosten hebben te maken met het niet kunnen of anders moeten uitvoeren van een deel van de reguliere activiteiten, plannen en initiatieven van de VNOG. Dit geldt ook voor bepaalde onderdelen van de implementatie van de op 15 januari 2020 vastgestelde Toekomstvisie (zie ook paragraaf 4.7. 'Toekomstparagraaf').

Bij de Tweede Financiële Verkenning is aangegeven dat over 2020 fors minder zal worden uitgegeven dan begroot. De mate waarin het saldo tussen de meer- en minderkosten als gevolg van corona zal bijdragen aan het saldo dat over 2020 minder wordt uitgegeven dan begroot, is mede afhankelijk van de vraag in hoeverre de meerkosten elders gedeclareerd kunnen worden (zie ook paragraaf 4.4.).

Er bestaat een kleine kans dat door de VNOG genomen besluiten in het kader van de handhaving van de COVID-19 maatregelen (GRIP-4) met succes worden aangevochten door bedrijven en instellingen en dat claims toegewezen worden. Dit risico laat zich nu niet kwantificeren.

Inventarisatie

In de vastgestelde begroting 2020 staan onderstaande risico's en overige ontwikkelingen weergegeven.

Risico's begroting 2020

1.	Arbeidshygiëne	800
2.	Vijf personele regelingen ongevallen	pm

Overige ontwikkelingen begroting 2020

Overige ontwikkelingen	
1.	Demografische ontwikkeling en kortere doorlooptijd vrijwilligers / arbeidsverhoudingen
2.	Arbeidstijdenwet
3.	Synchronisatie regelingen vrijwilligers
4.	Landelijke Meldkamersamenwerking, LMS
5.	Voortzetting Regionaal Brandmeld Systeem
6.	Voortraject en toepassing demarcatie huisvesting
7.	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren / Europese regelgeving
8.	Gevolgen Participatiewet
9.	Gevolgen evaluatie Wet veiligheidsregio's
10.	Gevolgen Omgevingswet
11.	Wegvallen IOV-subsidiegelden
12.	Aanbestedingsrisico

Toelichting

Zoals aangegeven heeft in 2020 een complete risico-inventarisatie plaatsgevonden. Deze wordt in de overzichten verderop in deze paragraaf weergegeven.

Twee van de uit de begroting 2020 genoemde risico's en ontwikkelingen komen niet meer voor in de herziene inventarisatie. Het betreft:

- het risico (1) 'Arbeidshygiëne' en
- de ontwikkeling (11) 'Wegvallen IOV-subsidiegelden'

Het risico 'Arbeidshygiëne' heeft meerdere jaren als risico in de begroting en jaarrekening gestaan. Zoals in de jaarrekening 2019 is aangegeven is er inmiddels een aantal maatregelen getroffen i.v.m. de arbeidshygiëne (de handreiking 'Schoon werken bij Brand'). Daarnaast zijn de (te nemen) maatregelen onderdeel geworden van het RI&E-plan zoals dat is uitgewerkt voor de komende jaren. Daarmee kan deze post vervallen als risico.

De ontwikkeling 'Wegvallen IOV- subsidiegelden' is als risico in 2020 onderkend en verwerkt in de begrotingen van de komende jaren.

Daarnaast geldt voor een ander in de begroting 2020 genoemd risico en voor twee van de vermelde ontwikkelingen, dat deze onder een andere noemer terugkomen. Het betreft:

- het risico (2) 'Vijf personele regelingen ongevallen',
- de ontwikkeling (8) 'Gevolgen Participatiewet' en
- de ontwikkeling (9) 'Gevolgen evaluatie Wet veiligheidsregio's'

Deze zijn in het overzicht 2020 opgenomen, respectievelijk begrepen onder de nummers: 16, 14 en 17.

In het hierna weergegeven overzicht 'Risico's jaarrekening 2020' wordt tussen haakjes verwezen naar het overeenkomende risico (r.) en de verwante ontwikkelingen (o) uit de begroting 2020.

Onder de tabellen wordt een aantal risico's die in 2020 zijn ontstaan, nog kort nader toegelicht.

Risico's jaarrekening 2020 (met berekende weerstandcapaciteit)

Nr. *)	Risico's en oorzaken	Weerstands- capaciteit (€)
1 (o.4)	Kosten voor multi-opstapeling (CACO-functie) na schaalvergroting (regionale) meldkamers in 2022 i.c.m. landelijke beheersorganisatie (LMS).	603.000
2 (o.5)	Stoppen Openbaar Brand-/Regionaal meldsysteem (OMS/RBS) , risico niet kunnen inpassen medewerkers.	187.500
3 (o.7)	Hogere personele kosten (beloning/vergoeding) repressieve inzet vrijwilligers brandbestrijding door gelijkstelling van rechtspositionele aanspraken van beroepspersoneel en vrijwilligers i.v.m. landelijke veranderde wet-/regelgeving.	259.200
4 (o.1&o.3)	Schaarste capaciteit repressieve inzet van vrijwilligers brandbestrijding door verloop/uitstroom vrijwilligers (mede t.g.v. verlies lokale 'eigenheid')	218.400
5 (o.2)	Teveel (roostering) uren bestaande (repressieve) bezetting brandbestrijding (Arbeidstijden).	15.000
6	Gebrekkige marktwerking brandweermaterieel. Hogere prijzen; boven prijsindex, exploitatie.	105.000
7	Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 t.a.v. <i>materiële</i> kosten door vertraging vervanging - en/of wijzigingen inzichten vervanging materieel.	135.000
8	Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 t.a.v. <i>personele</i> kosten behorende bij (nog niet gerealiseerde) besparingen vervanging materieel (vorig punt).	135.000
9	Uitval materieel repressieve inzet brandbestrijding door defect materieel en/of gebrek onderdelen voertuigen/brandweermiddelen.	105.000

10 (o.6)	Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties voortvloeiende uit de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E).	72.000
11	Kosten (tijdelijke) huisvesting/ faciliteiten kantoorpersoneel.	
	Onzekerheid (termijn)toekomstige definitieve kantoorlocatie, na Europaweg.	360.000
	Aanpassingen kantoorfaciliteiten en (meer) thuiswerken (corona).	105.000
12 (o.6)	Uitval faciliteiten op de posten , geen (gemeentelijke) middelen voor vervanging van facilitaire zaken en meubilair.	105.000
13	Hack systemen , verhinderen uitvoering crisis en alle ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door uitval ICT- systemen.	450.000
14 (o.8)	Te hoge personele kosten (beroeps en vrijwilligers) door onjuiste gegevens, -berekeningen en ontoereikende kennis en controles.	105.000
15 (o.12)	Inkopen voor te hoge bedragen en/of onjuiste uitvoering/voorwaarden (w.o. aanbestedingen) door onjuist inkoopproces en demarcatie problematiek.	10.000
16 (r.2)	Onvoorzien kosten aanspraken van personeel na dienstongevallen door veranderingen in de verzekeringsmarkt en gewijzigde mogelijkheden van dekking.	60.000
17 (o.9)	Stijging reële bijdrage aan IFV door bijv. nieuwe taken.	18.000
18	Stijging financieringskosten bij aantrekken leningen (vreemd vermogen) , door stijging van het rentepercentage.	108.000
19	Beboeting en imagoschade door schending van de privacy (overtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)).	10.000
		3.166.100

*) tussen haakjes overeenkomend nr. risico (r.) en ontwikkeling (o.) begroting 2020

Risico's jaarrekening 2020 (zonder berekende weerstandcapaciteit)

Nr. *)	Risico's en oorzaken
20 (o 10)	Omgevingswet werkt anders uit dan verwacht , keuzes Risicobeheersing van de VNOG matchen niet met keuzes van de gemeenten.
21	Extra kosten VNOG bij opschaling meldkamerorganisatie. Bij de schaalvergroting van de meldkamers ontstaan frictiekosten waarvoor een reservering is gemaakt. Het risico is dat dit ontoereikend is.
22	Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 t.a.v. <i>materiële kosten</i> . Egalisatiereserve materieel wordt vooralsnog toereikend geacht voor prijsstijgingen en hogere kapitaallasten bij vertraging vervanging - en/of wijzigingen inzichten bij vervanging materieel.
23	Pandemie , het scenario pandemie zal n.a.v. COVID-19 worden herzien in het risicoprofiel. De consequenties voor de VNOG zijn nog niet te kwantificeren.

*) tussen haakjes overeenkomend nr. risico (r.) en ontwikkeling (o.) begroting 2020

Toelichting

De inventarisatie in 2020 is uitgevoerd over de volle breedte van de VNOG organisatie. Daarbij is gekeken en afgestemd waar er sprake zou kunnen zijn van mogelijke risico's op verstoring van de beleidsdoelstellingen voor de verschillende organisatieonderdelen. Deze doelstellingen zijn daarbij weer een afgeleide van de vastgestelde bestuurlijke toekomstvisie. De in 2020 nieuw geïnventariseerde risico's hebben in grote lijn te maken met de volgende onderwerpen:

- het risico op hogere kosten en schaarste van (vervangend) brandweermaterieel in relatie met het gering aantal aanbieders van materieel;
- het risico van het niet tijdig realiseren van personele – en materiële besparingen bij vertraging van realisatie van de Toekomstvisie;
- de onzekerheid omtrent de toekomstige huisvesting van kantoorpersoneel;
- het risico van (opnieuw) een hack van de ICT-systemen, mede ingegeven door de ervaringen daaromtrent in 2020 en
- risico's met financiële gevolgen als gevolg van (andere) externe oorzaken, zoals de rentestijging en (extra) kosten van een pandemie (zoals daarvan nu sprake is bij de huidige COVID-19).

Bij de inventarisatie van de risico's is ook gekeken naar mogelijk oorzaken ervan en de te nemen maatregelen voor het matigen, overdragen, vermijden of accepteren ervan. De te nemen maatregelen en de bewaking van de opvolging ervan komen verder aan de orde in de begroting 2022-2025 en daaruit voortvloeiende (P&C) rapportages.

In het kader van de jaarrekening 2020 volstaan we met de weergave van de hiervoor vermelde risico's met de oorzaken en het daarbij berekende bedrag aan weerstandscapaciteit. Het berekende bedrag is tot stand gekomen door rekening te houden met de kans

dat het risico zich kan voordoen en het daarbij behorende financiële effect. Voor een deel van de risico's is het nog te vroeg of te onduidelijk om de financiële effecten ervan te (kunnen) berekenen (zie het overzicht 'zonder berekende weerstandscapaciteit'). De gevolgen van bovenstaande voor het weerstandsvermogen en de benodigde weerstands-capaciteit, komen verderop in deze paragraaf aan de orde.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog resterende risico's overblijven (benodigde weerstandscapaciteit). De vastgestelde beleidsregels worden hieronder samengevat.

De beschikbare - en de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio worden in de begroting en in de jaarrekening opgenomen. De weerstandsratio wordt daarbij gedefinieerd als quotiënt (uitkomst van de deling) tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. De streefwaarde van de weerstandsratio ligt tussen 1,0 ("matig") en 1,4 ("voldoende").

Indien de weerstandsratio buiten de bandbreedte van de streefwaarde ligt, wordt in de eerstvolgende Kadernota (of ander geëigend moment in de P&C cyclus) afgewogen hoe deze waarde weer kan worden bereikt.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag wat nodig is op basis van de financieel gekwantificeerde risico's.

Beschikbare weerstandscapaciteit

- De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van middelen dat beschikbaar is om de risico's financieel af te dekken.
- De beschikbare weerstandscapaciteit wordt gevormd door de Algemene Reserve, de Bedrijfsvoeringreserve, eventuele Stille Reserve en de post Onvoorziene uitgaven. Bij de VNOG is er geen sprake een stille reserve. Bij de jaarrekening wordt de post Onvoorziene uitgave niet meegenomen omdat deze onderdeel vormt van het resultaat waarvan de bestemming bestuurlijk wordt vastgesteld. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit behoren niet de (tijdelijke) bestemmingsreserves. Daar is al een bestedingsdoel aan verbonden.
- De Algemene reserve is voor afdekking van risico's (artikel 12 van de Financiële verordening VNOG 2019) en heeft geen einddatum. De Algemene Reserve wordt gevoed vanuit AB besluiten, zoals daarvan o.a. sprake is bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat.
- De Bedrijfsvoeringsreserve heeft een algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. De Bedrijfsvoeringreserve heeft geen einddatum en behoort tot de beschikbare weerstandscapaciteit en telt derhalve mee voor de afdekking van risico's.

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit rekening 2020	€
Saldo Algemene reserve	1.135.114
Saldo Bedrijfsvoeringsreserve *)	2.610.000
Beschikbaar weerstandsvermogen	3.745.114

* € 3.000.000 min 2 x € 195.000 beklemd wegens taakstelling Europaweg 2022-23 AB 10-12-2020 (Kadernota)

Berekening van de ratio weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen VNOG rekening 2020	€
Beschikbare weerstandscapaciteit	3.745.114
Benodigde weerstandscapaciteit	3.166.100
Ratio	1,18

Toelichting

De hoogte van de Algemene Reserve en de Bedrijfsvoeringsreserve eind 2020 is zodanig, dat de weerstandsratio zich bevindt binnen de door het bestuur vastgestelde bandbreedte van 1,0 tot 1,4.

Financiële kengetallen VNOG

	Begroting 2020	Rekening 2020
Netto schuldquote	102%	49%
Solvabiliteitsratio	3%	26%
Structurele exploitatieruimte	0,20%	17%

Toelichting op de kengetallen

Algemeen

Bestuurlijk zijn er voor de VNOG geen normen vastgesteld waaraan de berekende kengetallen moeten voldoen. Provincies hanteren als toezichthouders op gemeenten en ook gemeenschappelijke regelingen, de signaleringswaarden die het Rijk gebruik bij stress-testen om mede de financiële positie van de zgn. 100.000+ gemeenten te toetsen. Deze signaleringswaarden zijn in onderstaande tabel weergegeven.

	Categorie		
	A = minste risico	B - gem. risico	C = meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90%-130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20%- 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	begr. > 0%	begr. = 0	begr. < 0%

De kengetallen geven alleen in relatie tot elkaar een beeld. Wanneer dit beeld verontrustend is kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en er dus maatregelen nodig zijn om deze situatie te verbeteren. Aan de hand van de voor de VNOG berekende positie valt op te maken wat de status is van financiële positie bij het opmaken van de jaarcijfers 2020.

Netto schuldquote

Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van schuldenlast (rente / aflossing) op de eigen middelen. De quote wordt berekend door de netto schuld te delen door het totaal aan jaarlijkse baten. Bij de begrote cijfers voor 2020 werd uitgegaan van een hogere schuldenlast en een lagere positie aan eigen middelen. Mede door het positieve exploitatieresultaat 2019 en het daarbij genomen besluit tot versterking van de reservepositie c.q. het weerstandsvermogen, valt de berekende netto schuldquote in de categorie 'minste risico'.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe wordt de omvang van het eigen vermogen gerelateerd aan de totale omvang van het vermogen (dus het eigen en het vreemde vermogen).

Hierbij geldt hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid van de VNOG. De berekende ratio (inclusief het exploitatieresultaat over 2020) bedraagt 26% en valt daarmee binnen de categorie 'gemiddeld risico'.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft weer hoeveel structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, ook als bijvoorbeeld de baten afnemen of lasten in de toekomst gaan toenemen. Het gaat daarbij om de ruimte die wordt berekend door het structurele saldo (verschil tussen structurele baten en lasten) te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

Deze ratio heeft vooral zeggingskracht voor de begroting. De weergegeven ratio bij de jaarcijfers over 2020 is niet representatief m.n. door de COVID-19-pandemie. Door de uitzonderlijke situatie in dat jaar kon enerzijds een deel van de structurele middelen niet worden ingezet en waren er daarnaast juist middelen nodig ter dekking van de incidentele lasten.

4.2. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Het brandweermaterieel en drie kazernes zijn in eigendom van de VNOG. Ter dekking van de groot onderhoudskosten van deze (overgenomen) kazernes is in de jaarrekening van de VNOG voor de kazernes Harderwijk en Doetinchem per kazerne een voorziening gevormd voor rekening van de betreffende gemeente; dit op basis van een meerjarig onderhoudsplan (MJOP).

De kazerne in Apeldoorn Zuid (Saba) betreft een appartementsrecht. Het opbouwen van een voorziening groot onderhoud voor de kazerne Apeldoorn Zuid (Saba) is daardoor een aangelegenheid van de Vereniging van Eigenaren Werkgebouw Zuid.

Zoals bekend zijn de kazernes in eigendom van de VNOG een gevolg van een fiscale constructie met een looptijd van 10 jaar. In 2023, na de BTW-herzieningstermijn van 10 jaar, zullen de kazernes Harderwijk, Doetinchem en Apeldoorn Zuid (Saba) terug verkocht gaan worden aan de desbetreffende gemeenten. Dan wordt ook de binnen de VNOG opgebouwde onderhoudsvoorziening aan de betreffende gemeenten overgedragen.

De kapitaalgoederen voor rekening van de VNOG zijn de voertuigen en overig materieel waarop wordt afgeschreven. Voor dit materieel wordt er regio-breed met één beheerssysteem gewerkt. De planning van het onderhoud vindt plaats volgens regionaal en landelijk vastgestelde intervallen en protocollen.

4.3. Paragraaf Financiering

Inleiding

De Financieringsparagraaf is één van de voorgeschreven paragrafen als onderdeel van de Programmarekening op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Artikel 13 van dit besluit schrijft voor dat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille worden beschreven.

Op grond van de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden) moet de Veiligheidsregio twee treasury-instrumenten hanteren. Op 10 december 2020 heeft het AB een nieuw treasurywettelijk vastgesteld met een ingangsdatum van 1 januari 2021. De RUDDO (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden) is voor de VNOG niet van toepassing.

Risicobeheer

Dit onderdeel geeft een samenvatting van het (verwachte) risicoprofiel van de organisatie. Het bevat tevens de gegevens die op grond van de Wet Fido voor de toezichthouder nodig zijn w.o. de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Renterisico's

Financiering en renterisico zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Telkens wanneer een geldlening moet worden afgelost en herfinanciering noodzakelijk is, bestaat immers het gevaar dat de begroting geconfronteerd zal worden met hogere rentelasten. Door ontwikkelingen op de geld- of kapitaalmarkt kan de nieuwe lening duurder uitvallen dan de oude. Ook wanneer een geldlening in aanmerking komt voor renteherziening bestaat dit risico. De Wet Fido stelt grenzen aan de mate waarin een gemeente of andere decentrale overheid zich bloot kan stellen aan renterisico. Ter beperking van dit risico is zowel voor de vaste schuld (langlopende leningen) als voor de vlottende schuld (kortlopende leningen) een wettelijke grens vastgesteld. Het niet voldoen aan deze limitering kan voor de Provincie, als toezichthouder van de VNOG, aanleiding zijn om maatregelen te nemen. Preventief toezicht op het afsluiten van geldleningen behoort in laatste instantie tot de mogelijkheden.

Renterisico vaste schuld

De renterisiconorm is een wettelijke norm die betrekking heeft op de vaste schuld. Vaste schuld ontstaat wanneer leningen worden afgesloten met een rente typische looptijd van één jaar of langer. De renterisiconorm zet decentrale overheden aan tot spreiding van hun lening portefeuille en daarmee verlaging van het jaarlijks renterisico door hen te verplichten aflossingen op geldleningen en momenten van renteherziening over toekomstige begrotingsjaren te verdelen. Het is aan de besturen van de decentrale overheden zelf om binnen de renterisiconorm voor een bepaalde mate van spreiding te kiezen.

Berekening Renterisiconorm:

Begrotingstotaal 2020	: € 60,4 miljoen
Percentage	: 20%
Renterisiconorm	: € 12,1 miljoen afgerond

De risiconorm geeft aan dat jaarlijks maximaal € 12,1 miljoen van de vaste schuld in aanmerking mag komen voor aflossing of renteherziening. De VNOG heeft in 2020 geen leningen aangetrokken. Dit was mogelijk doordat terughoudend is omgegaan met uitgaven en door de heroriëntatie op de voorgenomen investeringen waardoor in 2019 en in 2020 slechts in beperkte mate gebruik werd gemaakt van de beschikbaar gestelde kredieten. Daarnaast was er sprake van een forse toename van de reserves binnen de VNOG die als intern financieringsmiddel zijn aangewend. In het verslagjaar is voor een bedrag van € 4,9 miljoen op de vaste schuld afgelost. In 2020 was geen sprake van ren-

teherziening van de aangetrokken geldleningen. De VNOG heeft in 2020 dus ruimschoots aan de renterisiconorm voldaan.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bepaalt de maximale omvang van de externe korte geldpositie. Deze zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het totaal van de jaarbegroting van de VNOG bij aanvang van het jaar. De totale omvang van de jaarbegroting 2020 van de VNOG bedroeg bij aanvang van het jaar 2020 circa € 60,4 miljoen. De kasgeldlimiet bedraagt daarmee afgerond circa € 5 miljoen.

Onderstaand overzicht bevat de liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet, zoals bedoeld in het "Uitvoeringsbesluit Financiering Decentrale Overheden.

Alle bedragen in onderstaand overzicht x € 1.000							
	Vlottende Schulden	Vlottende Middelen	Saldo	Gemiddeld	over=+/onder=- schrijding limiet		
januari	219	5.182	-4.963				
februari	0	6.092	-6.092				
maart	1.450	6.856	-5.406				
			kwartaal 1	-5.487	-€ 10.441	➔	-10.441
april	587	8.483	-7.895				
mei	0	6.674	-6.674				
juni	739	7.586	-6.848				
			kwartaal 2	-7.139	-€ 12.093	➔	-12.093
juli	193	9.882	-9.688				
augustus	367	7.290	-6.922				
september	2.059	9.583	-7.524				
			kwartaal 3	-8.045	-€ 12.999	➔	-12.999
oktober	905	8.987	-8.082				
november	891	9.033	-8.142				
december	895	7.265	-6.370				
			kwartaal 4	-7.531	-€ 12.485	➔	-12.485
Kasgeldlimiet VNOG: € 4.953.895,1 afgerond € 4.953.900							
Begroot aan het begin van het jaar 2020				€ 60.413.355			
conform artikel 2d van het uitvoeringsbesluit Financiering Decentrale Overheden							
geldt voor een gemeenschappelijke regeling een percentage van					8,2%		

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt is de kasgeldlimiet in 2020 niet overschreden.

Schatkistbankieren

Met ingang van 1 januari 2014 heeft het Ministerie van Financiën het voor overheidslichamen verplichte schatkistbankieren ingevoerd. De VNOG is hierdoor verplicht om overtollige middelen in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Als overtollig wordt aangemerkt alle middelen die een drempelbedrag overschrijden. Voor de VNOG is het drempelbedrag voor 2020 bepaald op € 453.100. De VNOG legt in navolgende tabel verantwoording af over de wijze waarin in 2020 de regels over schatkistbankieren zijn nageleefd.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag		453		
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	207	189	220	142
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	246	264	233	311
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar		60.413		
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen		60.413		
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat		-		
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag		453		
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Kwartaal 1					
Kwartaal 2					
Kwartaal 3					
Kwartaal 4					
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	18.629	17.232	20.239	13.034
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	207	189	220	142

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de VNOG in 2020 de regels voor het schatkistbankieren volledig heeft nageleefd.

Renteberekening jaarrekening

Voor de kapitaallasten van kazernes zijn in 2020 evenals voorgaande jaren de afgesproken projectpercentages doorbelast. Deze projectpercentages zijn gebaseerd op de ten behoeve van de financiering van de kazernes aangetrokken leningen. Aan de reguliere VNOG investeringen is conform begroting in 2020 0,8% rente toegerekend.

Uitgezette externe gelden

In het treasurywetboek staat dat er drie soorten kortlopende gelden ingezet kunnen worden. Het gaat om de volgende instrumenten: callgeld (daggeld), kasgeldleningen & deposito's en rekening-courantovereenkomsten.

De VNOG heeft een rekening-courant bij de BNG en drie rekeningen bij de ING. Met ingang van 1 januari 2014 heeft het Ministerie van Financiën het voor overheidslichamen verplichte schatkistbankieren ingevoerd. De VNOG is hierdoor verplicht om overtollige middelen in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën.

4.4. COVID-19 paragraaf

Inleiding

In 2020 zijn de veiligheidsregio's geconfronteerd met extra kosten in verband met het bestrijden en beheersen van corona, dat geldt ook voor de VNOG. Op basis van de Wet veiligheidsregio's hebben de veiligheidsregio's extra taken en opdrachten van de minister gekregen. De meerkosten zijn door de veiligheidsregio's declarabel bij het ministerie van VWS; toekenning declaratie hangt af van besluitvorming ministerie. Het ministerie heeft aangegeven dat zij bij haar besluitvorming het jaarresultaat van de veiligheidsregio zal meewegen; het is niet de bedoeling dat veiligheidsregio's 'verdienen' aan COVID-19. In juli 2020 zijn de uitgangspunten voor deze meerkostenregeling door het ministerie bekend gemaakt en later verder uitgewerkt in een verantwoordingsinstructie, die samen met de beroepsorganisatie van de accountants is opgesteld.

Werkwijze verantwoording

De verantwoording van de meerkosten vindt plaats via de jaarstukken. Het ministerie heeft een verantwoordingsinstructie opgesteld waarin is toegelicht hoe de verantwoording in de jaarstukken verwerkt dient te worden en hoe de accountant de verantwoording beoordeeld. Op hoofdlijnen ziet dit er als volgt uit:

- In het jaarrekening-gedeelte van de jaarstukken worden de meerkosten onder de programmaverantwoording bij het betreffende programma, waar de meerkosten zijn gemaakt, verwerkt.
- Waar van toepassing zijn de meerkosten ook toegelicht bij de afwijkingen in het kader van de begrotingsrechtmatigheid.
- In het jaarverslag-gedeelte van de jaarstukken wordt een COVID-19 paragraaf opgenomen. Hierin wordt alle relevante informatie over COVID-19 beschreven. Tevens wordt hier de tabel (format) voor de verantwoording opgenomen.
- De accountant geeft een controleverklaring af bij de jaarrekening, hiermee worden ook de meerkosten vastgesteld. Er wordt geen aparte verklaring voor de meerkosten afgegeven. Eventuele bijzonderheden met betrekking tot de meerkosten worden in het accountantsverslag en/of de controleverklaring vermeld.
- De definitieve jaarstukken van de veiligheidsregio worden inclusief de verantwoording van de meerkosten en de controleverklaring - na vaststelling door het bestuur van de veiligheidsregio - voor 1 september 2021 via de voorzitter van de veiligheidsregio aangeboden aan het ministerie van VWS.

Gemaakte kosten

In 2020 heeft de VNOG als crisisorganisatie vanuit allerlei afdelingen inspanningen geleverd in de bestrijding van de coronacrisis. Deze inzet heeft kosten met zich mee gebracht. De portefeuillehouder en het bestuur zijn periodiek op de hoogte gebracht van de ontwikkeling van de gemaakte kosten. Hierbij is onderscheid gemaakt in kosten die (wellicht) declarabel zijn en kosten die de VNOG (net als iedere andere organisatie) voor haar rekening neemt. Hierna volgt het overzicht van de kosten over 2020.

	Werkelijk 2020		waarvan al gedeclareerd bij		te declareren bij	Kosten crisisorganisatie	Gedeclareerde personeelskosten	Kosten 1,5 meter samenleving (tiv VNOG)
	lasten	baten	GGDnog	Zorgverzekeraars	toezicht en handhaving VWS			
Directie: Corona (COVID-19) spoeduitgaven	3.802							3.802
Bedrijfsvoering Corona (COVID-19) spoeduitgaven	252.865					243.712		9.153
Corona (COVID-19) PCR-test	1.769							1.769
Gedeclareerde personeelslasten COVID-19		-115.591	60.830	54.761			-115.591	
Brandweeronderst Corona (COVID-19) spoeduitgaven	301.390							301.390
Zorghotel Almen (COVID-19)	47.757	-41.337		41.337				6.421
Zorghotel Apeldoorn (COVID-19)	38.841	-36.889		36.889				1.953
Zorghotel Kwetsbare Doelgroepen Apeldoorn (COVID-19)	18.210							18.210
Zorghotel Gaanderen (COVID-19)	8.631	-8.631		8.631				
Testlocaties Covid-19	82.204	-82.204	82.204					
Toezicht en handhaving Covid-19 maatregelen	196.931	-196.931			196.931			
Crisisbeheersing Corona (COVID-19) spoeduitgaven	116.371					116.371		
Crisisbeheersing Juridische kosten Covid-19	525					525		
Incidentbestr Corona (COVID-19) spoeduitgaven	20							20
GHOR Corona (COVID-19) spoeduitgaven	29.331					29.331		
MON Corona (COVID-19) spoeduitgaven	27							27
TOTAAL	1.098.676	-481.583	143.034	141.617	196.931	389.939	-115.591	342.745

Teststraten en vaccinatielocaties

Personeel van de VNOG heeft werkzaamheden verricht voor deze locaties en de VNOG heeft ook kosten gemaakt. Deze zijn gedeclareerd bij de GGD-NOG en ontvangen.

Zorghotels

Bij de zorgverzekeraars (via de zorgaanbieders) zijn de gemaakte kosten voor de zorghotels in rekening gebracht. Vanuit één van de zorgaanbieders wordt het 4e kwartaal 2021 genoemd als betaaldatum. Dit is een risico.

Crisisorganisatie

De kosten die voor de crisisorganisatie zijn gemaakt, zijn op zich declarabel. Omdat de VNOG hoge minder-kosten door de pandemie heeft, krijgen we dit echter niet vergoed (zie hierna). Het gaat hierbij om kosten voor inhuur van personeel voor communicatie, Duits-Nederlandse samenwerking, juridisch adviseurs, personeel van gemeenten, huur meubilair crisisorganisatie, extra kosten techniek AB-vergaderingen.

Toezicht en handhaving

In december 2020 is in het AB besloten dat de VNOG voor de gemeenten toezicht en handhaving capaciteit organiseert via externe bedrijven. Bij de besluitvorming in december door het AB is ervan uitgegaan (brief minister De Jonge 28-9-2020), dat deze kosten konden worden gedeclareerd bij het ministerie van VWS. Voornemen is deze kosten ook daadwerkelijk te declareren.

Kosten eigen organisatie (incl. gedeclareerde pers. kosten)

Dit zijn kosten die iedere organisatie heeft moeten maken in het kader van deze pandemie zoals desinfectiemiddelen, spatschermen, etc. Deze kosten zijn niet declarabel en draagt de VNOG zelf.

Tabel voor de verantwoording van de gemaakte kosten aan VWS

Vanuit het ministerie van VWS is een tabel ontvangen die gebruikt moet worden om kosten te declareren en ook moet worden opgenomen in de jaarstukken. In deze tabel moeten de meer- en minderkosten met elkaar worden verrekend. Hierna volgt de ingevulde tabel. Bij de meerkosten zijn de kosten voor de crisisorganisatie opgenomen en de kosten voor toezicht en handhaving. Bij de minderkosten dat deel van het overschot in de jaarrekening dat ongeveer kan worden toegerekend aan de COVID-19 pandemie. Doordat de VNOG veel meer minderkosten dan meerkosten heeft gemaakt, komt hier een negatief saldo uit. De kosten van de crisisorganisatie (€ 389.939) krijgt de VNOG dus niet terug.

De VNOG heeft van het ministerie van VWS bevestigd gekregen dat de kosten voor toezicht en handhaving (€ 196.931) kunnen worden gedeclareerd, omdat het hier geen kosten van de eigen crisisorganisatie betreft, maar de inhuur van derden voor handhaving en toezicht. Dit is in deze jaarrekening aldus verwerkt.

Tabel verantwoording

Kostensoort	Opgave kosten
Coronahotels/centra	€ 141.617
gedecclareerd via zorginstellingen bij zorgverzekeraars; nog niet ontvangen	-€ 141.617
Inkoop en distributie PBM	€ 0
Overige specifieke meerkosten	€ 0
Overige Meerkosten	
Brandweezorg repressie/incidentbestrijding	
Meldkamer	
ROC (opleidingen)	
GHOR	€ 29.331
Preventie	
Crisisbeheersing & rampenbestrijding	€ 116.896
Risicobeheersing	
Bevolkingszorg	
Bedrijfsvoering	€ 243.712 *
Subtotaal	€ 389.939 **
Overige taken/activiteiten	€ 196.931 ***
Subtotaal	€ 586.870
Minder opbrengsten (verrekend met minder kosten)	
Brandweezorg repressie/incidentbestrijding	-€ 3.750.000
Meldkamer	
ROC (opleidingen)	
GHOR	
Preventie	
Crisisbeheersing & rampenbestrijding	
Risicobeheersing	
Bevolkingszorg	
Bedrijfsvoering	
Overige taken/activiteiten	
Subtotaal	€ -3.750.000 ****
Totale kosten 2020	-3.163.129,81

*Inclusief kosten bestuur

** Kosten crisisorganisatie, wachtend op definitief besluit op al dan niet declareren door bestuur; niet als bate opgenomen

*** Toezicht en handhaving, als gedeclareerd opgenomen in de jaarrekening. Hier tegenover staan niet directe minderkosten van de organisatie.

**** 3,5 tot 4 mln

4.5. Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf Bedrijfsvoering is een voorgeschreven onderdeel en is bedoeld om de bedrijfsvoering toe te lichten. In de VNOG begroting is vanaf 2016 het separate programma '7. Bedrijfsvoering' opgenomen. Voor de behaalde doelstellingen en uitgevoerde activiteiten op dit programma wordt verwezen naar hoofdstuk 3. Deze paragraaf gaat in op diverse andere onderwerpen binnen de bedrijfsvoering.

Werkkostenregeling

Doordat de verhouding tussen de omvang van de totale loonsom en hoeveelheid personeel bij de VNOG scheef ligt door het grote aantal vrijwilligers, is over het algemeen een eindheffing vanwege de Werkkostenregeling (WKR) onvermijdelijk. Om vroegtijdig inzicht te krijgen op de ontwikkeling van de WKR, berekent de VNOG met ingang van 2017 ieder kwartaal de cumulatieve effecten van de WKR per afdeling. Op die manier kan worden gezien of er een eindheffing vanwege de WKR dreigt, of bijsturing mogelijk is en kunnen bijsturingsacties worden genomen. Deze maatregel heeft sinds 2017 effect. De eindheffing is de afgelopen jaren aanzienlijk gedaald.

Eindheffing Werkkostenregeling	
2016	288.000
2017	61.000
2018	71.000
2019	36.000
2020	38.000

Enmalige veranderkosten Toekomstvisie

De eenmalige veranderkosten vanuit de Toekomstvisie betreffen onder andere de organisatieontwikkeling en informatievoorziening.

Wat betreft de organisatieontwikkeling het volgende. De directeur heeft een bestuursopdracht gekregen om een toekomstbestendige organisatie te vormen die veiligheid en zorg biedt aan de burgers. De bestuursopdracht bestaat uit twee onderdelen. Het eerste deel is uitgewerkt in de reader voor de bestuurlijke tweedaagse van september 2019 en heeft geleid tot de Toekomstvisie, die vastgesteld is op 15 januari 2020. Het tweede deel omvat de inrichting, cultuur en aansturing van de organisatie (organisatieontwikkeling).

Het dagelijks bestuur heeft voor dit tweede deel van de opdracht het besluit genomen tot aanpassing van de organisatie. Daarbij is besloten om de organisatie en medewerkers te ontwikkelen door middel van een organische veranderaanpak. Dit betekent een veranderaanpak waarbij - in nauwe samenwerking met de medewerkers en de OR - stapsgewijs veranderingen in de organisatie worden aangebracht; dit met rechtspositionele waarborgen. Hiervoor is een aangepast sociaal statuut vastgesteld op 13 februari 2020.

De VNOG ziet dit proces als een reis, een expeditie, waarin we met elkaar onze organisatievisie vorm en inhoud geven. Samen werken we aan de koers en daar waar nodig sturen we onze koers bij. Aan het einde van dit traject (in 2022) zijn bijvoorbeeld de knelpunten op het gebied van aansturing, eenheid en integraal denken in het managementteam verholpen. Daarbij leggen wij een fundament onder onze toekomst.

Na de voorbereidingen is vanaf de zomer van 2020 de uitvoering van de organische veranderaanpak (met de naam 'De Expeditie') gestart. Daarbij werkt de VNOG aan de herinrichting van de organisatiestructuur en verkleining van het MT, waardoor meer verbinding ontstaat. Er wordt onderzocht welke functies en welke leidinggevenden de organisatie hierbij nodig heeft. Inmiddels zijn alle toekomstige leidinggevenden bekend. Met alle medewerkers worden talentgesprekken (ontwikkelgesprekken) en functieverkenningssprekken gevoerd, met als doel: een juiste match tussen medewerker en functie. De collega's die in de nieuwe organisatie een leidinggevende rol krijgen, worden gesteund met

een leiderschaps-ontwikkeltraject. Zelfkennis (leidinggevendenden krijgen een ontwikkelassessment en kennen hun Insights-profiel), reflectief vermogen en vaardigheidstraining helpen bij het versterken van de noodzakelijke vaardigheden. Bij al deze activiteiten worden externe trainers ingezet. Drie medewerkers zijn geaccrediteerd voor het opstellen en toelichten van Insights Discovery profielen en om teams te faciliteren bij hun ontwikkeling.

Tenslotte is ook het project '*werken aan duurzame inzetbaarheid*' gestart. Samen met de medezeggenschap is beleid vastgesteld. De VNOG gebruikt het 'Huis van Werkvermogen' als metafoor voor de duurzame inzetbaarheid. De inspanningen leiden tot bewustwording van de elementen die de langdurige inzetbaarheid bevorderen. Op de 'begane grond' van het Huis wordt gewerkt aan vitaliteit met als nulmeting een Health Check voor alle medewerkers. Op de 'eerste verdieping' is aandacht voor leren, (loopbaan)ontwikkeling en mobiliteit. Het werkvermogen wordt ook beïnvloed door o.a. de organisatie van het werk, het leiderschap en het werken volgens de kernwaarden. Hieraan wordt gewerkt op de 'tweede en derde verdieping' van het Huis van Werkvermogen.

Een ander onderdeel van de eenmalige veranderkosten van de Toekomstvisie betreft de informatievoorziening. Team Informatie heeft in 2020 aanvullende werkzaamheden verricht om ervoor te zorgen dat de digitale operationele informatiekaarten die met QGIS zijn gemaakt op Memex worden getoond. Het werk zat hem deels in infrastructuur: het inregelen van QGIS routes à Memex. En het andere deel betrof de gebruikersvriendelijke toonbaarheid van de informatie.

Voor de veranderkosten is bij vaststelling van de Toekomstvisie incidenteel € 1.040.000 beschikbaar gesteld, waarvan € 840.000 + 2 x € 50.000 aanvulling uit het opleidingsbudget = € 940.000 voor 'De Expeditie'. Mede door corona zal het traject van de Expeditie naar verwachting doorlopen tot de zomer van 2022.

De in 2020 gemaakte veranderkosten staan in navolgende tabel:

Totaal beschikbaar budget éénmalige veranderkosten Toekomstvisie:	1.040.000
Leiderschapsprogramma:	-150.413
Ontwikkel- en loopbaanadvies	-13.749
Duurzaam inzetbaarheid	7.543
Personele kosten	-93.987
Projectleiding administratieve processen	-11.100
Informatievoorziening	-40.000
Totaal gerealiseerd in 2020	-301.706
Restant budget	738.294

Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E)

In de periode van 2017 t/m 2018 is er een gedegen Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uitgevoerd, bestaande uit een 'warme' RI&E (voor de repressieve medewerkers), de 'koude' RI&E (voor alle 56 kazernes en werklocaties), een 'natte' RI&E (voor waterongevallen) en enige 'specialistische' RI&E's. Verder heeft een werkbelevingsonderzoek plaatsgevonden voor het vaste kantoorpersoneel. In 2019 werd het RI&E rapport definitief.

In 2019 is een Plan van Aanpak opgesteld, om de actiepunten uit het RI&E rapport uit te voeren. In de loop van 2019 heeft er een tussentijdse actualisatie van actiepunten plaatsgevonden. Daaruit bleek dat er van de 292 openstaande actiepunten uit de 'warme' RI&E er 57 in uitvoering waren en 91 actiepunten inmiddels waren afgerond. Begin 2020 stonden nog circa 150 actiepunten open. De coronacrisis heeft in 2020 gevolgen gehad voor de uitvoering hiervan. Bepaalde acties zijn getemporeerd, andere konden worden meegenomen in lopende projecten.

Zo zijn in 2020 diverse projecten opgestart zoals bijv. vervanging ademluchtapparatuur, blusvoertuigen, Logistiek 2.0, WTS-500, Materieel & Materiaal, telematica & innovatie, etc. Bij deze projecten is het Arbo-team in de werkgroepen betrokken en worden voor de diverse onderwerpen de actiepunten uit de RI&E bij de nieuwe ontwikkelingen geïntegreerd. Na het afronden van deze projecten zal dit een substantiële bijdrage leveren aan het afronden van de nu nog openstaande actiepunten in de RI&E.

Verzekeringen

Vanwege de coronacrisis hebben veel activiteiten een tijd lang stil gelegen. Als gevolg daarvan zijn er ook minder schades geweest dan voorgaande jaren wat tot uiting komt in de cijfers van de schadeafwikkeling. Hieronder zijn enkele cijfers hieromtrent over het jaar 2020 opgenomen. Het betreft het aantal dossiers dat in behandeling is genomen bij onze verzekeraars:

- *Ongevallen*: 6 dossiers, variërend in financiële omvang.
- *Eigendommen*: 2 dossiers boven de € 500. Er zijn 11 dossiers met gevallen onder de € 500. Alle dossiers zijn voor eigen rekening van de VNOG
- *Aansprakelijkheid richting derden*: 4 dossiers
- *Rechtsbijstand*: geen dossiers
- *Instrumenten*: geen dossiers
- *Werkmateriaal*: 1 dossier
- *Brandverzekering*: 2 dossiers
- *Wagenpark*: Totaal 29 dossiers:
 - o Schadeclaim tussen: € 0 – € 5.000: 25
 - o Schadeclaim tussen: € 5.000 – € 10.000: 2
 - o Schadeclaim tussen: € 10.000 – € 25.000: 2
 - o Schadeclaim: > € 25.000: 0
- *Wagenpark, specificatie*: 0 dossier met letsel, 19 claims Casco, 11 claims WA, 3 (nog) geen claim: Totaal 29 schadedossiers.
- *Uitkeringen dossiers ouder dan 2020*: 3 dossiers aansprakelijkheid, 6 dossiers ongevallen, 5 dossiers eigendommen, diverse dossiers wagenpark (betalingen en ontvangsten)

Ransomware aanval VNOG 12 september 2020

Op 12 september 2020 is de VNOG getroffen door gijzelsoftware. Door deze aanval zijn interne systemen geraakt en werden met name de kantoorprocessen ernstig verstoord. Missie-kritische processen zoals C2000, meldkamerprocessen en inzetprocessen voor de brandweer hebben continue gefunctioneerd. De veiligheid van personeel en burgers in de VNOG zijn dan ook niet in het geding geweest. Dat geldt ook voor de rol van de veiligheidsregio bij de bestrijding van het coronavirus. In nauwe samenwerking met zowel publieke als private partners is succesvol gewerkt aan spoedig herstel. In verband met de aanval zijn diverse incidentele en structurele kosten gemaakt zoals hierna in de tabel aangegeven.

Kosten ransomware aanval 2020					
	2020	2021	2022	2023	2024
Inhuur diensten	204.600	0	0	0	0
Inkoop producten	152.842	144.930	51.180	51.180	35.270
server/hardware	47.730	15.910	15.910	15.910	
Back-up omgeving.	32.000	6.400	6.400	6.400	6.400
licentiekosten voor 5 jaar	28.870	28.870	28.870	28.870	28.870
inzet expert op achtergrond voor 12 maanden	44.242	93.750			
Inkoop ondersteunende producten (oa reis- en verblijfskosten)	13.000	0	0	0	0
Totaal	370.442	144.930	51.180	51.180	35.270

Inhuur van diensten en ondersteunende producten zijn incidentele kosten. Voor de kosten van server en back-up omgeving zijn kredieten voor 2020 aangevraagd. Afschrijving start in 2021. De licentiekosten en kosten van experts zijn verspreid over de desbetreffende jaren. Dekking van de kosten komt voor de jaren 2020 en 2021 uit de post Onvoorzien. De kosten vanaf 2022 e.v. zijn in de Kadernota 2022 meegenomen als autonome ontwikkeling.

4.6. Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de Veiligheidsregio een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Voor de VNOG is alleen de 'gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland (MON)' een verbonden partij.

Meldkamer Oost Nederland (MON)

Twee leden van het algemeen bestuur VNOG nemen deel in het algemeen bestuur van de MON. Tot 1 januari 2020 bestond de financiële bijdrage bestaat uit een voorschot dat tweemaal per jaar werd voldaan. De financiële middelen die beschikbaar worden gesteld zijn niet verhaalbaar in het geval de MON haar financiële verplichtingen niet nakomt. De VNOG zorgt samen met de Veiligheidsregio IJsselland, de districten NOG en IJsselland binnen de politie-eenheid Oost en de vergunninghouders ambulancezorg in de regio's NOG en IJsselland voor de financiering van de MON.

Relatie met doelstelling

Volgens de Wet veiligheidsregio's is het bestuur van de Veiligheidsregio verantwoordelijk voor het instellen en in standhouden van een gemeenschappelijke meldkamer.

Beleidsvoornemens / ontwikkelingen

Het invoeren van de Landelijke Meldkamer Samenwerking met tien locaties in Nederland (waaronder Apeldoorn) zorgt voor een grote impact. Voor de MON betekent dit dat het beheer en de bedrijfsvoering van de meldkamer per 1 januari 2020 is ondergebracht bij het verbijzonderde deel van de politieorganisatie LMS. Dit houdt ook in dat de Veiligheidsregio ingaande 1 januari 2020 hiervoor geen bijdrage meer aan de MON verschuldigd is. Over 2020 heeft de VNOG dus geen bijdrage aan de MON betaald. Het positief resultaat over 2019 groot € 411.141 is, in tegenstelling tot voorgaande jaren, niet terugbetaald aan de deelnemers maar is toegevoegd aan de algemene reserve van de MON. Dit om onverwachte kosten tussen 1 januari 2020 en het moment van opening van de nieuwe meldkamer Oost 5 (naar verwachting eind 2022) te kunnen dekken.

Het bestuurlijk belang

J.N. Rozendaal DB lid MON.
A.J.M. Heerts DB lid MON.

Het financieel belang

Bijdrage 2020: € nihil

Omvang Eigen- Vreemd vermogen MON

Eigen vermogen:	1-1-2020: € 411.141	31-12-2020: € 411.141
Vreemd vermogen:	1-1-2020: € 336.029	31-12-2020: € 0

De omvang van het verwachte resultaat 2020 voor de MON bedraagt € 0.

Wel bestuurlijk belang, maar geen financieel belang

Het verdient de aanbeveling om in deze paragraaf ook die partijen te noemen waar de VNOG wel een bestuurlijk belang in heeft, maar geen financieel belang. Naar de letter zijn dit daardoor geen formele 'verbonden partijen'. Voor de VNOG zijn dit het IFV en de BOGO, VBC en SAMIJ:

- Het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) is **een bij wet opgericht zelfstandig bestuursorgaan (ZBO)**. Een ZBO is een bestuursorgaan van de centrale overheid dat bij de wet, krachtens de wet bij algemene maatregel van bestuur of krachtens de wet bij ministeriële regeling met openbaar gezag is bekleed, en dat niet hiërarchisch ondergeschikt is aan een minister. **De positie van het IFV is vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's**. De 25 voorzitters van de veiligheidsregio's vormen samen

het algemeen bestuur van het IFV. Het bestuur is verantwoordelijk voor alle taken en werkzaamheden die het IFV uitvoert in het kader van de Wet veiligheidsregio's. Het bestuur stelt jaarlijks de begroting met bijbehorend jaarplan, de jaarrekening en het jaarverslag vast en eens per vier jaar een meerjarenbeleidsplan. Hiermee bepaalt het bestuur de ambitie van het IFV. Ook is het bestuur verantwoordelijk voor concrete zaken als het certificeren van aanbieders van brandweeropleidingen. In de kaderwet ZBO's wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de begroting de goedkeuring behoeft van de Minister. Eveneens wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de jaarrekening de goedkeuring van de Minister behoeft. Indien gedurende het jaar aanmerkelijke verschillen ontstaan of dreigen te ontstaan tussen de werkelijke en de begrote baten en lasten dan wel inkomsten en uitgaven, doet een ZBO daarvan onverwijld mededeling aan de Minister.

- De stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO) ontwikkelt en verzorgt brandweeropleidingen in opdracht van zes veiligheidsregio's. Het algemeen bestuur bestaat uit drie burgemeesters en de zes regionaal commandanten / directeuren van de aangesloten veiligheidsregio's. In principe is de stichting zelf aansprakelijk voor de schulden die worden gemaakt. De bijdrage aan de BOGO is direct gekoppeld aan het soort en aantal afgenomen opleidingen.
- De VNOG neemt deel aan het VBC (Veluws Bosbrandweer Comité) en SAMIJ (Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied).

4.7. Toekomstparagraaf

Op 15 januari 2020 heeft het algemeen bestuur een Toekomstvisie voor de VNOG vastgesteld met bijbehorende Opdrachten om deze visie te realiseren. In het voortraject van de totstandkoming van de Toekomstvisie zijn de raden nauw betrokken geweest. De Opdrachten moeten in de periode 2020–2026 worden uitgevoerd. De VNOG heeft hiervoor een planning gemaakt. De Toekomstvisie vormt de basis van elke komende begroting en de uit te voeren Opdrachten zijn vanaf 2021 integraal in de begroting verwerkt; de Opdrachten zijn daarin opgenomen bij de betreffende programma's.

De Toekomstvisie beoogt op hoofdlijnen het volgende te realiseren:

- De VNOG is dé organisatie in de regio voor samenwerking aan veiligheid. Het is een operationele organisatie, die bij een crisissituatie of ramp nu en in de toekomst garant staat voor professionele hulpverlening aan inwoners en bezoekers van de regio.
- De VNOG is een regio waar veilig en gezond gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden. De VNOG speelt in op demografische en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op hedendaagse en toekomstige veiligheidsrisico's. De VNOG is een toekomstbestendige veiligheidsregio.
- De VNOG richt zich op:
 - Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises (maatschappelijke opdracht)
 - Zelfredzaam en risicobewust
 - Vakbekwaam en deskundig
 - Sterke informatiepositie
 - Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde)

Dit zijn de Opgaven van de VNOG. De Opgaven komen als rode draad in de komende opgavegerichte begrotingen steeds weer terug. De doelstellingen op de programma's in de programmabegroting zijn gerelateerd aan de Opgaven en in de begroting zijn ook indicatoren opgenomen, waarmee de prestaties op de Opgaven/doelstellingen lopende het jaar periodiek worden gemeten.

- De VNOG werkt met compacte en slagvaardige posten met goed getrainde vrijwilligers vanuit een versterkte informatiepositie.
- Dit alles moet leiden tot een solide veiligheidsregio voor de lange termijn.

Het regionaal beleidsplan 2021-2024 vormt het strategische beleidskader voor de VNOG en beschrijft de koers voor de komende vier jaar. Deze koers sluit één op één aan op de Toekomstvisie. Het beleidsplan is daarmee te zien als de verdere (detail) uitwerking van de Toekomstvisie. Het beleidsplan is op 10 december 2020 door het algemeen bestuur vastgesteld.

Uit de Toekomstvisie volgen intensiveringen op bepaalde beleidsterreinen (bijv. beter geoefend personeel), maar er zijn ook structurele besparingen (bijv. 'minder rubber en metaal'). Aan het einde van de looptijd van de Toekomstvisie, in 2027, wordt er per saldo structureel ruim 5 ton bezuinigd ten opzichte van de gerepareerde begroting 2019. Daarnaast zijn begin 2020 aanvullende efficiëncymogelijkheden gezocht en gevonden. De besparingen zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2021-2024.

De komende jaren kunnen externe autonome ontwikkelingen en nieuw beleid (bijvoorbeeld als gevolg van gewenste aanvullende dienstverlening vanuit de gemeenten, het Rijk of het VNOG bestuur) leiden tot kostenstijgingen, die een stijging van de gemeentelijke bijdragen tot gevolg kunnen hebben. Als dit soort ontwikkelingen zich voordoen, zullen die, als gebruikelijk, éérst in de Kadernota's worden geschetst, zodat daar dan besluitvorming over kan plaatsvinden.

Uitvoering Toekomstvisie-Opdrachten in 2020

Zoals aangegeven is het document Toekomstvisie-Opdrachten op 15 januari 2020 vastgesteld. De programmabegroting 2020 was al in juni 2019 opgemaakt en daarom staan

de Toekomstvisie en de Opdrachten nog niet in de begroting 2020. Vanaf de begroting 2021 is dat wel het geval. De voortgang in 2020 op de Toekomstvisie-Opdrachten wordt hierna op hoofdlijnen beschreven. Het document Toekomstvisie-Opdrachten bestaat uit 58 punten. De punten 1 t/m 20 bevatten de Toekomstvisie, de punten 21 t/m 58 zijn de Opdrachten om deze Toekomstvisie te realiseren. De Opdrachten moeten in de periode 2020–2026 worden uitgevoerd.

Inmiddels zijn 13 Opdrachten afgerond. Verder is een aantal Opdrachten die gepland waren om te starten in 2020, ook daadwerkelijk in gang gezet en de uitvoering hiervan loopt (9). Een aantal Opdrachten is gestart, maar heeft vertraging opgelopen, voornamelijk als gevolg van de coronacrisis (11), sommige opdrachten hebben een achterstand (2). Bijlage 2 geeft een gedetailleerd overzicht van de stand van alle Opdrachten.

Voor een paar Opdrachten is een alternatieve oplossing gevonden om hun voortgang toch te borgen. Zo is de planning binnen de Opdracht voor versterking van de vakbekwaamheid omgedraaid. Trainingen in het kader hiervan konden vanwege corona niet plaatsvinden, maar de verbouwing van de vakbekwaamheidspleinen kon wel doorgaan. Dus is de verbouwing naar voren gehaald en volgen trainingen later.

De Opdracht rondom het materieel loopt. Alle posten zijn geïnformeerd over de wijzigingen de komende jaren. Als gevolg van het nieuwe spreidingsplan gaan voertuigen verdwijnen, maar er vindt ook reguliere vervanging plaats en er komen nieuwe voertuigen. De postcommandanten zijn eind april veelal via digitale vergaderingen bijgepraat over de mutaties op hun post, zodat voor ieder helder is in welk jaar welke mutatie (afstoting, vervanging of aanschaf) gaat plaatsvinden. Er is een folder gedeeld waarin per post de mutaties per jaar zijn weergegeven. Als een mutatie aanstaande is, worden de details nader met de betrokken post besproken. Voor de aanschaf van nieuwe voertuigen zullen klankbordgroepen worden gevormd. In deze klankbordgroepen zijn alle 56 brandweerposten vertegenwoordigd.

Voor de aanschaf van de nieuwe blusvoertuigen hebben de eerste bijeenkomsten van de klankbordgroepen plaatsgevonden. De vertegenwoordigers hebben vanuit hun post een 'wensenlijst' voor de nieuwe blusvoertuigen gemaakt, deze toegelicht en onderling besproken. De klankbordgroepen gaan in de komende maanden hun advies en mening vormen over onder andere de bepakkingslijst en de benodigde middelen op de blusvoertuigen. Tot aan maart 2021 komen de groepen naar verwachting nog zo'n 4 à 5 keer (digitaal) bij elkaar. Het streven is om voor de zomer 2021 bekend te hebben welke leverancier de nieuwe blusvoertuigen voor de VNOG gaat bouwen.

De Opdracht voor de organisatieontwikkeling is conform planning gestart, onder de noemer 'De Expeditie', zie voor een toelichting de paragraaf Bedrijfsvoering (4.5).

Van een aantal Opdrachten die de invulling van bepaalde vacatures in 2020 bevatten, is het niet gelukt om de werving voor eind 2020 af te ronden. Aangezien de bijbehorende middelen vanaf vaststelling van de Toekomstvisie wel volledig beschikbaar waren, ontstaat hierdoor een financieel voordeel.

Het is op dit moment nog te vroeg om te zeggen of door de vertraging in 2020 de einddatum van de Toekomstvisie-Opdrachten (2026) voor bepaalde Opdrachten mogelijk niet gehaald gaat worden. VNOG doet zijn best om in 2021 e.v. de vertragingen uit 2020 in te gaan lopen. Periodiek wordt het bestuur geïnformeerd over de voortgang.

II. Jaarrekening

5. Balans per 31 december 2020

ACTIVA	ultimo 2020	ultimo 2019
VASTE ACTIVA		
<i>Materiële vaste activa</i>		
investeringen met een economisch nut	46.557.032	45.694.260
Totaal materiële vaste activa	46.557.032	45.694.260
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Uitzettingen < 1 jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	164.310	157.184
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	7.265.431	5.961.172
Rekening courant verhouding met Rijk		
Overige vorderingen	159.809	66.835
Totaal Uitzettingen < 1 jaar	7.589.550	6.185.190
Liquide middelen	39.425	36.943
<i>Overlopende activa</i>		
Nog te ontvangen bedragen van	1.653.652	519.113
Overige Nederlandse Overheidslichamen		
Overige nog te ontvangen bedragen	119.652	
Vooruitbetaalde bedragen	926.369	1.074.381
Totaal Overlopende activa	2.699.673	1.593.494
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	10.328.648	7.815.628
TOTAAL ACTIVA	56.885.680	53.509.887

PASSIVA

	ultimo 2020	ultimo 2019
VASTE PASSIVA		
<i>Eigen Vermogen</i>		
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	4.929.382	4.148.482
Algemene reserve	1.135.114	400.896
Bestemmingsreserves	8.481.358	3.239.767
Totaal Eigen Vermogen	14.545.854	7.789.146
Voorzieningen	1.429.166	944.024
<i>Vaste schulden > 1 jaar</i>		
Onderhandse lening binnenlandse banken en overige financiële instellingen	28.822.689	32.756.187
Onderhandse lening van openbare lichamen	4.205.689	5.213.043
Totaal Vaste schulden > 1 jaar	33.028.378	37.969.230
TOTAAL VASTE PASSIVA	49.003.398	46.702.400
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Netto vlottende schulden < 1 jaar</i>		
Banksaldi	895.209	786.624
Overige schulden	1.274.988	782.639
Totaal Netto vlottende schulden < 1 jaar	2.170.197	1.569.264
<i>Overlopende passiva</i>		
Vooruit ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen		
Overige vooruit ontvangen bedragen	80.090	74.051
Overige overlopende passiva	5.631.995	5.164.173
Totaal Overlopende passiva	5.712.085	5.238.223
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	7.882.282	6.807.487
TOTAAL PASSIVA	56.885.680	53.509.887

6. Overzicht van baten en lasten

Programma	Begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Realisatie 2020	Vershil 2020
Baten				
01 Programma Risicobeheersing	295.746	113.526	283.703	170.177
02 Programma Incidentbestrijding	14.640	85.640	600.388	514.748
03 Programma Brandweerondersteuning	1.307.288	1.739.388	2.072.626	333.238
04 Programma Crisisbeheersing	0	0		-
05 Programma GHOR	61.500	48.000	42.734	-5.266
06 Programma MON	1.282.756	639.366	751.815	112.449
07 Programma Bestuur en Bedrijfsvoering	5.100	5.100	43.587	38.487
08 Programma Directie, Control en Staf	0	0		-
09 Algemene Dekkingsmiddelen	50.112.034	54.290.038	54.376.629	86.591
10 Programma Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht	3.093.403	3.233.403	4.108.448	875.045
Totaal Baten	56.172.467	60.154.461	62.279.929	2.125.468
Lasten				
01 Programma Risicobeheersing	4.704.700	4.475.700	4.608.107	-132.407
02 Programma Incidentbestrijding	11.948.507	13.521.908	11.634.929	1.886.979
03 Programma Brandweerondersteuning	18.170.691	19.301.822	17.105.616	2.196.206
04 Programma Crisisbeheersing	1.293.900	1.381.800	1.238.776	143.024
05 Programma GHOR	1.549.000	1.695.770	1.488.010	207.760
06 Programma MON	2.673.960	1.733.166	1.885.289	-152.123
07 Programma Bestuur en Bedrijfsvoering	10.967.900	12.559.620	12.464.064	95.556
08 Programma Directie, Control en Staf	741.850	753.250	577.485	175.765
09 Algemene Dekkingsmiddelen	1.341.556	1.595.892	412.497	1.183.395
10 Programma Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht	3.093.403	3.233.403	4.108.448	-875.045
Totaal Lasten	56.485.467	60.252.331	55.523.220	4.729.111
Totaal saldo baten en lasten	-313.000	-97.870	6.756.708	-6.854.578
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	313.000	1.471.500	981.296	-490.204
Toevoegingen		1.373.630	2.808.622	-1.434.992
Saldo reserves	313.000	97.870	-1.827.327	1.925.197
Resultaat	0	0	4.929.382	-4.929.382

Begrotingsrechtmatigheid

De jaarrekening 2020 sluit met een voordelig saldo. Gelet op het onvoorspelbare karakter van de uitgaven is voor de crisisorganisatie rond COVID-19 besloten geen begrotingswijziging te maken. Dit is wel gebeurd voor de zorghotels en voor toezicht en handhaving. Via de financiële verkenningen én tussentijds is het algemeen bestuur op de hoogte gehouden van de activiteiten en van de financiële gevolgen.

De programma's 1 Risicobeheersing en 6 MON zijn overschreden als gevolg van de opgenomen kosten van een mobiliteitsregeling voor twee medewerkers.

Ook op programma 10 'Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht' is sprake van een begrotingsoverschrijding. Deze wordt echter 1:1 afgerekend (in lijn met het beleid) met de betreffende gemeenten, zodat dit geen rechtmatigheidsprobleem oplevert.

De in het jaarverslag toegelichte activiteiten passen binnen de inhoudelijke doelstellingen van de VNOG, zoals die in de begroting 2020 zijn geformuleerd. Dit lijkt niet te gelden voor de zorghotels en voor toezicht en handhaving; deze zijn echter begroot en hier staan inkomsten tegenover.

6.1. Verklaring resultaat 2020 op hoofdlijnen

Het positief jaarresultaat 2020 bedraagt afgerond € 4.929.000. Hieronder zijn de grootste verschillen tussen de begroting 2020 (na wijzigingen) en de realisatie toegelicht. Deze is zoals gebruikelijk opgesteld voor de grote kostensoorten: personeel (incl. inhuur en verhuur), vrijwilligers, exploitatie en kapitaallasten.

Verklaring resultaat op hoofdlijnen	2019	2020
Salarissen	2.300.000	1.587.000
Inhuur en detachering	-400.000	-589.000
Vrijwilligers	400.000	1.950.000
Exploitatie (excl. Covid-uitgaven)	1.850.000	2.598.000
Covid-19 (voor rekening VNOG)		-617.000
Totaal	4.150.000	4.929.000

Salarissen

Het overschot op de *salarissen c.a.* van € 1,6 miljoen wordt vrijwel geheel veroorzaakt door het verschil van 15 fte vacatureruimte tussen de begrote formatie en gemiddelde bezetting (€ 1,2 miljoen). Het overige verschil, € 400.000, wordt veroorzaakt door een prijsverschil tussen de begrote en werkelijke werkgeverslasten van € 280.000 (27,5 % minus 26,33 % maakt 1,17% x € 24 miljoen) en ca. € 100.000 incidenteel. Het verschil in percentage in de werkgeverslasten wordt conform advies van de Commissie Van der Jagt (uitgewerkt door/met het gemeentelijk Financieel Ambtenarenoverleg, FAO) in toekomstige begrotingen verdisconteerd.

Inhuur en detachering (excl. COVID-19)

De uitgaven voor de inhuur bedragen € 998.000 (begroot € 180.000). De overschrijding is dus € 818.000. Hiertegenover staat een bedrag aan niet begrote inkomsten van € 230.000 voor detacheringen van personeel.

Het overschot op de kosten van arbeid bedraagt per saldo € 1 miljoen. In de navolgende tabel is dit nader gespecificeerd, uitgesplitst over de drie kostensoorten.

Kosten van arbeid	Begroting na wijziging	bedragen x 1.000	
		Werkelijke uitgaven	Saldo
Salarissen + sociale lasten	25.631	24.044	1.587
Inhuur (excl. COVID-19)	180	998	-818
Detachering van personeel	0	-230	230
Totaal	25.811	24.812	999

De inhuur in 2020 heeft betrekking op de uitvoering van reguliere taken waarvoor op dat moment geen expertise intern beschikbaar was. Het gaat daarbij met name om de functies van:

- (Senior) salarisadministrateurs (dekking mede uit vacature).
- Functioneel beheerder HRM (dekking mede uit vacature).
- e-HRM adviseur (heel 2020: dekking mede uit vacature).
- Personeelsadministratie en werkadministratie.
- Communicatie en leiding (voor zover niet COVID-19).

Een en ander is in lijn met de Tweede Financiële Verkenning 2020.

Vrijwilligersvergoedingen

Er is een voordeel op het vrijwilligersbudget van € 1.950.000. Om beter te kunnen sturen is het budget extracomptabel onderverdeeld in diverse deelbudgetten. De forse onderschrijving is volledig toe te schrijven aan COVID-19 (minder oefeningen, trainingen, etc.). Het deelbudget voor inzetten (uitrukken) is wel overschreden, waardoor conform beleid een onttrekking aan de egalisatiereserve 'uitrukken' heeft plaatsgevonden van € 12.390.

Exploitatie

De toelichting per programma is opgenomen in de volgende paragraaf 6.2. Hieronder een samenvatting per programma (afgerond):

Programma	
1. Risicobeheersing	138.000
2. Incidentbestrijding	247.000
3. Brandweerondersteuning	1.523.000
4. Crisisbeheersing	-20.000
5. GHOR	17.000
6. MON	59.000
7. Bedrijfsvoering	37.000
8. Directie & Control	316.000
9. Algemene dekkingsmiddelen	281.000
Totaal	2.598.000

Kapitaallasten (afschrijving en rente)

In de begroting 2020 is een budget van € 5.938.000 opgenomen voor kapitaallasten (rente en afschrijving excl. kazernes) en een onttrekking aan de egalisatiereserve afschrijvingen van € 313.000. De werkelijke kapitaallast viel met € 4.814.000 ongeveer € 1.124.000 lager uit. Het verschil is na aftrek van de begrote onttrekking uit de egalisatiereserve toegevoegd aan deze reserve. Hiernaast is ook de opbrengst van de verkopen materieel toegevoegd aan deze egalisatiereserve afschrijvingen (materieel). In hoofdstuk 13 is een overzicht opgenomen van de af te sluiten en over te hevelen kredieten.

	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Restant 2020
Bedrijfsvoering	499.651	864.500	782.624	81.876
Brandweerondersteuning	4.517.904	4.699.300	3.927.660	771.641
idem extra afschrijving		335.000	82.605	252.395
Crisisbeheersing	1.727	32.000	16.674	15.326
Incidentbestrijding	2.907	7.200	3.997	3.203
totaal kapitaallasten	5.022.189	5.938.000	4.813.559	1.124.441
Mutatie egalisatiereserve	84.320	-313.000	811.441	
	5.106.509	5.625.000	5.625.000	
Kazernes in eigendom	677.388	676.500	677.388	-888

COVID-19-uitgaven en Hack

Voor een toelichting op COVID-19-uitgaven wordt verwezen naar paragraaf 4.4 en voor de hack naar de paragraaf Bedrijfsvoering (4.5).

6.2. Specificatie per programma

Per programma is er een tabel met de realisatie per product opgesteld en een tabel met een toelichting op overschrijdingen en overschotten vanaf € 25.000.

Programma 1. Risicobeheersing

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Risicobeheersing Algemeen	66.300	103.300	121.276
Risicobeheersing salarissen leidinggevenden	540.700	560.700	408.926
Zorg voor personeel	10.000	10.000	9.708
Risicobeheersing veranderkosten	0	80.500	16.875
Natuurlijke omgeving	5.000	5.000	0
Bewustwording	120.000	113.500	54.336
RB team Achterhoek Salarissen ca	1.052.800	588.800	1.294.150
RB team Veluwe Salarissen ca	760.100	788.100	766.181
Risicogericht en informatie-gestuurd werken	41.000	41.000	585
Brandonderzoek	40.000	40.000	0
RB team IJsselstreek Salarissen ca	536.100	556.100	385.405
RB team Apeldoorn Salarissen ca	1.071.400	1.110.400	1.079.657
RB team Ondersteuning Salarissen ca	137.600	142.600	156.115
RB team MRI Salarissen ca	323.700	335.700	314.892
Totaal lasten	4.704.700	4.475.700	4.608.107
Risicobeheersing Algemeen	295.746	113.526	176.322
RB team Apeldoorn Salarissen ca	0	0	61.067
RB team MRI Salarissen ca	0	0	46.313
Totaal baten	295.746	113.526	283.703
Saldo voor bestemming	4.408.954	4.362.174	4.324.404
Mutaties reserves Risicobeheersing	0	535.000	535.000
Totaal lasten	0	535.000	535.000
Mutaties reserves Risicobeheersing	0	0	0
Totaal baten	0	0	0
Mutaties reserves	0	535.000	535.000
Saldo na bestemming	4.408.954	4.897.174	4.859.404
Saldo programma resultaat			37.770

Toelichting

Overschrijding op het budget salarissen en inhuur. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf 6.1.	-148.000
In 2020 is gewerkt aan een nieuw beleids- en activiteitenplan voor het product Bewustwording. Hierdoor en door uitvoeringsproblemen in verband met corona is een onderschrijding op het budget ontstaan.	59.000
In 2020 is gewerkt aan een bestedingsplan voor Brandonderzoek. In afwachting van deze plannen en door de uitvoeringsproblemen in verband met de coronaproblematiek, hebben er weinig activiteiten plaatsgevonden.	40.000
Op product veranderkosten is het onderdeel digitale informatievoorziening (kaarten) niet aangesproken	32.000
Als gevolg van COVID zijn veel opleidingen uitgesteld, waardoor het budget is onderschreden	69.000
Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan € 25.000, per saldo	-14.230
Totaal positief	37.770

Programma 2. Incidentbestrijding

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Incidentbestrijding Algemeen	286.600	301.101	256.143
Incidentbestrijding Vrijwilligers Brandweer	6.818.100	7.929.000	6.188.855
Zorg voor personeel	28.000	38.000	25.523
IB salariskosten leidinggevenden	724.200	750.200	456.295
Incidentbestrijding jeugdbrandweer	40.147	40.147	8.976
Incidentbestrijding Reddingsbrigade	0	10.000	11.546
IB dagbezetting Doetinchem/Zutphen	0	200.000	0
IB koninklijke onderscheidingen	0	0	20.685
IB Corona (COVID-19) spoeduitgaven	0	0	20
Open dagen Achterhoek	2.500	2.500	0
Personeelsvereniging Achterhoek	37.640	37.640	51.310
Brandweerwedstrijden Achterhoek	6.250	12.250	2.095
Bijkomende kosten inzet Achterhoek	12.500	12.500	8.371
IB team Achterhoek Salarissen ca	388.300	402.300	511.963
Open dagen Apeldoorn	2.500	2.500	0
Personeelsvereniging Apeldoorn	37.640	37.640	18.457
Brandweerwedstrijden Apeldoorn	6.250	6.250	25
Oud leden Apeldoorn	1.000	1.000	530
Bijkomende kosten inzet Apeldoorn	12.500	12.500	14.825
IB team Apeldoorn Salarissen ca	2.309.400	2.393.400	2.810.578
Open dagen IJsselstreek	2.500	2.500	184
Personeelsvereniging IJsselstreek	37.640	37.640	28.882
Brandweerwedstrijden IJsselstreek	6.250	6.250	2.310
Bijkomende kosten inzet IJsselstreek	12.500	12.500	1.274
IB team IJsselstreek Salarissen ca	129.700	230.700	250.781
Nazorg evaluatie	5.000	8.000	8.632
Oefenen voor Grootschalig optreden	20.000	20.000	0
Implementatie planvorming en procedures	10.000	10.000	441
IB team Operationele Voorbereiding Salarissen ca	775.800	766.800	744.503
Innovatie operationele voorbereiding	15.000	12.000	0
Open dagen Veluwe	2.500	2.500	0
Personeelsvereniging Veluwe	37.640	37.640	37.626
Brandweerwedstrijden Veluwe	6.250	6.250	5.915
Bijkomende kosten inzet Veluwe	12.500	12.500	2.770
IB team Veluwe Salarissen ca	161.700	167.700	165.416
Totaal lasten	11.948.507	13.521.908	11.634.929
Incidentbestrijding Vrijwilligers Brandweer	0	71.000	79.292
IB salariskosten leidinggevenden	0	0	68.145
Incidentbestrijding jeugdbrandweer	14.640	14.640	500
IB koninklijke onderscheidingen	0	0	73.493
IB team Apeldoorn Salarissen ca	0	0	378.957
Totaal baten	14.640	85.640	600.388
Saldo voor bestemming	11.933.867	13.436.268	11.034.541
Mutaties reserves Incidentbestrijding	0	0	3.203
Totaal lasten	0	0	3.203
Mutaties reserves Incidentbestrijding	0	0	12.390
Totaal baten	0	0	12.390
Mutaties reserves	0	0	9.187-
Saldo na bestemming	11.933.867	13.436.268	11.025.355
Saldo programma resultaat			2.410.913

Toelichting

De budgetten voor opleidingen van het kantoorpersoneel, personeelsactiviteiten zijn als gevolg van de transitie naar een nieuwe organisatie en COVID-19 niet gebruikt.	45.000
Het aantal brandweeronderscheidingen, diploma's, bloemen, attenties bij ziekte dat in een jaar nodig is, fluctueert. In 2020 was het budget hiervoor ruim voldoende. Door COVID-19 is er ook minder "gevierd", er was sprake van versobering.	11.000
Als gevolg van de COVID-19 pandemie hebben er in 2020 na februari geen activiteiten meer plaatsgevonden van de jeugdbrandweer.	17.000
In 2019 en 2020 zijn als gevolg van gewijzigde regelgeving meer koninklijke onderscheidingen uitgereikt, omdat dit het laatste jaar was waarin deze onderscheidingen nog voor brandweervrijwilligers konden worden aangevraagd. In 2019 is hierover afgesproken, dat de extra kosten ten laste van de betreffende gemeente worden gebracht. Bij de afrekening over 2020 met de gemeenten worden deze kosten verrekend. De baten zijn in dit jaar ten gunste van de jaarrekening gebracht. Het gaat hierbij om kosten die in 2019 en 2020 zijn gemaakt.	52.800
Door de COVID-19 pandemie hebben er in 2020 geen brandweerwedstrijden plaatsgevonden, zijn er geen open dagen georganiseerd (die tevens worden gebruikt voor het werven van nieuwe vrijwilligers) en hebben ook geen korpsavonden plaatsgevonden. 2020 was het laatste jaar waarin er verschillende afspraken waren over de vergoedingen aan de personeelsverenigingen van de vrijwilligers.	45.000
Als gevolg van COVID-19 zijn de vrijwilligersvergoedingen onderschreden. 1. Er is het hele jaar veel minder geoefend waardoor niet alleen minder oefenvergoeding is uitgegeven maar ook minder aan vergoeding voor ondersteuning- 2. Vanwege het thuiswerken (COVID-19) nam de bezetting op de posten overdag toe. Bij een alarmering was de opkomst hoger dan voor COVID-19 3. Het deelbudget voor uitrukken en opkomstvergoeding is wel overschreden waardoor er een beschikking over de egaliseringsreserve uitrukken heeft plaatsgevonden 4. Voor de dagbezetting in Doetinchem en Zutphen is € 119.000 uitgegeven. Deze kosten zijn onderdeel van de uitbetaalde vrijwilligersvergoedingen. Hieraan zijn in 2020 minder kosten uitgegeven, omdat door COVID-19 meer mensen beschikbaar waren op de kazerne (dagdienst), waardoor er minder vrijwilligers nodig waren.	1.950.000 -12.390
Salarissen c.a. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf 6.1	219.000
Bijkomende kosten inzet wordt gebruikt voor kosten die tijdens een inzet eventueel moeten worden gemaakt. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over de inzet van shovels etc., maar ook voor de catering tijdens een inzet. Dit fluctueert sterk per jaar en is erg afhankelijk van de omvang van incidenten.	19.000
Ook voor operationele voorbereiding hebben als gevolg van COVID-19 geen grootschalige oefeningen plaatsgevonden.	41.000
Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000.	23.503
Totaal positief	2.410.913

Programma 3. Brandweerondersteuning

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Brandweerondersteuning Algemeen	4.877.000	4.726.000	4.231.531
BO salarissen leidinggevenden en services	672.800	697.800	810.494
Zorg voor personeel	34.000	24.000	2.178
BO Corona (COVID-19) spoeduitgaven	0	0	301.390
Zorghotel Almen (COVID-19)	0	45.000	47.757
Zorghotel Apeldoorn (COVID-19)	0	37.000	38.841
Zorghotel Kwetsbare Doelgroepen Apeldoorn (COVID-19)	0	0	18.210
Zorghotel Gaanderen (COVID-19)	0	8.700	8.631
Testlocaties COVID-19	0	60.000	82.204
Toezicht en handhaving COVID-19 maatregelen	0	200.000	196.931
Kennis & Ontwikkeling Algemeen	0	138.000	0
Kennis & Ontwikkeling Onderzoek	5.000	5.000	360
BO team Vakbekwaamheid K&O Salarissen ca	671.000	559.000	142.516
Kennis & Ontwikkeling Innovatie	15.000	65.000	120
Vakbekwaam worden	1.514.000	1.054.000	997.658
Vakbekwaam worden rijbewijzen	113.000	40.000	31.296
Vakbekwaam worden herexamen	60.000	60.000	49.272
Vakbekwaam worden VTB-redvoertuig	12.000	14.000	3.905
Vakbekwaam worden OV	47.000	94.000	0
Vakbekwaam worden Crisisbeheersing	35.000	0	0
Vakbekwaam worden BOT	5.000	5.000	0
BO team Vakbekwaamheid Oost Salarissen ca	713.800	739.800	1.135.064
Vakbekwaam blijven Oefenen West	0	0	11.738
Vakbekwaam blijven PPMO	163.000	229.000	204.405
Vakbekwaam blijven Algemeen	50.000	168.000	51.012
Vakbekwaam blijven Brand-oefeningen	421.000	521.000	149.341
Vakbekwaam blijven IBGS-oefeningen	40.000	110.000	16.834
Vakbekwaam blijven Natuurbrand-oefeningen	20.000	8.000	580
Vakbekwaam blijven HV-oefeningen	160.000	216.000	94.429
Vakbekwaam blijven Waterongevallen-oefeningen	20.000	2.000	9.493
Vakbekwaam blijven Oefeningen specialismen	110.000	190.000	125.953
Vakbekwaam blijven CBRN	0	75.000	0
Vakbekwaam blijven ROF	0	5.000	0
BO team Vakbekwaam West Salarissen ca	891.000	924.000	862.992
Voertuigen Oost	435.000	555.000	547.179
Ademlucht Oost	100.000	100.000	52.295
Verbindingsmiddelen Oost	18.000	18.000	22.352
Oefenmaterialen Oost	15.000	25.000	23.624
Dienstkleding Oost	80.000	85.000	76.479
Uitrukkleding Oost	78.000	78.000	78.978
Materialen Oost	195.000	195.000	232.003
Brandkranen Oost	180.000	46.000	27.567
CBRNe Oost	7.000	0	0
BO team M&L Oost Salarissen ca	1.024.100	1.061.100	1.032.415
Voertuigen West	876.000	1.024.000	683.304
Ademlucht West	100.000	100.000	58.609
Verbindingsmiddelen West	18.000	18.000	18.877
Oefenmaterialen West	15.000	25.000	19.019
Dienstkleding West	80.000	135.000	45.596
Uitrukkleding West	78.000	78.000	48.842
Materialen West	190.000	191.400	257.130
Brandkranen West	48.000	24.685	24
CBRNe West	7.000	25.000	11.493
BO team M&L West Salarissen ca	863.600	895.600	877.688
Services Diensten en middelen	436.000	259.780	164.493
Services Huisvesting	851.000	1.079.566	1.012.675
Services D&M kazerne Zutphen	0	0	0
Services Huisvesting kazernes Gem. Elburg	0	0	4.535
Services Huisvesting kazernes Gem. Ermelo	0	0	12.552

Services Vakbekwaamheidsplein Loenen	0	153.000	165.130
Services Huisvesting kazernes Gem. Hattem	0	0	358
Services Huisvesting kazernes Gem. Aalten	0	0	4.024
Services Huisv. kazernes Gem. Berkelland	0	0	2.348
Services Huisv. kazernes Gem. Bronckhorst	0	0	2.311
Services Huisv. kazernes Gem. Brummen	0	0	1.597
Services Huisvesting kazernes Gem. Lochem	0	0	3.122
Services Huisv. kazernes Gem. Montferland	0	0	0
Services Huisv. kazernes Gem. Nunspeet	0	0	2.627
Services Huisv. kazernes Gem. Oldebroek	0	0	3.113
Services Huisv. kazernes Gem. Oost Gelre	0	0	5.318
Services Huisv. Kaz. Gem Oude IJsselstreek	0	0	701
Services Huisvesting kazernes Gem. Voorst	0	0	1.776
Services Huisvesting kazernes Gem. Wezep	0	0	914
Services Huisv. kazernes Gem. Winterswijk	0	0	2.697
Services Huisvesting PPMO baan Ruurlo	0	48.000	48.590
Services Huisvesting Groenlo oefenterrein	0	13.000	13.760
Services Huisvesting ASK oefenterrein	0	0	468
Services Huisvesting kazernes Gem. Heerde	0	0	1.929
BO team M&L S & O Salarissen ca	773.000	763.000	750.477
RBS structureel	37.300	37.300	12.483
RBS incidenteel	54.000	54.000	54.527
RBS verbindingkosten Twente structureel	268.340	268.340	227.416
RBS verbindingkosten Twente incidenteel	10.825	10.825	3.872
RBS verbindingkosten centraal	26.000	26.000	16.128
RBS verbindingkosten decentraal structureel	414.426	414.426	417.853
BO team M&L S & O RBS Salarissen ca	242.500	251.500	214.573
Huisvestings- en demarcatieplan	0	223.000	214.637
Totaal lasten	18.170.691	19.301.822	17.105.616
Brandweerondersteuning Algemeen	0	80.000	229.196
BO salarissen leidinggev en services	0	0	44.050
Zorghotel Almen (COVID-19)	0	45.000	41.337
Zorghotel Apeldoorn (COVID-19)	0	37.000	36.889
Zorghotel Gaanderen (COVID-19)	0	8.700	8.631
Testlocaties COVID-19	0	60.000	82.204
Toezicht en handhaving COVID-19 maatregelen	0	200.000	196.931
Ademlucht Oost	0	0	384
Materialen West	0	1.400	1.377
BO team M&L West Salarissen ca	0	0	26.825
RBS structureel	968.849	968.849	1.097.673
RBS incidenteel	52.614	52.614	75.841
RBS verbindingkosten Twente structureel	268.340	268.340	227.416
RBS verbindingkosten Twente incidenteel	10.825	10.825	3.872
RBS verbindingkosten centraal	6.660	6.660	0
Totaal baten	1.307.288	1.739.388	2.072.626
Saldo voor bestemming	16.863.403	17.562.434	15.032.990
Mutaties reserves Brandweerondersteuning	0	673.000	2.007.587
Totaal lasten	0	673.000	2.007.587
Mutaties reserves Brandweerondersteuning	0	501.000	328.605
Totaal baten	0	501.000	328.605
Mutaties reserves	0	172.000	1.678.981
Saldo na bestemming	16.863.403	17.734.434	16.711.971
Saldo programma resultaat			1.022.463

Toelichting

Saldo op salarissen en inhuur. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf 6.1.	136.000
De implementatie van de toekomstvisie, voor zover dit het materieel spreidingsplan betreft, is in volle gang. We zien dat vooral terug in de verkoop van materieel. Er is meer materieel naar de veiling gebracht en het heeft ook meer opgebracht dan geraamd. Een voordeel van € 150.000 is op deze kostenplaats te zien; dit voordeel is volgens vastgesteld beleid gestort in de egalisereserve rente en afschrijving. Het plan voorziet in vervanging ineens van alle voertuigen uit het materieelspreidingsplan in de periode 2022-2026. Dit betekent dat investeringen die voor 2020 waren gepland worden doorgeschoven naar deze periode en dat we tot die tijd minder kapitaallasten zullen realiseren dan begroot. In 2020 is het voordeel daarvan € 1.024.000. Ook dit bedrag gaat naar de egalisereserve. T.b.v. de nulmeting voor huisvesting wordt binnen het programma Brandweerondersteuning € 400.000 aan onderschrijvingen via een reserve overgeheveld naar 2021 voor dit onderzoek (conform AB-besluit december 2020). Aan de voorziening arbeidsgerelateerde verplichtingen is € 220.000 toegevoegd. Ook zien we dat door Corona allerlei bijeenkomsten en vooral opleidingen niet door zijn gegaan, waardoor een voordeel te zien is van € 80.000. Verder zien we € 28.000 aan kleinere voor- en nadelen.	644.000
Zorg personeel: door de lockdown zijn bijeenkomsten en recepties tot een minimum beperkt.	22.000
Materieel & Logistiek: Als er minder wordt geïnfund, dan zien we vaak ook een onderbesteding op de onderhoudsbudgetten. Het regulier, preventief onderhoud heeft grotendeels gewoon plaats kunnen vinden, maar door een minder gebruik van het materieel ging er gewoonweg minder kapot met een financieel voordeel van € 68.000 als gevolg. De brandstofkosten zijn € 177.000 lager dan begroot, waarbij niet alleen een lager gebruik een rol speelt maar ook de lage brandstofprijzen. Dienstkleding wordt zo beperkt mogelijk uitgegeven in verband met het nieuwe uniform dat in 2025 wordt geïntroduceerd. Voor dit nieuwe uniform wordt in 2020 en 2021 € 50.000 gespaard. Het voordeel van € 72.000 hebben we in latere jaren wel nodig als dit nieuwe uniform in gebruik wordt genomen. Als gevolg van de uitrol van de nieuwe ademluchtapparatuur zien we een voordeel bij het onderhoud van de oude apparatuur van € 90.000. Het onderhoud aan brandkranen liet een voordeel van € 40.000 zien. Overige kleinere voor- en nadelen van per saldo € 73.000 maken het totaal voordelige bedrag compleet.	520.000
Vakbekwaam worden: de VNOG kent voor ieder jaar een opleidingskalender waarin voor 2020 ruimte, voor een bedrag van € 138.000, ingebouwd was om extra opleidingsaanvragen te kunnen honoreren. Het opleidingsprogramma is door de verschillende lockdowns iets beperkter uitgevoerd dan was gepland. De extra ruimte van € 138.000 was sowieso niet nodig, ook zijn verschillende opleidingen voor de ROF-piketten niet doorgaan (voordeel € 94.000). Het innovatiebudget is voor € 65.000 niet benut, wat voor € 50.000 wordt veroorzaakt door vertraging in de uitrol van RedSuit, wat nu moet worden doorgeschoven naar 2021. Verder zien we op alle opleidingsonderdelen onderschrijvingen tot een bedrag van € 95.000.	392.000
Vakbekwaam blijven: als gevolg van de lockdown heeft het oefenprogramma in 2020 (en ook in 2021) een tijd stilgelegen. Het realistisch oefenen op oefenterreinen heeft nauwelijks doorgang gevonden, waardoor een voordeel ontstaat van € 372.000. Er zijn veel minder autowrakken gebruikt voor HV-oefeningen (voordeel € 121.500) en ook voor verschillende specialismen (o.a. IBGS en chauffeurstrainingen) zijn de budgetten voor in totaal € 274.000 niet benut. Overige kleinere voordelen, bijvoorbeeld bij de PPMO, zorgen nog voor de aanvullende € 93.000 onderbesteding.	860.000
RBS: de baten (tgv VNOG) zijn stabiel t.o.v. eerdere jaren. Het voordeel wordt veroorzaakt doordat de bijdrage van de VNOG in het project OMS (projectleiding) niet ten laste van deze begrotingspost is gebracht, maar onderdeel uitmaakt van de personeelsbegroting.	176.000
Services diensten en middelen: door de grote mate van thuiswerken zijn er voordelen bij kantoorbenodigdheden en facilitaire kosten (€ 38.000). Door het niet doorgaan van bijeenkomsten als gevolg van jubilea is een voordeel te zien van € 24.000. De voorbereiding op nieuwe demarcatie-afspraken zorgen nog steeds voor een behoedzaam uitgavenpatroon ten aanzien van duurzame goederen, waardoor een voordeel is ontstaan van € 33.000.	95.000
COVID-19 spoeduitgaven: op dit grootboeknummer zijn alle kosten verantwoord die (vooral tijdens de eerste golf) zijn gemaakt om de werklocaties van de VNOG Corona-proof te maken. Daarbij gaat het vooral om hygiëne en beschermingsmiddelen, kosten extra schoonmaakkrondes, kosten meubilair (schermen), huur opslag overtollig meubilair en inhuur van capaciteit.	-301.000
COVID-19 zorghotels: nog niet alle kosten die voor de inrichting van zorghotels zijn gemaakt, zijn al gecompenseerd. Een bedrag van € 26.500 resteert nog, waarvan het grootste deel betrekking heeft op de zorglocatie Dak- en Thuislozen, waarvan de kosten vanaf mei nog op de exploitatie van de VNOG drukt.	-26.500
Diverse afrondingsverschillen	11.944
Saldo voor bestemming	2.529.444
Het voordeel ten opzichte van de begroting van de kapitaallasten en de verkoop van materieel en materiaal wordt volgens staand beleid toegevoegd aan egalisereserve afschrijvingen. Verder betreft het hier begrote overhevelingen van 2019 naar 2020 en van 2020 naar 2021.	-1.506.981
Totaal positief	1.022.463

Programma 4. Crisisbeheersing

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Crisisbeheersing Leiding Algemeen	134.800	142.700	124.392
CB salariskosten leidinggevend	125.200	130.200	70.086
Zorg voor personeel	2.000	2.000	4.673
Crisisbeheersing Salarissen ca	918.900	996.900	857.035
CB Corona (COVID-19) spoeduitgaven	0	0	116.371
Crisisbeheersing Juridische kosten COVID-19	0	0	525
Moto / Multi vakbekwaamheid	105.000	72.000	65.954
Overige processen Crisisbeheersing	8.000	38.000	260-
Totaal lasten	1.293.900	1.381.800	1.238.776
Totaal baten	0	0	0
Saldo voor bestemming	1.293.900	1.381.800	1.238.776
Mutaties reserves Crisisbeheersing	0	68.000	83.326
Totaal lasten	0	68.000	83.326
Mutaties reserves Crisisbeheersing	0	0	0
Totaal baten	0	0	0
Mutaties reserves	0	68.000	83.326
Saldo na bestemming	1.293.900	1.449.800	1.322.103
Saldo programma resultaat			127.697

Toelichting

Onderschrijding op het budget salarissen en inhuur, excl. COVID-19. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf 6.1.	197.000
De onderschrijding van de kapitaallasten ten opzichte van de begroting groot € 15.326 in het programma wordt volgens staand beleid vanuit het programma toegevoegd aan de egalisatiereserve afschrijvingen.	+15.326 -15.326
COVID spoeduitgaven: dit betreft de kosten van extern ingehuurde extra capaciteit in kader COVID-19.	-116.000
Voordeel op post Overige processen Crisisbeheersing	38.000
Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000.	8.697
Totaal positief	127.697

Programma 5. GHOR

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
GHOR Algemeen	109.500	116.900	98.068
GHOR salarissen leidinggevenden	143.100	148.100	68.734
Zorg voor personeel	2.000	2.000	480
GHOR voorzieningen	481.000	593.000	613.603
Opleiding ROF	20.000	14.370	12.062
GHOR training en oefening	30.000	30.000	3.459
GHOR Materieel GHOR	6.000	6.000	440
GHOR Salarissen ca	757.400	785.400	661.832
GHOR Corona (COVID-19) spoeduitgaven	0	0	29.331
Totaal lasten	1.549.000	1.695.770	1.488.010
GHOR Algemeen	61.500	0	0
GHOR voorzieningen	0	48.000	42.734
Totaal baten	61.500	48.000	42.734
Saldo voor bestemming	1.487.500	1.647.770	1.445.276
Mutaties reserves GHOR	0	33.630	33.630
Totaal lasten	0	33.630	33.630
Mutaties reserves GHOR	0	0	0
Totaal baten	0	0	0
Mutaties reserves	0	33.630	33.630
Saldo na bestemming	1.487.500	1.681.400	1.478.906
Saldo programma resultaat			202.494

Toelichting

Onderschrijding op het budget salarissen en inhuur. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf 6.1.	181.000
COVID-19 spoeduitgaven: deze overschrijding betreft de kosten van extern ingehuurde extra capaciteit in kader COVID-19 en exploitatie uitgaven COVID-19 die niet waren begroot.	-29.000
GHOR-training en oefening en Opleiding ROF: als gevolg van de COVID-19 zijn veel opleidingen uitgesteld waardoor budget is onderschreden.	29.000
Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan € 25.000	21.494
Totaal positief	202.494

Programma 6. MON

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
MON Algemeen	610.650	102.650	88.360
Zorg voor personeel	1.350	1.350	2.042
MON salarissen leidinggevenden	101.000	105.000	122.308
MON centralisten tlv VR IJsselland	375.160	0	0
Gemeenschappelijke kolomkosten	6.000	21.000	3.524
MON Salarissen ca	1.529.800	1.453.166	1.668.938
MON Corona (COVID-19) spoeduitgaven	0	0	27
Gemeenschappelijke kolomkosten oefenen	50.000	50.000	91
Totaal lasten	2.673.960	1.733.166	1.885.289
MON Algemeen	152.596	23.335	35.643
Zorg voor personeel	0	0	0
MON salarissen leidinggevenden	39.000	0	5.574
MON centralisten tlv VR IJsselland	375.160	0	0
MON Salarissen ca	716.000	616.031	710.597
Totaal baten	1.282.756	639.366	751.815
Saldo voor bestemming	1.391.204	1.093.800	1.133.475
Mutaties reserves MON	0	0	0
Totaal lasten	0	0	0
Mutaties reserves MON	0	0	0
Totaal baten	0	0	0
Mutaties reserves	0	0	0
Saldo na bestemming	1.391.204	1.093.800	1.133.475
Saldo programma resultaat			39.675-

Toelichting

Overschrijding op het budget salarissen en inhuur. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf 6.1. De overschrijding hier is voornamelijk het gevolg van de opgenomen kosten van een mobiliteitsregeling voor een medewerker.	-188.000
Bijdrage Veiligheidsregio IJsselland. De bijdrage is groter dan begroot vanwege het aandeel van IJsselland in de kosten van de mobiliteitsregeling.	95.000
Opleidingen en oefenen. Door COVID-19 zijn opleidingen en oefeningen uitgesteld waardoor budget niet geheel is aangewend.	36.000
Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan € 25.000.	17.325
Totaal negatief	-39.675

Programma 7. Bedrijfsvoering

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Bedrijfsvoering Algemeen	1.039.300	1.083.800	1.863.595
BV salarissen (beleidsadvies en oiv-funct)	536.000	503.000	702.848
Zorg voor personeel	43.000	33.000	6.698
AXXIE	2.000	2.000	0
Huur dienstwoning Zutphen	7.000	7.000	1.839
Bijkomende kosten uitvoering materieel spreiding plan	0	106.000	10.508
Corona (COVID-19) spoeduitgaven	0	0	252.865
Corona (COVID-19) PCR-test	0	0	1.769
B&S&C algemene communicatie	52.000	52.000	19.090
BS&C Wervingsbudget vrijwilligers	0	15.000	3.573
IFV Instituut Fysieke Veiligheid	458.000	508.000	514.196
Kosten bestuur	10.000	10.000	58.364
BV team B&S&C Salarissen ca	547.500	567.500	309.484
BV team B&S&C Salarissen overhead	786.300	742.100	703.812
B&S&C algemeen niet geoormerkt budget	0	0	426
BV team Middelen Salarissen overhead	1.940.000	1.923.200	2.000.855
Financiën	18.000	18.000	3.369
Financiën bankkosten	5.000	12.000	10.508
Verzekeringen materieel	423.000	424.500	333.581
Verzekeringen personeel	214.000	357.000	348.329
Inkoop	20.000	30.000	29.109
BV team Informatie Salarissen ca	339.600	351.600	432.418
BV team Informatie Salarissen overhead	1.319.000	1.500.000	943.590
Beheer Documentaire Informatievoorziening	35.000	35.000	14.203
Ontwikkeling Doc. Informatievoorziening	25.000	25.000	17.170
Gijzelsoftware spoeduitgaven	0	233.620	289.673
Informatiebeleid	5.000	55.000	37.267
Connectivity	212.000	437.000	441.911
Beheerkosten Systeem, netwerkbeheer en operationele systemen	70.000	110.000	134.367
Design & Build Systeem- en netwerkbeheer	5.000	5.000	5.000
Licenties Systeem- en netwerkbeheer	742.000	1.025.000	1.028.906
Beveiliging Systeem- en netwerkbeheer	48.000	48.000	33.455
Printer en kopieerkosten	60.000	60.000	61.383
Ontwikkeling Operationele systemen	110.000	110.000	96.969
HRM advies: Algemeen	24.000	24.000	45.215
HRM advies: Werving & Selectie	15.000	15.000	33.535
HRM advies: Assessment vrijwilligers	25.000	25.000	46.736
HRM advies: Assessment vast personeel	25.000	25.000	6.080
HRM advies: Tweede loopbaanbeleid	0	80.000	6.779
HRM beheer: salarisadministratie	35.000	25.000	25.651
HRM beheer: binding personeel	14.000	14.000	6.932
HRM beheer: kerstpakketten	82.000	82.000	81.155
Organisatieontwikkeling: kennisontwikkeling	5.000	5.000	0
Organisatieontwikkeling: cultuur en leiderschap	14.000	14.000	0
ARBO: bedrijfskundige zorg	60.000	75.000	50.568
ARBO: voorzieningen	36.000	36.000	24.682
ARBO: RI&E	50.000	43.500	0
Mobiliteit: personeelsontwikkeling	482.000	111.600	176.238
Mobiliteit: coaching	0	0	2.227
BV team HRM Salarissen overhead	1.019.200	1.203.700	1.065.920
HRM: Vereniging Nederlandse Gemeenten	10.000	20.000	7.997
Leiderschapsprogramma (impl.plan)	0	105.000	151.925
Programma professionele vaardigheden (impl.plan)	0	80.000	0
Ontwikkel en loopbaanadvies (impl.plan)	0	80.000	13.749
Duurzaam inzetbaarheid (impl.plan)	0	55.000	7.543
Mobiliteit (impl.plan)	0	51.500	0
Totaal lasten	10.967.900	12.559.620	12.464.064

Bedrijfsvoering Algemeen	0	0	36.845
Huur dienstwoning Zutphen	5.100	5.100	0
BV team B&S&C Salarissen ca	0	0	5.901
Mobiliteit: personeelsontwikkeling	0	0	705
BV team HRM Salarissen overh	0	0	136
Totaal baten	5.100	5.100	43.587

Saldo voor bestemming	10.962.800	12.554.520	12.420.477
------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Mutaties reserves Bedrijfsvoering	0	64.000	145.876
Totaal lasten	0	64.000	145.876

Mutaties reserves Bedrijfsvoering	0	657.500	327.300
Totaal baten	0	657.500	327.300

Mutaties reserves	0	593.500-	181.424-
--------------------------	----------	-----------------	-----------------

Saldo na bestemming	10.962.800	11.961.020	12.239.053
----------------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Saldo programma resultaat			278.033-
----------------------------------	--	--	-----------------

Toelichting

Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totaliteit verantwoord en toegelicht in paragraaf 6.1.	98.000
Spoeduitgaven i.v.m. Corona. Voor totale toelichting zie paragraaf 4.4 COVID-19. Voor de communicatie m.b.t. Corona is extra capaciteit ingehuurd. Zo ook voor audiovisuele middelen.	-255.000
Spoeduitgaven i.v.m. gijzelsoftware. Dit heeft meer gekost dan was voorzien. Voor toelichting zie paragraaf Bedrijfsvoering.	-56.000
Kosten bestuur. Naast de reguliere vergaderingen zijn er extra AB vergaderingen geweest i.v.m. Corona. Verder zijn er webinars gehouden om medewerkers VNOG te informeren over de organisatieverandering. Hiervoor is een extern bureau ingezet.	-50.000
Verzekering: Door het gering aantal lopende dossiers zijn de kosten aanzienlijk lager.	100.000
Beheerkosten systemen.	-24.000
HRM Algemeen - Advies. In 2020 heeft de VNOG enkele dossiers waarvoor het noodzakelijk was expertise hiervoor in te zetten. Verder is een start gemaakt aan het onderhoud van het functiegebouw van de VNOG. Tot slot heeft er een toetsing plaatsgevonden op de toepassing van het cafétariamodel van de VNOG. Ook voor deze activiteiten zijn externen ingezet.	-22.000
Budgetten Zorg voor personeel en Binding personeel: als gevolg van Corona is hier weinig uitvoering aan gegeven.	36.000
Tweede loopbaanbeleid: Er is pas halverwege het jaar een start gemaakt met het verzorgen van en uitvoeren van portfoliotrainingen.	73.200
Personeelsontwikkeling: Dit budget is in het 3 ^e kwartaal van 2020 verdeeld in een centraal en decentraal/afdelingsbudget. De kosten die reeds voor de verdeling geboekt stonden op dit budget zijn niet verdeeld. Het opleidingsbudget dient ook in zijn totaliteit te worden bekeken. Dit toont een onderschrijding.	-67.000
Arbo: Het budget binnen ARBO voor arbeidsmiddelen is een budget, dat voor de uitputting afhankelijk is van het aantal aanvragen voor steunzolen, computerbrillen, aangepaste bureaustoelen, maskerbrillen, veiligheidsbrillen, muizen, etc. Daarnaast zijn nog een aantal verdiepende RIE's nog niet uitgevoerd. Een deel van dit budget is overgeheveld naar 2021.	55.000
Diverse kleine over- en onderschrijdingen, elk voor zich kleiner dan 25.000.	-47.008
De expeditie/veranderkosten: Leiderschapsprogramma, Professionele vaardigheden, Ontwikkel- en loopbaanadvies, duurzaam inzetbaarheid en Mobiliteit. Minder dan begroot (blijft in reserve organisatieontwikkeling):	198.283
Kosten materieel dekkings- en spreidingsplan: minder dan begroot (blijft in reserve) De gemaakte kosten worden gedekt uit de reserve veranderkosten. Voor verdere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering.	95.492
De storting in de reserve betrof het overgeheveld budget voor de inhaalslag verplichte vaccinatie en storting in de equalisatiereserve kapitaallasten, € 64.000 resp. € 82.000. Begroot was € 64.000. Mutaties lasten reserves:	-82.000
De onttrekking van uit de reserve betrof de veranderkosten € 276.000 De Expeditie en € 40.000 digitale informatiekaarten en € 10.500 voor bijkomende kosten uitvoering materieel spreidingsplan. Begroot was € 657.500. Mutaties baten uit reserves:	-331.000
Totaal negatief	-278.033

Programma 8. Directie, Control en Staf

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Control Algemeen	1.000	1.000	0
Bovenformatief	0	0	134.069
Zorg voor personeel	250	10.250	269
Directie: leiding algemeen	260.200	271.600	271.669
Directie: vertrouwenspersoon	2.400	7.400	2.278
Directie: advieskosten algemeen	52.000	52.000	40.717
OR-adviezen	24.000	24.000	11.304
BOR Meldkamer Oost Nederland	0	0	6.606
Directie: Corona (COVID-19) spoeduitgaven	0	0	3.802
Ontwikkelbudget	320.000	280.000	0
Accountantscontrole & risicomanagement	82.000	82.000	94.640
Projectkosten Landelijke Meldkamer	0	25.000	12.132
Totaal lasten	741.850	753.250	577.485
Totaal baten	0	0	0
Saldo voor bestemming	741.850	753.250	577.485
Mutaties reserves Directie	0	0	0
Totaal lasten	0	0	0
Mutaties reserves Directie	0	0	0
Totaal baten	0	0	0
Mutaties reserves	0	0	0
Saldo na bestemming	741.850	753.250	577.485
Saldo programma resultaat			175.765

Toelichting

Van een bovenformatieve kracht (programmamanager) is inmiddels afscheid genomen.	-134.000
Budget ontwikkeling: dit budget voor m.n. innovaties is niet aangewend.	280.000
Risicomanagement: de taak risicomanagement is ambtelijk opgepakt en heeft nog niet geleid tot exploitatie-uitgaven; de vertrekkend accountant heeft meerwerk in rekening gebracht.	-13.000
Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000	42.765
Totaal positief	175.765

Programma 9. Algemene Dekkingsmiddelen

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Financiën Algemeen	332.056	263.074	46.956
Loon- en prijscompensatie	400.000	88.168	0
Bovenschaligheid	600.000	600.000	0
Stelposten	635.000-	0	0
Treasury	644.500	644.650	365.541
Totaal lasten	1.341.556	1.595.892	412.497
Financiën Algemeen	55.000	0	87.021
Bijdragen rijk en gemeenten	47.558.142	53.645.388	53.640.684
Reservering loonkosten	0	0	0
Stelposten	1.854.392	0	0
Gedeclareerde personeelslasten COVID-19	0	0	115.591
Treasury	644.500	644.650	533.334
Totaal baten	50.112.034	54.290.038	54.376.629
Saldo voor bestemming	48.770.478-	52.694.146-	53.964.132-
Mutaties reserves Alg. dekkingsmiddelen	0	0	0
Totaal lasten	0	0	0
Mutaties reserves Alg. dekkingsmiddelen	313.000	313.000	313.000
Totaal baten	313.000	313.000	313.000
Mutaties reserves	313.000-	313.000-	313.000-
Saldo na bestemming	49.083.478-	53.007.146-	54.277.132-
Saldo programma resultaat			1.269.986

Toelichting

Post onvoorzien; is gebruikt voor de kosten van de hack maar een hogere BDuR is hieraan toegevoegd evenals het saldo van het implementatieplan voor 2020.	215.000
Stelpost piketvergoeding 1 piketcirkel is niet ingevuld.	48.000
Vergoeding voor samenstellen jaarrekening MON.	15.000
Werkkostenregeling eindheffing; zie toelichting paragraaf Bedrijfsvoering 4.5.	-38.000
Vrij laten vallen voorziening FLO: de geringe lasten die nog verwacht worden, kunnen worden opgevangen binnen de exploitatie.	30.000
Bijzondere baten en lasten.	33.000
Loon- en prijscompensatie: als gevolg van de minder uitgaven als gevolg van COVID-19 is niet alle prijscompensatie nodig geweest voor de stijging van de lasten als gevolg van prijsontwikkelingen.	88.000
Bovenschaligheid: maakt onderdeel uit van de salarisbegroting en is verrekend in analyse in paragraaf 6.1.	600.000
Voor de inzet van ons personeel en vrijwilligers zijn kosten gedeclareerd bij de zorghotels en de GGD	116.000
Treasury: dit betreft het renteresultaat (lage rente).	168.000
Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000.	-5.014
Totaal positief	1.269.986

Programma 10. Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht

Product	Primaire begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Overgangsrecht Doetinchem	159.000	159.000	208.981
Overgangsrecht Apeldoorn	750.391	750.391	1.365.615
Doetinchem / Wehl Kazerne	526.400	526.400	584.400
Apeldoorn Kazerne (centr./vosselmanstr.)	635.412	635.412	417.497
Beekbergen Kazerne	0	0	41.078
Hoenderloo Kazerne	0	0	32.196
Hoog Soeren Kazerne	0	0	25.894
Klarenbeek Kazerne	0	0	26.369
Loenen Kazerne	0	0	15.879
De Maten Kazerne	0	0	41.487
Uddel Kazerne	0	0	40.545
Ugchelen Kazerne	0	0	23.943
Harderwijk, Hierden Kazerne	590.700	590.700	632.333
SABA Kazerne	375.500	375.500	423.500
Epe Kazerne	56.000	56.000	28.683
Vaassen Kazerne	0	0	41.967
Oene Kazerne	0	0	14.313
Services Huisv. kazernes Gemeente Zutphen	0	140.000	143.767
Totaal lasten	3.093.403	3.233.403	4.108.448
Overgangsrecht Doetinchem	159.000	159.000	208.981
Overgangsrecht Apeldoorn	750.391	750.391	1.365.615
Doetinchem / Wehl Kazerne	526.400	526.400	584.400
Apeldoorn Kazerne (Centrum/Vosselmanstraat)	635.412	635.412	664.888
Harderwijk, Hierden Kazerne	590.700	590.700	632.333
SABA Kazerne	375.500	375.500	423.500
Epe Kazerne	56.000	56.000	84.963
Services Kazernes Gemeente Zutphen	0	140.000	143.767
Totaal baten	3.093.403	3.233.403	4.108.448
Saldo voor bestemming	0	0	0
Saldo na bestemming	0	0	0
Saldo programma resultaat			0

Toelichting

Binnen dit programma worden een aantal specifieke producten verantwoord die de VNOG voor een beperkt aantal gemeenten uitvoert. Programma 10 sluit altijd op nihil aangezien alle kosten en opbrengsten met de desbetreffende gemeenten worden verrekend. Per product van het programma 10 is een verantwoording samengesteld ten behoeve van de desbetreffende gemeente. In deze verantwoording zijn de belangrijkste afwijkingen van de begroting nader toegelicht. Deze verantwoordingen zijn reeds met de (financieel) ambtenaren van de desbetreffende gemeenten besproken.	
<i>Kazernes.</i> De voorschotten die de VNOG bij de gemeenten in rekening brengt, zijn sinds 2014 ongewijzigd gebleven terwijl als gevolg van gestegen kostenontwikkelingen de werkelijke uitgaven voor de exploitatie van de kazernes jaarlijks toenemen. Aanpassing van de hoogte van de bevoorschotting is uitgesteld in afwachting van de besluiten over demarcatie waarmee helder wordt wie nu welke exploitatie uitgaven gaat betalen en dus ook gaat begroten. Aangezien de VNOG de exploitatie voor de gemeenten uitvoert, worden alle uitgaven doorberekend wat ook leidt tot extra inkomsten op dit programma dan begroot.	
<i>Overgangsrecht.</i> Sinds eind 2017 wordt invulling gegeven aan de uitwerking van het Akkoord Reparatie FLO-overgangsrecht. Periodiek worden richtlijnen verstrekt vanuit het LOGA met betrekking tot de uitwerking van onderdelen van dit akkoord. In 2020 zijn aanzienlijke kosten verantwoord in verband met de afspraken met betrekking tot de opbouw van een netto-spaartegoed tot 225% van het netto-inkomen op de leeftijd van 55 jaar. Doordat het te sparen bedrag hoger is (225% van het netto-inkomen in plaats van 210% bruto) en het moment waarop het spaarbedrag moet worden bereikt eerder ligt (55 jaar in plaats van 59 jaar) moet voor een grote groep medewerkers versneld gespaard worden. Op landelijk niveau is afgesproken dit versneld sparen in 2020 en 2021 te laten plaatsvinden. Dit betekent hogere lasten aan levensloop in de kalenderjaren 2020 en 2021 dan in de begroting opgenomen was. Over de werkzame tijd van de werknemer leidt dit niet tot meerkosten omdat een deel van de kosten in de tijd naar	

<p>voren wordt gehaald. Voor de gemeente Apeldoorn bedroegen de extra lasten wegens versneld sparen in 2020 circa € 780.000. Aangezien de VNOG deze regeling voor de gemeente Apeldoorn uitvoert, worden alle uitgaven doorberekend wat ook leidt tot extra inkomsten op dit programma dan begroot.</p>	
Totaal	0

7. Waarderingsgrondslagen

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (dit omvat de inkoop-prijs en de bijkomende kosten) onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen. Disagio wordt niet geactiveerd. De gehanteerde afschrijvingsmethoden staan beschreven in de Financiële Verordening. De VNOG schrijft af volgens de lineaire methode op al haar regu-liere activa en annuïtair op de gebouwen. Aan investeringen die gedurende het boekjaar worden aangeschaft wordt wel rente toegerekend, maar er wordt daarvoor geen afschrij-ving berekend. De eerste afschrijving vindt plaats in het boekjaar volgend op het jaar van aanschaf. De afschrijving wordt gebaseerd op de levensduur van de activa.

Verkort overzicht afschrijvingstermijnen

Waardering en afschrijving vaste activa:

1. Activa met een verkrijgingprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd.
2. Afschrijving van gebouwen vindt plaats op basis van de annuïtaire methode, op gron-den wordt niet afgeschreven. Op alle overige activa wordt lineair afgeschreven.
3. De rente voor de toerekening van de kapitaallasten wordt bepaald door het AB bij de vaststelling van de begroting. Voor enkele projecten (aankoop van kazernes Doetin-chem, Harderwijk en Apeldoorn SABA) is een projectrente vastgesteld die gekoppeld is aan het rentepercentage van de voor de financiering aangetrokken leningen.
4. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeente, worden afgeschreven volgens de afschrijvingstermijnen zoals vastgesteld in de vergadering van het DB van 29 november 2018. Het vaststellen van de lijst met afschrijvingstermijnen is, op grond van de huidige Financiële Verordening, een bevoegdheid van het DB.
Aanvullend op de vastgestelde lijst zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld:
 - a. Tweedehands aangekochte activa worden afgeschreven op basis van de geschatte resterende economische levensduur;
 - b. Investeringen die in voorgaande leden niet specifiek zijn benoemd worden afge-schreven op basis van de verwachte economische levensduur.

Vorderingen

Vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Overlopende activa

Overlopende activa zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Algemene reserve

Algemene reserves zijn reserves waaraan het Algemeen Bestuur geen specifieke be-stemming heeft gegeven.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan het Algemeen Bestuur een specifiek doel heeft gegeven. Binnen deze reserves is onderscheid mogelijk in wettelijke, egalisatie en overige bestemmingsreserves.

Stelsel van baten en lasten

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarin de diensten of goederen zijn geleverd. Eventuele verliezen en in redelijkheid te berekenen risico's, die hun oorsprong vinden in of voor het verslagjaar zijn verwerkt in de jaarrekening. De baten en lasten waartussen een causaal verband bestaat zijn in hetzelfde jaar verantwoord. De pro-grammarekening 2020 is opgesteld over de periode 1 januari 2020 – 31 december 2020.

Resultaat bestemming

Conform BBV worden de mutaties in de reserves zowel bij de begroting als in de rekening, separaat verantwoord. Hierdoor is het jaarrekeningresultaat zowel voor als na bestemming inzichtelijk.

Voorzieningen

Voorzieningen kunnen gevormd worden wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

De voorzieningen worden gevormd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

De langlopende schulden zijn opgenomen tegen nominale waarde. Van langlopende schulden is sprake wanneer de oorspronkelijke looptijd één jaar of langer is.

Kortlopende schulden en vlottende passiva

Kortlopende schulden zijn opgenomen tegen nominale waarde.

8. Toelichting op de balans

Activa

Materiële vaste activa

Aanschafwaarde per 1-1-2020	81.839.363
Af: Afschrijving per 1-1-2020	36.145.103
Stand per 1-1-2020	45.694.260
Bij: Investerings 2020	5.820.386
Af: Desinvestering 200	-
Bij: cum afschrijvingen des-investerings 2020	-
Af: Afschrijvingen 2020	-4.875.009
Af: Afwaarderingen 2020	-82.605
Totaal saldo activa per 31-12-2020	46.557.032

De stand per 1-1-2020 bestaat uit de boekwaarde van de gehele VNOG. De VNOG kent alleen investeringen met economisch nut. De activa van de VNOG bestaan uit vijf categorieën, namelijk gronden & terreinen, bedrijfsgebouwen, vervoermiddelen, apparatuur en overige activa. Hieronder de stand van de balans per categorie.

Verloopstaat investeringen 2020:

Categorie	Gronden & Terreinen	Bedrijfsgebouwen	Vervoermiddelen	Machines & apparaten & installaties	Overige materiele vaste activa	Totaal
Boekwaarde per 1-1-2020		14.507.083	19.677.051	6.979.375	4.530.751	45.694.260
Herrubicing	1.875.000	-1.875.000	1.328.836	202.455	-1.531.291	-
Bij: investering 2020		309.018	919.536	3.698.341	893.491	5.820.386
Af: desinvestering 2020		-	0	0	0	0
Bij: cum afschrijvingen des-investerings 2019			-			0
Af: Afschrijving 2020		510.400	2.430.947	1.248.954	684.708	4.875.009
Subtotaal	1.875.000	12.430.701	19.494.476	9.631.217	3.208.243	46.639.637
Af: Afwaarderingen 2020		-	-	82.605	-	82.605
Totaal saldo activa per 31-12-2020	1.875.000	12.430.701	19.494.476	9.548.612	3.208.243	46.557.032

In het jaar 2020 heeft de VNOG voor € 5,8 miljoen geïnvesteerd. Hieronder valt een bedrag van € 731.200 voor bluspakken. Deze investering is in zowel de Kadernota als de Begroting 2020-2023 voor het jaar 2020 vermeld (opdracht BO029); door een omissie is een expliciet kredietbesluit achterwege gebleven. Ditzelfde geldt voor applicatiesystemen GHOR voertuigen 2020 van € 30.000. Bijlage 2 bevat een overzicht van de afgesloten en over te hevelen kredieten.

Duurzame waardeverminderingen en bijdrage uit derden hebben zich in 2020 niet voorgedaan.

Toelichting op de afschrijvingen

De gehanteerde afschrijvingsmethoden staan beschreven in de Financiële Verordening, titel 2, artikel 10. Op gronden & terreinen wordt niet afgeschreven, op bedrijfsgebouwen wordt annuïtair afgeschreven. Alle overige activa schrijft de VNOG met ingang vanaf 2017 af volgens de lineaire methode. Aan investeringen die gedurende het boekjaar worden aangeschaft, wordt wel rente toegerekend, maar geen afschrijving berekend. De eerste afschrijving vindt plaats het boekjaar volgend op het jaar van aanschaf. Het DB heeft een nieuwe afschrijvingstermijn tabel vastgesteld die met ingang van 2019 wordt toegepast.

In de periode maart 2019 t/m september 2020 is de ademluchtapparatuur van de VNOG vervangen. Gevolg: dit betekent dat de boekwaarde ademlucht per 01-01-2019, in anderhalf jaar moet worden afgeschreven. Consequentie voor 2020 afwaarderingslast van € 82.605.

Restantkredieten 2020

In hoofdstuk 13 staan de kredieten die in 2020 niet (geheel) zijn uitgevoerd. De uitvoe-

ring vindt plaats in 2021 of later. Gevraagd wordt om deze kredieten over te hevelen naar 2021.

Vlottende activa

Vorderingen < 1 jaar

Onder vorderingen op korte termijn vallen vorderingen die binnen een jaar afgehandeld worden. In onderstaande tabel staan de vorderingen op korte termijn aangegeven.

Uitzettingen < 1 jaar	31-12-2020	31-12-2019	Mutatie
Vorderingen op openbare lichamen	164.310	157.184	7.126
Uitzettingen in 's Rijks Schatkist met een rente typische looptijd < 1 jaar	7.265.431	5.961.172	1.304.259
Rekening courant verhouding met het Rijk	0	0	0
Overige vorderingen	159.809	66.835	92.974
Totaal uitzettingen < 1 jaar	7.589.550	6.185.190	1.404.360

Vorderingen op openbare lichamen

Dit betreft vorderingen op diverse openbare lichamen die in 2021 worden afgewikkeld.

Schatkistbankieren

Met ingang van 1 januari 2014 heeft het Ministerie van Financiën het voor overheidslichamen verplichte schatkistbankieren ingevoerd. De VNOG is hierdoor verplicht om overtollige middelen in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Als overtollig wordt aangemerkt alle middelen die een drempelbedrag overschrijden. Voor de VNOG is het drempelbedrag voor 2020 bepaald op € 453.100. De VNOG legt in navolgende tabel verantwoording af over de wijze waarin in 2020 de regels over schatkistbankieren zijn nageleefd.

Kwartaal	1	2	3	4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden	206.993	189.365	219.989	141.678
Drempelbedrag	453.100	453.100	453.100	453.100
Ruimte onder drempelbedrag	246.107	263.735	233.111	311.422
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Uit voorgaande staat blijkt dat de VNOG in 2020 de regels voor het schatkistbankieren volledig heeft nageleefd.

Rekening – courantverhouding met het Rijk

Als rekening courant met het Rijk wordt de zero-balancerekening gebruikt. Via dit rekeningnummer verlopen de afomingen naar en de opnames uit 's Rijks schatkist van en naar de rekening courant VNOG. Het saldo van de zero balance-rekening is altijd € 0.

Overige vorderingen

Het totaal van overige vorderingen € 159.809,- betreft hoofdzakelijk declaraties van kosten en RBS vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen staan ter vrije beschikking:

Liquide middelen	31-12-2020	31-12-2019	Mutatie
Simple Card Apeldoorn	3.629	4.554	-925
Simple Card Veluwe	4.352	1.445	2.907
Simple Card Achterhoek	4.533	4.610	-77
Simple Card IJsselstreek	7.431	8.045	-614
Simple Card Log. Eenheden/locatiebeheerders	2.790	1.302	1.488
Bank BNG NOG zerobalancing rekening	0	0	0
Bank BNG NOG paraplu-rekening	0	0	0
Girorekening	13.426	13.551	-125
Postbank NOG	484	570	-86
Postbank NOG	2.780	2.866	-86
Totaal liquide middelen	39.425	36.943	2.482

Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-2020	31-12-2019	Mutatie
Nog te ontvangen bedragen van Het Rijk	0	0	0
Nog te ontvangen bedragen van Overige Nederlandse Overheidslichamen	1.653.652	519.113	1.134.539
Overige nog te ontvangen bedragen	119.652		119.652
Vooruitbetaalde bedragen	926.369	1.074.381	-148.013
Totaal overlopende activa	2.699.673	1.593.494	1.106.178

Overige nog te ontvangen bedragen

Onder de post 'Overige nog te ontvangen bedragen' staan de opbrengsten die de VNOG in 2020 als baten heeft opgenomen in de exploitatie, maar die nog niet zijn ontvangen.

Vooruitbetaalde bedragen

Het bedrag aan vooruitbetaalde kosten heeft betrekking op opleidingskosten die reeds in rekening zijn gebracht, maar waarvan de opleidingstrajecten pas in de komende jaren worden afgerond. Voor het overige zijn het facturen die betaald zijn in 2020 maar betrekking hebben op 2021.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmings- en egalisatiereserves en het gerealiseerd resultaat over het boekjaar.

Verloopstaat reserves

Omschrijving	Saldo 1-1-2020	Terugbetaling aan gemeenten	Vermeerdering als gevolg van bestemming resultaat 2019	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Verminderin- gen afschrijving	Toevoeging rente 2020	Saldo per 31-12-2020
Bestemming rekeningresultaat 2019	4.148.482		-4.148.482					0
Algemene Reserve	400.896		734.218					1.135.114
Bestemmingsreserves								
Bedrijfsvoeringreserve	881.736		2.118.264					3.000.000
Jeugdbrandweer Oost-Gelre	5.436							5.436
Tijdelijke reserve	650.000			838.630	650.000			838.630
Egalisatiereserve afschrijvingen	1.202.595		50.000	1.434.992	313.000	82.605		2.291.982
Bestemmingsreserve Frictiekn LMO	500.000							500.000
Tijdelijke reserve incidentele veranderkosten			540.000	500.000	316.792			723.208
Reserve frictiekosten risicobeheersing				485.000				485.000
Tijdelijke reserve flankerende kn dekkings- spreidingsplan			360.000		10.508			349.492
Reserve vervanging operationeel uniform				50.000				50.000
Egalisatiereserve inzetten(uitruk)			250.000		12.390			237.610
TOTAAL Reserves	7.789.145	0	-96.000	3.308.622	1.302.690	82.605	0	9.616.472

Algemene reserve

Deze reserve behoort tot het weerstandsvermogen. Van het resultaat 2019 is € 734.218 toegevoegd.

Bedrijfsvoeringsreserve

Deze reserve behoort tot het weerstandsvermogen. Van het resultaat 2019 is een bedrag van € 2.118.264 toegevoegd.

Jeugdbrandweer Oost-Gelre

Van de voormalige Stichting Jeugdbrandweer Oost-Gelre heeft de VNOG, na het opheffen van deze stichting, de reserve ontvangen. Deze reserve is voor de nieuwe jeugdgroep Oost-Gelre binnen de Jeugdbrandweer VNOG.

Tijdelijke reserve

Via deze reserve zijn via een besluit van het algemeen bestuur budgetten overgeheveld van 2020 naar 2021.

Egalisatiereserve afschrijvingen

In de nota "Afschrijven en investeren" is afgesproken dat de verkoop van voertuigen, het afboeken van restant-boekwaarden en het verschil tussen begroting en rekening van rente en afschrijving wordt verrekend met de egalisatiereserve.

In 2020 heeft het restant van de extra-afschrijving op ademluchtapparatuur plaatsgevonden.

Stand 1 januari	1.202.595
Resultaatbestemming 2019	50.000
Verkoop materieel/materiaal	227.946
Onttrekking conform begroting	-313.000
Extra afschrijving	-82.605
Resultaat kapitaallasten	1.207.046
	811.441
Stand 31 december	2.291.982

Bestemmingsreserve Friciekosten LMS

In 2018 heeft de VNOG € 500.000 ontvangen ten behoeve van de frictiekosten die ontstaan na vorming van de Landelijke Meldkamer.

Tijdelijke reserve incidentele veranderkosten

Betreft een tijdelijke (tot eind 2023) bestemmingsreserve voor 'veranderkosten organisatieontwikkeling' met een maximale hoogte van € 1.040.000. In december 2019 is vooruitlopend op het jaarrekeningresultaat hiervoor al € 500.000 beschikbaar gesteld. Bij de bestemming van het resultaat is dit nog verhoogd tot € 1.040.000.

In 2020 is voor onder andere "De Expeditie" € 316.792 uitgegeven, hetgeen ten laste van deze reserve is gebracht.

Reserve frictiekosten risicobeheersing

Betreft een tijdelijke reserve voor frictiekosten welke gepaard gaan met het implementeren van de toekomstvisie 2020. Betreft tijdelijke personele extra bezetting in verband met de invoering van de Omgevingswet in de jaren 2021-2024 (4 x € 120.000). Deze reserve is gevormd uit een onderschrijding van het budget voor de salariskosten bij de afdeling in 2020 (conform de Toekomstvisie).

Tijdelijke reserve flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan

Betreft een tijdelijke (tot eind 2027) bestemmingsreserve voor 'flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan' met een maximale hoogte van € 360.000.

Van het resultaat 2019 is € 360.000 toegevoegd. In 2020 is voor de (digitale) presentatie programma blusvoertuigen, die een grote opkomst kende, € 10.508 uitgegeven en ten laste van deze reserve gebracht.

Reserve vervanging operationeel uniform

Betreft een reserve ter vervanging van de huidige dienstkleiding. In 2020 is hieraan € 50.000 toegevoegd.

Egalisatiereserve inzetten (uitruk)

Betreft een egalisatiereserve voor 'inzetten (uitruk)', zonder einddatum en met een maximale hoogte van € 400.000. Van het resultaat 2019 is € 250.000 toegevoegd. In 2020 is het budget voor de uitruk overschreden met € 12.390, welk bedrag ten laste van deze reserve is gebracht.

Verloopstaat voorzieningen

Omschrijving	Saldo 1-1-2020	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Verminderen door vrijval	Saldo per 31-12-2020
<i>Voorzieningen voor risico's en verplichtingen</i>					
FLO Stedendriehoek	92.000		62.000	30.000	0
Arbeidskosten		402.000			402.000
Groot onderhoud kazerne Doetinchem	460.100	78.500			538.600
Groot onderhoud kazerne Harderwijk	391.925	101.500	4.859		488.566
Totaal voorziening	944.025	582.000	66.859	30.000	1.429.166

Toelichting voorzieningen

FLO-rechten Stedendriehoek

Het betreft de opgebouwde FLO-rechten van het personeel voormalige regio Stedendriehoek m.b.t de uitkeringsduur: voormalig personeel van 55 tot 65 jaar; daarnaast voor actief personeel dat recht heeft op een overgangsregeling m.b.t. de periode 55 tot 60 jaar. Na een onttrekking van € 62.000 is voorziening opgeheven door het restant te laten vrijvallen, omdat hier nauwelijks uitgaven meer op worden verwacht.

Arbeidskosten

Het betreft hier de geraamde arbeid gerelateerde kosten.

Groot onderhoud kazernes Doetinchem en Harderwijk

Het betreft hier voorzieningen die worden aangewend voor het groot onderhoud aan de overgenomen kazernes van Doetinchem en Harderwijk. Bedragen zijn gebaseerd op de meerjarenonderhoudsplannen van de betreffende gemeenten. De VNOG voert het onderhoud uit c.q. laat het onderhoud uitvoeren en de respectievelijke gemeenten zorgen voor de financiering daarvan door middel van het storten van bijdragen in de voorzieningen.

Vaste schulden > 1 jaar

Omschrijving	Rente	Hoofdsom	Stand 1-1-2020	Nieuwe lening	Aflossing	Stand 31-12-2020
Lening BNG - 10 jaar - 40107204	2,80%	3.685.000	737.000		368.500	368.500
Lening BNG - 15 jaar - 40109346	1,59%	2.000.000	1.385.374		128.874	1.256.499
Lening BNG - 40 jaar - 40109345	2,29%	4.000.000	3.675.480		69.456	3.606.024
Lening BNG - 10 jaar - 40109776	0,81%	2.500.000	1.375.000		250.000	1.125.000
Lening BNG - 15 jaar - 40110312	1,33%	2.500.000	1.833.333		166.667	1.666.667
Lening BNG - 10 jaar - 40110517	0,70%	2.500.000	1.750.000		250.000	1.500.000
Lening BNG - 10 jaar - 40110644	0,40%	5.000.000	3.500.000		500.000	3.000.000
Lening BNG - 10 jaar - 40110766	0,39%	5.000.000	3.500.000		500.000	3.000.000
Lening BNG - 10 jaar - 40111179	0,68%	3.000.000	2.400.000		300.000	2.100.000
Lening Gemeente Berkelland - 10 jaar	1,72%	10.000.000	5.213.043		1.007.354	4.205.689
Lening BNG - 10 jaar - 40111678	0,69%	6.000.000	5.400.000		600.000	4.800.000
Lening BNG - 10 jaar - 40111883	0,69%	4.000.000	3.600.000		400.000	3.200.000
Lening BNG - 10 jaar - 40112457	0,70%	4.000.000	3.600.000		400.000	3.200.000
Totaal leningen > 1 jaar		54.185.000	37.969.230	0	4.940.852	33.028.378

De rentelast bedroeg in 2020 € 365.867.

Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige fin. instellingen

Het betreft twaalf leningen afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten waarvan twee langjarig rentevaste leningen ter financiering van de kazerne die van de gemeente Harderwijk is overgenomen. In de loop van 2020 zijn er geen nieuwe leningen afgesloten.

Onderhandse leningen van openbare lichamen

Het betreft een 10 jarige rentevaste lening tegen 1,72% afgesloten bij de gemeente Berkelland. Deze lening is afgesloten ter financiering van het van de gemeente Doetinchem en Apeldoorn overgenomen onroerend goed.

Vlottende passivaNetto vlottende schulden < 1 jaar

Netto vlottende schulden < 1 jaar	31-12-2020	31-12-2019	Mutatie
Banksaldi	895.209	786.624	108.585
Overige schulden	1.274.988	782.639	492.349
Totaal vlottende schulden < 1 jaar	2.170.197	1.569.264	600.934

Kasgeldlening

De kasgeldleningen worden afgesloten om een tijdelijk tekort aan liquide middelen op te lossen, onder de voorwaarden zoals genoemd in de wet Fido.

Banksaldo

Het bedrag van € 895.209,- aan banksaldo bestaat uit een schuld aan de BNG Bank per 31-12-2020.

Overige schulden

Het betreft hier het crediteurensaldo.

Overlopende passiva

Overlopende passiva	31-12-2020	31-12-2019	Mutatie
Vooruitontvangen Eur. En Ned. Overheden	0	0	0
Overige vooruitontvangen bedragen	80.090	74.051	6.039
Overige overlopende passiva	5.631.995	5.164.173	467.822
Totaal overlopende passiva	5.712.085	5.238.223	473.862

Overige vooruitontvangen bedragen

Op de post overige vooruitontvangen bedragen staat voornamelijk de vooruitontvangen huur voor kazerne Harderwijk, € 53.535,-. Een deel van de kazerne wordt gehuurd door het Rode Kruis die de huur tot en met het jaar 2023 vooruit heeft betaald.

Overige overlopende passiva

De prestaties die in 2020 hebben plaatsgevonden, maar waarvan de facturen nog niet zijn ontvangen zijn onder deze post opgenomen. Verder staan hieronder ook opgenomen de te betalen nettoloonverplichtingen en sociale premies en loonheffing van december 2020, vergoeding vrijwilligers voor de maanden november en december 2020.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Een langjarig huurcontract is afgesloten voor het gebouw aan de Europaweg 79. Dit huurcontract eindigt op 1 december 2023. De huur voor 2020 bedroeg € 503.990. De servicekosten verbonden aan het gebruik van het pand bedroegen in 2020 € 194.801.

Verder zijn er meerjarige overeenkomsten en contracten aangegaan met leveranciers, die zijn vastgelegd in het contractenregister VNOG.

Daarnaast zijn er verplichtingen aangegaan voor investeringen met een toekomstige leverdatum. De bijbehorende kredieten die nog niet zijn gerealiseerd zijn in bijlage 2 van deze jaarrekening weergegeven.

Voorts huurt de VNOG uitruk posten van de gemeente Apeldoorn. Dit betreft verschillende locaties die ook niet in de balans zijn opgenomen. De verhoging van de huur wordt door de gemeente Apeldoorn, i.c. het Vastgoed Bedrijf Apeldoorn, jaarlijks bepaald op de toegestane indexering voor huurpanden. Verder hanteren zij het principe van de kosten-dekkende huur. Periodiek laten zij de panden daarvoor taxeren. Dit kan leiden tot een hogere of lagere huur. Het betreft een huurcontact voor onbepaalde tijd.

Ten opzichte van 2019 is in 2020 een hoger verlofurensaldo bij de medewerkers ontstaan. De oorzaak hiervan ligt in de pandemie. Er wordt in 2021 bekeken of hiervoor extra beleid ontwikkeld moet worden, waarbij zowel de arbeidsrechtelijke als de financiële component worden meegenomen. Een en ander zowel in het licht van het operationele aspect als de zorg voor en het belang van de medewerkers. Desalniettemin wordt van de leidinggevenden verwacht dat wordt gestuurd op het tijdig opnemen van verlof en het dalen van verlofsaldi. Het wettelijk verlof mag maximaal 1 jaar worden meegenomen naar het nieuwe jaar en de CAR-UWO verbiedt het uitbetalen van dit verlof.

Gebeurtenissen na balansdatum

Nederland is eind februari 2020 getroffen door het COVID-19 (Corona) virus, de impact van de ontwikkelingen op het openbare leven na balansdatum is onbekend. Zoals hiervoor toegelicht heeft het virus financiële gevolgen gehad voor de jaarrekening 2020, en ook op de jaren 2021 en verder, naast meerkosten zullen ook activiteiten worden uitgesteld of geen doorgang vinden. Hoe groot deze financiële impact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Met betrekking tot de balansposities aangaande de kortlopende vorderingen zijn deze met de kennis per 31 december 2020 beoordeeld op een toereikende waardering. Voor de inkomsten is de VNOG vooral afhankelijk van gemeenten en het Rijk. Onze organisatie

loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Het virus heeft geen gevolgen voor de balansposities van de VNOG.

9. Incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten jaarrekening 2020		Exploitatie		Reserves	
		lasten	baten	toevoeging	onttrekking
Programma 1	Risicobeheersing				
	veranderkosten	16.875			
	ingeleend personeel	49.378			
	uitgeleend personeel		78.725		
	subsidie IOV		95.053		
	reserve frictiekosten Risicobeheersing	485.000		485.000	
	tijdelijke reserve/overhevelen opleidingsbudget	50.000		50.000	
	afwikkeling organisatie aanpassing	126.637			
Programma 2	Incidentbestrijding				
	ingeleend personeel	18.579			
	uitgeleend personeel		68.145		
	uitreiking koninklijke onderscheidingen	73.493	73.493		
	egalisereserve kapitaallasten	3.203		3.203	
	egalisereserve inzetten (uitruk)		12.390		12.390
Programma 3	Brandweerondersteuning				
	uitgeleend personeel		44.050		
	verkoop materieel	227.946	227.946	227.946	
	egalisereserve kapitaallasten	1.106.641	82.605	1.106.641	82.605
	huisvesting	150.000	150.000		150.000
	tijdelijke reserve ivm overheveling 2020	623.000		623.000	
	reserve vervanging operationeel uniform	50.000		50.000	
	onderh brandputten en opl ibgs jrresl 2019	96.000	96.000		96.000
	afwikkeling organisatie aanpassing	220.000			
Programma 4	Crisisbeheersing				
	ingeleend personeel	3.547			
	egalisereserve kapitaallasten	15.326		15.326	
	tijdelijke reserve	68.000		68.000	
Programma 5	GHOR				
	ingeleend personeel	26.236			
	tijdelijke reserve	33.630		33.630	
Programma 6	Meldkamer Oost Nederland				
	egalisereserve kapitaallasten				
	ingeleend personeel	43.192			
	uitgeleend personeel		35.643		
	afwikkeling organisatie aanpassing	182.000			
Programma 7	Bestuur en bedrijfsvoering				
	ingeleend personeel	997.333			
	uitgeleend personeel		30.381		
	egalisereserve kapitaallasten	81.876		81.876	
	reserve veranderkosten	316.792	316.792		316.792
	tijdelijke reserve	64.000		64.000	
	flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan		10.508		10.508
	kosten gijzelsoftware	290.000			
Programma 9	Algemene dekkingsmiddelen				
	eindheffing wkr	38.088			
	vrijval voorziening S3H		30.000		
	egalisereserve kapitaallasten		313.000		313.000
	Totaal	5.456.772	1.664.731	2.808.622	981.295

Toelichting

Voor diverse programma's:

Ingeleend en uitgeleend personeel: uitgeleend personeel betreft de detacheringen van personeel aan het IFV en de provincie Gelderland. De inhuur in 2020 heeft betrekking op de uitvoering van reguliere taken waarvoor op dat moment intern geen expertise beschikbaar was.

Toevoeging of onttrekking aan de egalisereserve kapitaallasten: de opbrengst van de verkoop van materieel wordt in de egalisereserve gestort; boekwaardeverlies wordt aan de reserve onttrokken en het verschil tussen begrote en werkelijke kapitaallasten worden ten gunste of ten laste van de reserve gebracht.

De kosten voor Corona waren incidenteel. Voor de cijfers en toelichting wordt verwezen naar paragraaf 4.4.

Programma 1 Risicobeheersing

- Subsidie IOV: dit subsidie wordt afgebouwd; conform wetgeving vallen subsidies onder incidentele baten of lasten.

- Voor het organisch veranderen is incidenteel geld voor 2020 en 2021 met een maximale uitloop tot 2023.

- Friciekosten Risicobeheersing. Als onderdeel van het Implementatieplan in een reserve een bedrag gestort om fluctuaties in de salariskosten de komende jaren op te vangen (dekking is onderuitputting salarissen 2019).

Programma 2 Incidentbestrijding

- Uitreiking Koninklijke Onderscheidingen: De Kanselarij der Nederlandse Orden heeft de burgemeesters op 26 oktober 2018 laten weten dat het toekennen van Koninklijke Onderscheidingen (KO) aan brandweervrijwilligers gaat veranderen. De KO's voor brandweervrijwilligers met een dienstverband van 20 jaar of langer konden tot 1 januari 2020 worden aangevraagd en moesten uiterlijk 24 april 2020 uitgereikt zijn. Dit betekende, dat er eind 2019 en begin 2020 veel extra koninklijke onderscheidingen zijn uitgereikt.

De gemaakte kosten worden conform besluitvorming in het DB in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten op basis van de gemaakte kosten per gemeente.

- Egalisatiereserve uitrukken (inzet). Deze reserve is gevormd uit het jaarresultaat 2019, omdat de kosten voor inzetten per definitie fluctueren.

Programma 3 Brandweerondersteuning

- Verkoop materieel: conform de nota 'afschrijven en investeren' worden de opbrengsten van verkochte voertuigen in de egalisatiereserve afschrijvingen gestort.

- Binnen programma 3 is in totaal voor € 623.000 aan lasten incidenteel overgeheveld naar 2021:

* 0-meting huisvesting	400.000
* Leergang bevelvoerder	106.000
* Onderhoud materialen	40.000
* Demarcatiebudget	27.000
* Rijopleiding C	50.000.

- Voor de vervanging van de dienstuniformen in 2025 wordt gespaard. Hiervoor is de reserve gevormd.

Programma 4 Crisisbeheersing

Incidenteel wordt aan lasten overgeheveld naar 2021 voor opleiding.

Programma 5 GHOR

Incidenteel wordt aan lasten overgeheveld naar 2021 voor kleding en opleiding ROF.

Programma 7 Bedrijfsvoering

- Voor het organisch veranderen is incidenteel geld voor 2020 en 2021 met een maximale uitloop tot 2023.

Voor de toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

- Incidenteel wordt aan lasten overgeheveld naar 2021 voor de inhaalslag vaccinatie.

- Voor de oriëntatiedagen blusvoertuigen is in 2019 een reserve gevormd. Er waren al wat voorbereidingen getroffen in 2020. Maar door Corona zijn deze dagen vooralsnog alleen digitaal doorgegaan. Deze lasten zijn aan de reserve onttrokken.

- VNOG is in 2020 getroffen door gijzelsoftware. Voor de toelichting van deze incidentele last wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering.

Programma 9 Algemene dekkingsmiddelen

- Eindheffing WKR (Werkkostenregeling): vanwege het grote aantal vrijwilligers ten opzichte van de totale loonsom, is een eindheffing vanwege de Werkkostenregeling (WKR) vrijwel onvermijdelijk. Om vroegtijdig inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de WKR, berekent de VNOG met ingang van 2017 ieder kwartaal de cumulatieve effecten van de WKR per afdeling. Op die manier kan worden gezien of er een eindheffing vanwege de WKR dreigt, of bijsturing nodig is. Deze maatregel heeft sinds 2017 effect.

- De voorziening S3H is opgeheven, omdat er nauwelijks meer kosten op verwacht worden. De middelen in de voorziening zijn vrijgevallen.

10. Single Information Single Audit (SISA) 2020

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 28 januari 2021			
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T)
			Aard controle R Indicator: A2/01 € 7.496.539

11. Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland. Het voor Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000. Het betreft hierbij het algemeen bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2020		
bedragen x € 1	D.G.L. Kransen	
Functiegegevens	Algemeen directeur / Regionaal commandant	
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	156.751,37	0
Beloningen betaalbaar op termijn	21.478,63	0
<i>Subtotaal</i>	<i>178.230,00</i>	<i>0</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000*1*365:365= 201.000	0
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	178.230,00	0
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019		
bedragen x € 1	D.G.L. Kransen	J. Wesselink
Functiegegevens	Algemeen directeur / Regionaal commandant	Afd. hoofd Risico / Crisisbeheersing (wrnd. directeur)
Aanvang en einde functievervulling in 2019	21/01 - 31/12	01/01 - 20/01
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 143.296,08	€ 6.520,58
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.296,46	€ 1.044,11
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 162.592,54</i>	<i>€ 7.564,69</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	(194.000 x 1 x 345) : 365 = € 183.369,86	(194.000 x 1 x 20) : 365 = € 10.630,14
Bezoldiging	€ 162.592,54	€ 7.564,69

Toeziethoudende topfunctionarissen

Gemeente	AB-lid	Bezoldiging
1. Aalten	A.B. Stapelkamp 366 dagen	€ -
2. Apeldoorn	A.J.M. Heerts 366 dagen	€ -
3. Berkelland	J.H.A. van Oostrum 366 dagen	€ -
4. Bronckhorst	Mw. M. Besselink 366 dagen	€ -
5. Brummen	A.J. van Hedel 366 dagen	€ -
6. Doetinchem	M. Boumans 366 dagen	€ -
7. Elburg	J.N. Rozendaal 366 dagen	€ -
8. Epe	T.C. Horn 366 dagen	€ -
9. Ermelo	A.A.J. Baars 302 dagen	Mw. Th.A.J. Burmanje 32 dagen € -
10. Harderwijk	H.J. van Schaik 366 dagen	€ -
11. Hatterij	A.S.F. van Asseldonk 261 dagen	Mw. M. Sanderse 105 dagen € -
12. Heerde	Mw. J.A. Koops-Scheele 247 dagen	J.W. Wiggers 61 dagen € -
13. Lochem	S.W. van 't Erve 366 dagen	€ -
14. Montferland	P. de Baat 366 dagen	€ -
15. Nunspeet	B. van de Weerd 366 dagen	€ -
16. Oldebroek	Mw. T.H. Haseloop-Amsing 366 dagen	€ -
17. Oost Gelre	Mw. A.H. Bronsvort 366 dagen	€ -
18. Oude IJssel- streek	O.E.T. van Dijk 366 dagen	€ -
19. Putten	H.A. Lambooy 366 dagen	€ -
20. Voorst	J.T.H.M. Penninx 366 dagen	€ -
21. Winterswijk	B.J.J. Bengevoord 366 dagen	€ -
22. Zutphen	Mw. A. Vermeulen 366 dagen	€ -

12. Overzicht taakvelden en beleidsindicatoren

Taakvelden

Taakveld	Omschrijving taakveld	UITGAVEN		INKOMSTEN	
		Begroting 2020	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2020
0.1	Bestuur	567.500	309.484		5.901
0.4	Overhead	14.951.987	14.140.567	154.640	386.743
0.5	Treasury	644.650	365.541	644.650	533.334
0.8	Overige baten en lasten	88.168			
0.10	Mutaties reserves	1.373.630	2.808.622	1.471.500	668.296
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	44.000.026	40.707.628	59.355.171	61.353.951
TOTAAL		61.625.961	58.331.843	61.625.961	62.948.225

Beleidsindicatoren

In de voorschriften van het BBV is een basisset van 39 beleidsindicatoren opgenomen. De beleidsindicatoren zijn niet genormeerd door het rijk. De volgende indicatoren moet de VNOG opnemen:

Indicator	jaarrekening 2020	
Formatie: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,41	
Bezetting: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,40	bezetting 31-12-2021
Apparaatskosten: kosten per inwoner	€ 16,62	
Externe inhuur: kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	4,15%	€ 998.000
Overhead: % van totale lasten	24,77%	

Overzicht baten en lasten

Met daarin de overhead apart vermeld; niet als onderdeel van het programma:

2020	baten	lasten	saldo
01 Programma Risicobeheersing	283.703	4.199.181	3.915.478
02 Programma Incidentbestrijding	531.743	11.169.657	10.637.915
03 Programma Brandweerondersteuning	1.884.809	14.696.318	12.811.509
04 Programma Crisisbeheersing	-	1.168.690	1.168.690
05 Programma GHOR	42.734	1.419.276	1.376.542
06 Programma MON	746.241	1.762.981	1.016.740
07 Programma Bestuur en Bedrijfsvoering	5.901	2.011.995	2.006.094
08 Programma Directie, Control en Staf	-	480.567	480.567
09 Algemene Dekkingsmiddelen	54.289.608	365.541	-53.924.067
10 Programma Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht	4.108.448	4.108.448	-
Overhead	386.743	14.140.567	13.753.824
Saldo van baten en lasten	62.279.930	55.523.221	-6.756.709
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves			
01 Programma Risicobeheersing	-	535.000	535.000
02 Programma Incidentbestrijding	12.390	3.203	-9.187
03 Programma Brandweerondersteuning	328.605	2.007.587	1.678.981
04 Programma Crisisbeheersing	-	83.326	83.326
05 Programma GHOR	-	33.630	33.630
06 Programma MON	-	-	-
07 Programma Bestuur en Bedrijfsvoering	327.300	145.876	-181.424
08 Programma Directie, Control en Staf	-	-	-
09 Algemene Dekkingsmiddelen	313.000	-	-313.000
10 Programma Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht	-	-	-
Resultaat	63.261.226	58.331.843	-4.929.382

13. Overzicht af te sluiten en over te hevelen kredieten

Af te sluiten kredieten	Krediet	Uitgaven vóór 2020	Uitgaven 2020	Restant	toelichting
Laptops 2019(K)	44.200	0	51.316	-7.116	extra aanschaf i.v.m. hack najaar 2020
Desktops 2019(K)	18.000	0	19.964	-1.964	extra aanschaf i.v.m. hack najaar 2020
ICT werkstations GBM 2020(K)	33.309	0	51.861	-18.552	extra aanschaf i.v.m. hack najaar 2020
ICT smartphones GBM 2020(K)	35.000	0	49.070	-14.070	extra aanschaf i.v.m. hack najaar 2020
Financieel pakket 2019 subkrediet(K)	75.000	34.335	41.589	-923	levering afgerond in 2020
Applicatiesystemen GHOR voertuigen 2020(K)	30.000	0	23.513	6.487	levering afgerond in 2020
5 OVD voertuigen GHOR 2019(K)	270.000	1.759	226.610	41.631	levering auto's (nagenoeg) in 2020
Iedereen in Beeld restant infra 2017(K)	70.000	0	68.956	1.044	afrondding/oplevering in 2020
Hardware als gevolg van gijzelsoftware 2020(K)	48.000	0	47.614	387	aanschaf/levering i.v.m. hack najaar 2020
Vervanging backup-omgeving 2020(K)	32.000	0	31.867	133	aanschaf/levering i.v.m. hack najaar 2020
Opslagkasten gevaarlijke stoffen 2018(K)	30.000	10.085	8.844	11.071	leveringen afgerond in 2020
Bluslaarzen 2020(K)	43.312	0	31.232	12.080	besteding ten laste van krediet 2020 afgerond
Chemiepakken 2020(K)	15.000	0	18.632	-3.632	leveringen afgerond t/m 2020
Dienstauto 06-9801 2019(K)	22.000	0	19.681	2.319	levering afgerond in 2020
Dienstauto 06-8801 2019(K)	22.000	0	19.681	2.319	levering afgerond in 2020
Dienstauto 06-9702 2019(K)	22.000	0	19.680	2.320	levering afgerond in 2020
Dienstauto 06-9704 2019(K)	22.000	0	19.681	2.319	levering afgerond in 2020
Jeugdbrandweer: represent pakket 2019 polo-sweater(K)	6.100	3.149	0	2.951	leveringen afgerond t/m 2020
Redgereedschap 2019(K)	640.000	590.607	0	49.393	leveringen afgerond ten laste van dit krediet
Meetapparatuur explosiemeters 2019(K)	12.000	5.365	0	6.635	leveringen afgerond ten laste van dit krediet
Redgereedschap 2017(K)	337.562	195.966	0	141.596	leveringen afgerond ten laste van dit krediet
IBARC 2017(K)	1.677.625	1.540.088	105.694	31.843	leveringen afgerond ten laste van dit krediet
Ademluchtapparatuur 2019(K)	4.167.500	26.499	3.345.890	795.111	meeste uitgaven zijn gedaan; er wordt nog een gering bedrag aan krediet overgeveeld naar 2021
Verbouwing ROT ruimte 2016(K)	150.000			150.000	afsluiting oude niet bestede kredieten
Vervanging bluspakken 2020(K)	651.200	0	654.981	-3.781	meeste uitgaven zijn gedaan; er wordt nog een gering bedrag aan krediet overgeveeld naar 2021
Inrichting vakbekwaamheidspleinen	275.000		275.824	-824	In de vergadering van het algemeen bestuur van maart 2021 is hiervoor alsnog een krediet aangevraagd. Kosten zijn al gemaakt in 2020.
Totaal	8.748.808	2.407.852	5.132.179	1.208.776	

De negatieve bedragen in de kolom restant passen binnen het beleid en de toekomstige afschrijvingen zijn gedekt binnen de meerjarenbegroting. De afwijkingen binnen ICT zijn het gevolg van de hack.

Over te hevelen kredieten	Krediet	Uitgaven voor 2020	Uitgaven 2020	Restant	toelichting overheveling
Veiligheidsportaal ICT INFRA Sub 2017(K)	132.995	42.368	25.164	65.463	uitfasering loopt door in 2021
Procesbeheerssysteem Rb 2019(K)	135.000	0	33.568	101.432	vervanger First Watch, is aanbesteed
IAM Kemregistratie personeel P0057 2019 sub(K)	25.400			25.400	onderzoek in 2020, vervolg in 2021
Mobiele Data Terminals (MDT) 2020(K)	462.000	0	0	462.000	vervanging in relatie met blusvoertuigen
Managementinformatie systeem 2020(K)	154.686			154.686	besteding i.s.m. uitvoering Toekomstvisie
Voertuig voor verzorgingsgroep 2011 (k)(K)	40.000			40.000	vervanging onderdeel Toekomstvisie
Communicator redundantie 2020(K)	37.843			37.843	besteding i.s.m. MON ontwikkelingen
Heftruck 2018(K)	30.000			30.000	Investering in 2021
Compressoren t.b.v. waterwagens 2018(K)	70.000	26.616	1.901	41.484	vervanging compressoren posten loopt
Hoogwerker Apeldoorn 2018(K)	1.299.000	530.163	585.574	183.263	oplevering verwacht in 2e kw. 2021
OMS Broker 2018(K)	75.000			75.000	Investering is in gang gezet
Luchtdrogers en compressoren 2019(K)	70.000	5.729	3.691	60.580	Vervanging compressoren posten loopt
WTS 1500 2019(K)	798.600	0	5.115	793.485	Levering zal plaatsvinden in 2021
4 personeel/materieel bussen 2020(K)	195.316			195.316	Investering is onderdeel van het mobiliteitsplan, dat nog in ontwikkeling is.
Kraan/shovel O&O Winterswijk 2020(K)	20.625			20.625	Investering in 2021
Duikpakken 2020(K)	19.284			19.284	Besteding krediet onderhanden
Was/droogmachine 2020(K)	19.078			19.078	Besteding krediet verwacht in 2021
Briefing container 2020(K)	25.000	0	0	25.000	Oplevering verwacht in 1e kwartaal 2021
Motor boot Harderwijk 2020(K)	18.000			18.000	Besteding krediet verwacht in 2021
WTG Oldebroek(K)	230.000			230.000	Besteding krediet verwacht in 2021
Vervanging pelletkachel Harderwijk 2020(K)	80.000		33.193	46.807	Besteding krediet verwacht in 2021
OGS/AGS uitrusting 2017(K)	83.986	8.148	0	75.838	Uitvoering in 2021 nadat besluitvorming eind 2020 heeft plaatsgevonden.
Inventaris AGS First Defender 2020(K)	51.562			51.562	idem
Ademluchtapparatuur 2019(K)	532.500			532.500	Meeste uitgaven zijn gedaan; er wordt nog een gering bedrag aan krediet overgeveeld naar 2021
Pagers 2020(K)	289.035			289.035	Voor 2022 wordt een verhoging van het krediet aangevraagd ter vervanging van de pagers in dat jaar.
Beeldschermen RBT ruimte 2016(K)	20.000			20.000	Krediet wordt in 2021 besteed.
Audiovisuele middelen MAC restant 2016(K)	69.000			69.000	Krediet wordt in 2021 besteed.
Vervanging bluspakken 2020(K)	80.000			80.000	afsluiten in '20, overheveling ged.naar '21
Totaal	5.063.910	613.023	688.207	3.762.680	

Bijlagen – niet behorende tot de gecontroleerde jaarrekening

Bijlage 1. Kerngegevens

Gemeentelijke bijdragen volgens de begroting 2020:

Gemeente	Bijdragen voor individuele afspraken	Individuele afspraken*	Totaal bijdragen 2020
Aalten	1.507.338		1.507.338
Apeldoorn	9.798.751	1.761.303	11.560.054
Berkelland	2.560.852		2.560.852
Bronckhorst	2.256.654		2.256.654
Brummen	1.115.143		1.115.143
Doetinchem	3.095.879	685.400	3.781.279
Elburg	1.216.925		1.216.925
Epe	1.779.155	56.000	1.835.155
Ermelo	1.571.693		1.571.693
Harderwijk	2.336.909	502.000	2.838.909
Hatterij	582.895		582.895
Heerde	953.366		953.366
Lochem	2.039.089		2.039.089
Montferland	1.925.277		1.925.277
Nunspeet	1.548.348		1.548.348
Oldebroek	1.240.394		1.240.394
Oost Gelre	1.661.367		1.661.367
Oude IJsselstreek	2.049.680		2.049.680
Putten	1.247.736		1.247.736
Voorst	1.337.700		1.337.700
Winterswijk	1.614.279		1.614.279
Zutphen	2.704.715		2.704.715
Totaal:	46.144.143	3.004.703	49.148.846

*Individuele afspraken betreffen: afrekening lasten (overgedragen) kazernes (programma 10), verrekening kazernes (programma 10) en overgangsrecht (programma 10).

Bijlage 2. Stand Toekomstvisie-Opdrachten

In totaal zijn er 41 Opdrachten. Resumé stand per 31 december 2020:

13	Opdrachten afgerond	KLAAR	Opdracht is helemaal klaar
5	Opdrachten niet van toepassing voor 2020 (gepland voor later jaar)		Opdracht was niet ingepland voor 2020, maar voor later jaar
1	Opdracht betreft constatering		Opdracht is dus feitelijk geen Opdracht
9	Opdrachten gestart en op schema		Opdracht is gestart in 2020, afronding is conform planning na 2020 en loopt op schema
11	Opdrachten gestart, maar vertraging (o.a. vanwege corona)		Opdracht is gestart in 2020, afronding is conform planning na 2020, maar heeft vertraging
2	Opdrachten achterstand		Opdracht was gepland voor 2020, maar dat is niet gelukt
41	Totaal		

Opdracht	Afd.	Inhoud	Stand	Voortgang
1 t/m 20	n.v.t.	Punten 1 t/m 20 betreft de Toekomstvisie. Via de Opdrachten (21 en verder) wordt hieraan gewerkt.	De Opdrachten moeten uiterlijk 2026 afgerond zijn.	
21	GHOR	Wordt op sterkte gebracht conform gerepareerde begroting 2019.	Door coronacrisis is dit uitgesteld. De werving van een beleidsmedewerker advisering loopt en zal begin januari 2021 zijn afgerond.	
22, 23	GHOR	Risicoanalyse & planvorming (bouwsteen 1): actoren bijeenbrengen om proactief op trends en ontwikkelingen in te spelen.	Gepland om in 2021 in te voeren (loopt daarna structureel door).	
22, 23	GHOR	Informatievoorziening (bouwsteen 3): permanent monitoren van actuele beschikbaarheid van acute zorg en bij crises en rampen te kunnen delen binnen het netwerk.	Start invoering vanaf 2021. Geleidelijk opbouw. Vanaf 2024 volledig ingevoerd (en loopt daarna structureel door).	
22, 23	GHOR	Operationele organisatie (bouwsteen 5): slagkracht geneeskundige crisisorganisatie met burgers als hulpverleners in georganiseerd verband.	Start invoering vanaf 2021. Geleidelijk opbouw. Vanaf 2023 volledig ingevoerd (en loopt daarna structureel door).	
24, 25	RCB	RB-deel wordt op sterkte gebracht met inachtneming van / onder uitvoering van de transitie i.v.m. Omgevingswet (i.r.t. Opdracht 44).	Opdracht gestart in 2020. Geleidelijke opbouw loopt volgens planning.	
26	RCB	Veranderkosten Risicobeheersing Informatievoorziening (bouwsteen 9a): digitalisering van data.	Opdracht gestart in 2020. Geleidelijke opbouw loopt volgens planning.	
27	RCB	Voor vergunning-/toezichtdeel diensten VNOG afstemmen met gemeenten (CSO): aanbod van VNOG tijdens/na transitie, past bij vraag, incl. aanpassingen werkwijze van gemeenten.	Opdracht is gestart maar vertraagd door beide coronagolven en hack. De gesprekken met de gemeenten hebben plaatsgevonden. De opdracht zit in de afrondende fase. Oplevering foto gemeenten januari 2021. Daarna doorvertaling maken in processen afdeling RCB.	
28	RCB	CB-deel wordt op sterkte gebracht conform gerepareerde begroting 2019.	Invulling loopt iets achter. Werving van een trainee is uitgesteld naar 2021 i.v.m. de coronacrisis.	
29	RCB	Risicoanalyse en planvorming CB (bouwsteen 11): faciliteren en regisseren kennisplatform gericht op trends en ontwikkelingen.	Gepland om in 2021 in te voeren (loopt daarna structureel door).	
29	RCB	Informatievoorziening CB (bouwsteen 13): doorontwikkelen naar dynamische risico-informatie.	Werving is in afrondende fase. Start 1 oktober 2020.	
29	RCB	Risicocommunicatie Crisisbeheersing (bouwsteen 16): informatievoorziening biedt handelingsperspectief aan inwoners, is overzichtelijk en toegankelijk.	Gepland om in 2021 in te voeren (loopt daarna structureel door).	
29 KLAAR	RCB	Bevolkingszorg & risicocommunicatie CB (bouwsteen 17): centraal budget op wens van de gemeenten om activiteiten te organiseren.	Budget is ondergebracht bij Crisisbeheersing Bevolkingszorg. Budget wordt ingezet voor organisatie oranje dag en andere werkzaamheden t.b.v. doorontwikkeling bevolkingszorg.	
30 N.v.t.	IB	Compacte slagvaardige brandweerorganisatie. Dit is een constatering, ter uitwerking.	Wordt via de volgende Opdrachten gerealiseerd.	
31	IB	Onderzoek naar mogelijke samenvoeging Gendringen-Silvolde.	Met burgemeester van Oude IJsselstreek afgesproken dat na de besluitvorming over de nieuwe gebieden verder wordt opgepakt, o.a. PVA in Q 1 2021 maken.	
31	IB	Onderzoek naar mogelijke één post stedelijk gebied Apeldoorn.	In samenwerking met de gemeente Apeldoorn worden, op basis van een abstract PvE, locaties onderzocht die geschikt zijn voor vervolgonderzoek. Besluitvorming wordt in 2021 verwacht.	

31a	IB	Meer grensoverschrijdende samenwerking met buurregio's en Duitsland, met als eerste onderzoek mogelijkheden internationale kazerne Dinxperlo-Suderwick.	Er zijn gesprekken met de Duitsers geweest. Met de Branddirektor Bocholt zijn afspraken gemaakt over het vervolg. Er was een dag gepland waar beide posten samenkomen en een bestuurlijke conferentie. Vanwege corona is dit uitgesteld naar 2021.
32, 33, 34, 35	IB	Materieel (bouwsteen 18): Het aantal repressieve voertuigen/systemen wordt teruggebracht. Een aantal repressieve voertuigen en/of systemen wordt niet vervangen of afgestoten en een aantal nieuwe repressieve voertuigen en/of functionaliteiten wordt gekocht; periode 2020-2026. (32a (tweede deel): Daar waar de normen niet gehaald worden, wordt geïnvesteerd in risicobeheersingsmaatregelen (o.a. via opdracht 24, 25 door RCB))	Het totale traject loopt, ondanks corona, qua planning geen gevaar. Wel kunnen in het ene jaar wat minder voertuigen worden geleverd, en in het andere jaar wat meer voertuigen worden geleverd (minder in 2021 en meer in 2022). Er zijn bijkomsten geweest met alle postcommandanten en er is een projectleider aangesteld die het voertuigenplan gaat uitvoeren. De posten hebben een totaaloverzicht gekregen van de vervangingen voor de komende 6 jaar.
32a eerste deel KLAAR	IB	Dekkings-/spreidingsplan maken: naast spreiding o.a. ook normen voor voertuigen/systemen hierin vastleggen. Dit is een verplichte bijlage van regionaal beleidsplan. Daar waar de normen niet gehaald worden, wordt geïnvesteerd in risicobeheersingsmaatregelen.	Dekkingsplan is gemaakt en als bijlage bij het regionaal beleidsplan gevoegd. Het AB heeft dit, na raadsconsultatie, op 10 december 2020 definitief vastgesteld. Opdracht 1 ^e deel afgerond.
36	IB	Afname aantal vrijwilligers (bouwsteen 19): het aantal kan op termijn omlaag van het huidige aantal van 1355 naar het nieuwe aantal van 1237 (-118).	Hangt samen met definitieve voertuigmutaties (zie Opdracht 32), bij werving wordt er al wel rekening mee gehouden. Posten zijn wel voorzichtig/terughoudend met aanname. Definitieve aantallen van de posten moeten nog formeel vastgesteld worden. De definitieve aantallen zullen in de loop van de komende jaren afhankelijk van de wijzigingen in voertuigen worden bereikt.
37	IB	Besparing Vakbekwaam worden (bouwsteen 20): Er is er op termijn een besparing op de opleidingskosten.	Een eerste deel van de besparing (gepland voor het jaar 2020) is in de begroting 2020 verwerkt. De rest van de besparing volgt in de jaren daarna.
38	IB	Besparing Vakbekwaam blijven (bouwsteen 21): Door het lagere aantal vrijwilligers is op termijn een besparing op de reguliere Oefenkosten.	Deze opdracht kan pas worden verwerkt als de daling van het aantal vrijwilligers is behaald/verwerkt en het voertuigenplan definitief is uitgevoerd (zie opdracht 36).
39	IB	Oefenen onder real. omstandigheden (22) / kwaliteitsniveau oefenavonden (23) / eenmalige veranderkosten real. oefenen (22a): impuls op vakbekwaamheid waarbij oefenen onder real. omstandigheden wordt versterkt en kwaliteitsniveau reguliere oefenavonden verhoogd.	Voor een deel is de stand 'rood', omdat we als gevolg van de Corona-crisis het oefenen lange tijd hebben stilgelegd. Dus de kwaliteitsimpuls oefenavonden voor 2020 is niet gerealiseerd. Het aanpassen van de vakbekwaamheidspleinen heeft juist een extra impuls gekregen omdat dit werk was wat wel doorgang kon vinden. Daar zijn extra investeringen gepleegd om de pleinen te versterken en te verbeteren.
40 KLAAR	IB	Nader onderzoek naar plaatsing natuurbrandvoertuigen, check ivm lokale risico objecten, locaties van de tweede tankautospuiten en grensoverschrijdende samenwerking.	Afgerond. Op 12 december 2019 zijn de resultaten gepresenteerd in het AB. Opdracht is uitgevoerd.
41 KLAAR	IB	In de regio blijft één vrijwillig duikteam beschikbaar. De opdracht is om, op basis van criteria, met een advies te komen waar dit duikteam het best gepositioneerd kan worden.	Afgerond. Op basis van externe onderzoek heeft het AB op 25 juni 2020 besloten om in Harderwijk het duikteam te handhaven en het duikteam van Heerde op te heffen. Er is een overgangperiode van 2 jaar afgesproken om dit te realiseren.
42	BV	Afd Bedrijfsvoering inkrimpen (bouwsteen 24-27): na stabilisatie wordt BV teruggebracht met zes fte.	Plan is gemaakt en in uitvoering. We wachten op de stabilisatie.
43	BV	Informatievoorziening (bouwsteen 26a): extra investering op de Informatievoorziening voor het versterken van de managementinformatie/business intelligence.	Is gestart, maar door corona en de hack is overloop nodig. Geplande werving kon niet doorgaan, vacatures zijn nog niet allemaal ingevuld
44	BV	Om de overgang naar de Toekomstvisie mogelijk te maken, is een incidentele investering in de totale organisatie nodig t.b.v. Organisatieontwikkeling (veranderkosten) (bouwsteen 28).	Is gestart ('De Expeditie'), o.a. ontwikkelgesprekken, leiderschapstraject en webinars. Door corona overloop naar 2022.
45	IB	Kosten beperken kazernerij dagdienst (bouwsteen EB1).	Bijeenkomsten met de medewerkers vonden plaats op 30 juni en 1 juli 2020 op de werklocaties Doetinchem, Saba & Zutphen. Vanwege corona getemporeerd, vervolg in Q1 2021.

46	IB	Meer sturen op opkomst (niet meer opkomst dan nodig) en tijdige afschaling. Ook wordt ingezet op variabele voertuigbezetting (bouwsteen EB2a).	Getemporiseerd o.a. vanwege coronacrisis. Vakbekwaamheid heeft wel een oefentraject voor variabele voertuigbezetting in voorbereiding en dit wordt, afhankelijk van corona, waarschijnlijk in Q1/Q2 2021 uitgerold.	
47 KLAAR	IB	Onderzoek gevolgen afschaffen piketvergoeding bevelvoerder van dienst (bouwsteen EB2b).	Onderzoek gedaan, MT besluit: per 1 juli 2020 is er geen betaalde BvD piketregeling meer; financiële afbouw loopt tot 1 juli 2021. Opdracht is afgerond.	
48 KLAAR	IB	Handhaven natuurbrandverkenners.	Afgerond. Blijft zoals het is, geen actie nodig.	
49	IB	Regeling Niet-repressieve vrijwilligers (bouwsteen EB3): kaders hiervan opnieuw beschouwen, beter beschrijven, strikter handhaven teneinde kosten te reduceren.	Eind 2019 is de regeling geëvalueerd en er zijn aanbevelingen gedaan. Grote kostenreductie wordt niet verwacht, wel mogelijkheden tot betere werking van de regeling en meer duidelijkheid. Daarbij gaat het over duidelijkheid van het aanstellingsproces en duidelijke afspraken over de rollen en werkzaamheden van de NRV-ers. Uitvoering van deze aanbevelingen wordt in 2021 opgepakt.	
50	RCB	Eenheid brandonderzoek (nu ingebed in de Regeling Operationele Functionarissen) behouden, maar dan op basis van vrije instroom (bouwsteen EB4).	Opdracht loopt, zaken / details uitgezocht t.b.v. uitvoering. Vervolg komt.	
51 KLAAR	RCB	Onderzoek of besparingen mogelijk zijn op de faciliteiten van piketfunctionarissen in de Regeling Operationele Functionarissen (bouwsteen EB4).	Onderzoek is uitgevoerd begin 2020. Op faciliteiten zijn geen verdere besparingen mogelijk; faciliteiten zijn beperkt en niet verder terug te brengen, de ROF is sober ingericht.	
52 KLAAR	IB	Harmoniseren achterliggende werkwijzen voor brandweerwedstrijden; vergoeding en het bijbehorende budget voor deelname wordt gehandhaafd (bouwsteen EB5).	Eén gelijke regionale regeling voor brandweerwedstrijden is begin 2020 gemaakt en vastgesteld. Opdracht is uitgevoerd.	
53	IB	De Logistieke Eenheden worden, waar operationeel verantwoord, vereenvoudigd en waar mogelijk wordt overgegaan van twee naar één team (bouwsteen EB6).	Voornemen is om de eenheden, voor 1 januari 2026, zo in te richten dat vanuit Apeldoorn en Doetinchem gewerkt kan worden. Er zijn deelvragen opgesteld die door postcommandanten logistiek en teamleiders M&L worden uitgezocht. Er zijn fases beschreven (oriëntatie, bepaling randvoorwaarden, maken implementatieplannen, uitvoering).	
54 KLAAR	IB	Bedrag per vrijwilliger dat elke personeelsvereniging ontvangt gelijk trekken; huidige budget voor Personeelsverenigingen wordt gehandhaafd (bouwsteen EB7).	Bedrag is per 01-01-2021 gelijkgetrokken; er is een regeling voor de PV's over inzet van het bedrag. Opdracht afgerond.	
55 KLAAR 57 KLAAR	BV	Op termijn (3-6 jaar) door Opdrachten 21 t/m 54 structurele besparing t.o.v. gewijzigde begroting 2019. Meerjarige financiële opbouw verwerken in documenten P&C cyclus.	Is verwerkt in de begroting 2021-2024. Begroting vastgesteld door AB op 25 juni 2020. Opdracht uitgevoerd.	
56 KLAAR	BV	Voornemen om de eenmalige veranderkosten te dekken vanuit het verwachte positieve jaarresultaat 2019. Besluitvorming hierover voorbereiden.	Afgerond, onderdeel van resultaatbestemming 2019. AB heeft dit op 25 juni 2020 vastgesteld. Opdracht uitgevoerd.	
58 KLAAR	IB	Er wordt een verdiepingsslag gemaakt ten aanzien van de besparingsmaatregelen in Opdracht 46 en 49 om te kijken welke taakstellende bezuiniging mogelijk is.	Afgerond. De taakstellende bezuiniging is bepaald (nl. op termijn € 125.000) en is verwerkt in de meerjarenbegroting.	

Aan het Algemeen Bestuur van
de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland
t.a.v. de heer D. Kransen
Postbus 3154
3502 GD Apeldoorn

Twentepoort-Oost 14a
7609 RG Almelo
Postbus 206
7600 AE Almelo
Tel. 088-500 95 00
E-mail info@eshuis.com

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland te Apeldoorn

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland te Apeldoorn gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (verder: de VNOG) op 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het Normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2020;
- het overzicht van baten en lasten over 2020, en;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader 2020 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de VNOG zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 580.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado en het controleprotocol vastgesteld met het besluit d.d. 25 maart 2021. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteits-voorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2020.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen groter dan 10% van de goedkeuringstolerantie (voor 2020: € 58.000) rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het voorwoord, waaronder “2020: een bijzonder jaar voor de VNOG” en “Het resultaat 2020: “COVID-19 en de rest”;
- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- De bijlagen (1 en 2).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het Normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur, het Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - * dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - * dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen;het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze

controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Almelo, 4 juni 2021

Eshuis Registeraccountants B.V.

w.g. drs. E. Dijkgraaf RA